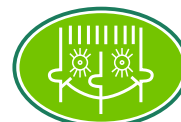

Finanțat de
Uniunea Europeană

CIDDC

CLUBUL TAȚILOR. GHID DE BUNE PRACTICI ÎN FACILITAREA UNUI MEDIU DE ÎNCREDERE PENTRU BĂIEȚI ȘI BĂRBAȚI

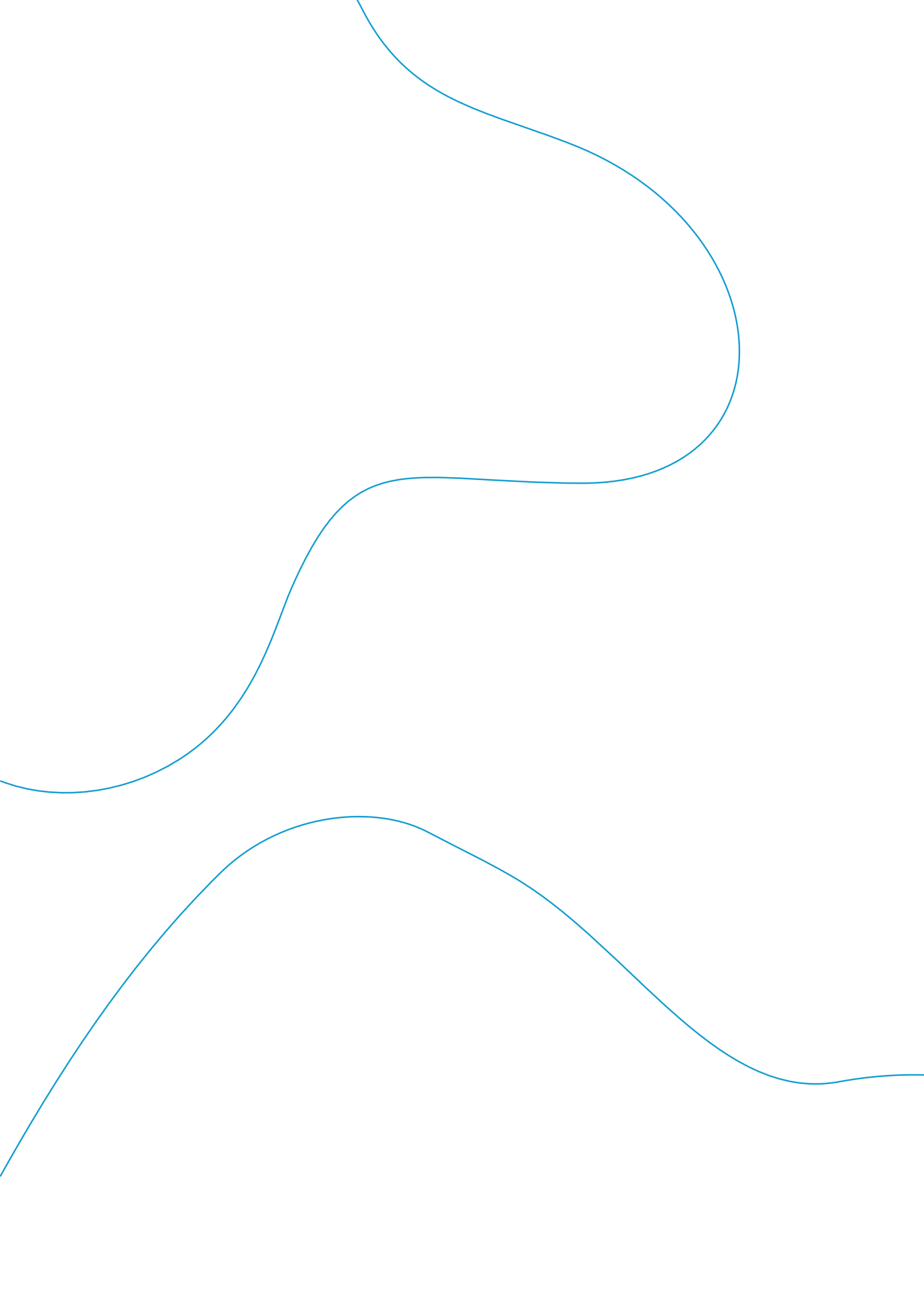
Chișinău, 2023

CLUBUL TAȚILOR.

GHID DE BUNE PRACTICI ÎN FACILITAREA
UNUI MEDIU DE ÎNCREDERE PENTRU
BĂIEȚI ȘI BĂRBAȚI

SUMAR

INTRODUCERE	5
CONTEXTUL DE FORMARE A CLUBURILOR TAȚILOR/BĂIEȚILOR: așteptări, temeri, beneficii ale participării la club, identificarea unor stereotipuri de gen, descrierea experienței	9
PRIMELE CLUBURI ALE TAȚILOR ȘI BĂIEȚILOR	21
CUM A REACȚIONAT COMUNITATEA	57
LECȚII ÎNVĂȚATE DIN EXPERIENȚĂ: principalele concluzii ale facilitatoarelor și facilitatorilor, rezultate din experiența acumulată	63
ANEXE	
Metodologie de focus-grup cu tați și băieți	67
Regulament-tip de organizare și funcționare a Clubului Taților și Băieților	71
Follow-up: Metodologie de interviu în grup (tați/băieți)	83
Agende pentru Clubul Taților/Băieților	87

INTRODUCERE

Cluburile Taților și Cluburile Băieților au fost lansate de Fondul Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA) Moldova, în parteneriat cu Centrul de Documentare și Informare privind Drepturile Copilului (CIDDC), în cadrul programului regional “EU4Gender Equality: Together Against Gender Stereotypes and Gender-Based Violence” („Împreună împotriva stereotipurilor de gen și a violenței în bază de gen”), finanțat de [Uniunea Europeană, implementat de UNFPA Moldova și UN Women Moldova, în perioada 2020-2023.](#)

Acest Ghid este o culegere de bune practici acumulate în procesul de pilotare a Cluburilor Taților și Băieților în raioanele Strășeni, Fălești, Drochia, Glodeni, Dondușeni și în municipiul Chișinău.

Ghidul de bune practici în facilitarea unui mediu de încredere pentru tați și băieți cuprinde:

CONTEXTUL DE FORMARE A CLUBURILOR TAȚILOR/BĂIEȚILOR:	așteptări, temeri, beneficii ale participării la club, identificarea unor stereotipuri de gen.
DESCRIEREA EXPERIENȚEI:	nevoi, dificultăți și limite, pe care le-au întâmpinat participanții la cluburi și facilitatorii/facilitatoarele.
LECȚII ÎNVĂȚATE DIN EXPERIENȚĂ:	principalele concluzii ale facilitatoarelor și facilitatorilor, rezultate din experiența acumulată.
ANEXA NR. 1:	Metodologie de focus-grup cu tați și tineri.
ANEXA NR. 2:	Regulament-tip de organizare și funcționare a Clubului Taților și Clubului Băieților.
ANEXA NR. 3:	Follow-up: Ghid de interviu în grup (tați/băieți).
ANEXA NR. 4:	Agende pentru Clubul Taților/Băieților.

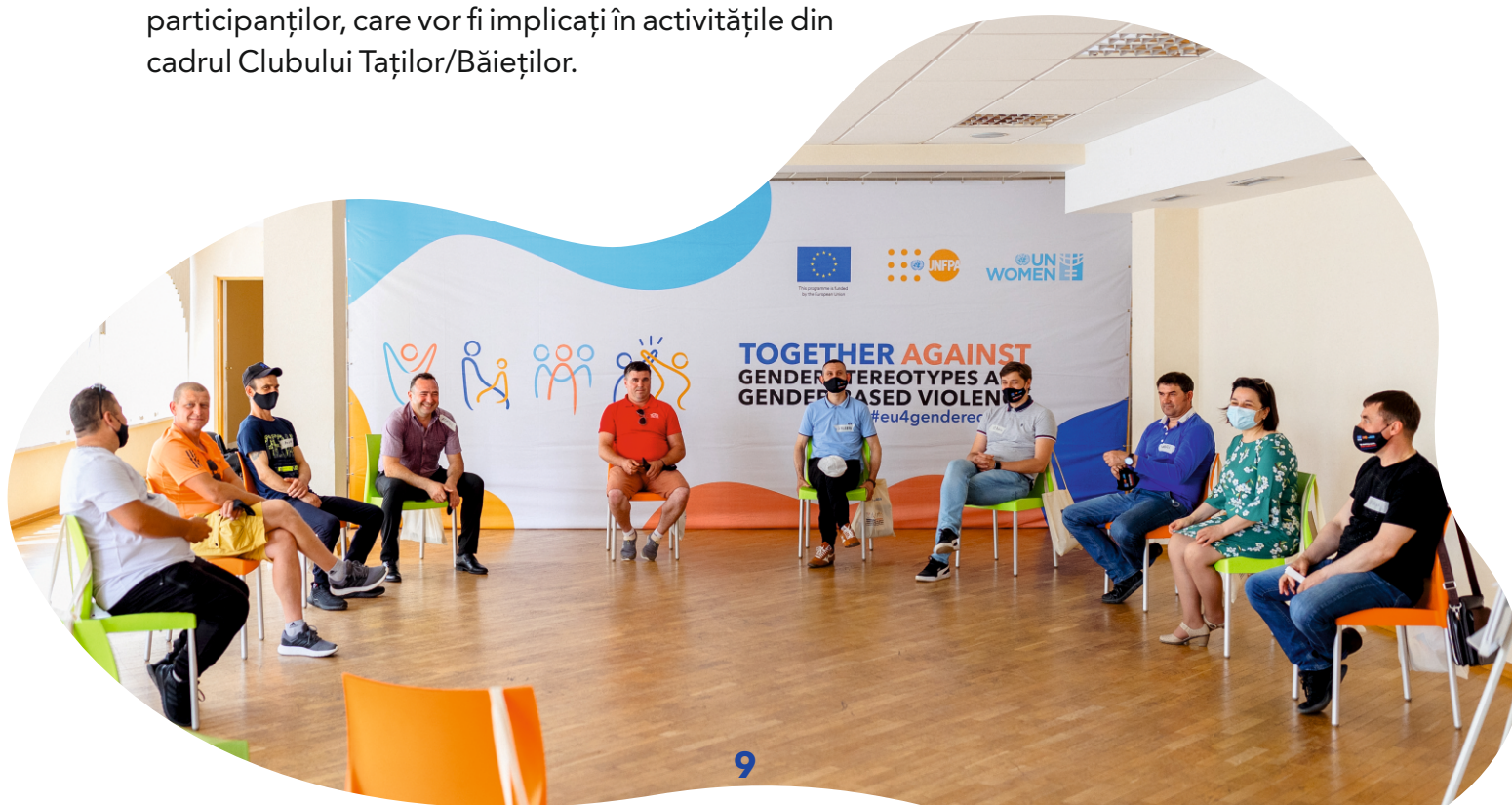

CONTEXTUL DE FORMARE A CLUBURILOR TAȚILOR/BĂIEȚILOR

Odată cu conturarea ideii de a crea mai multe Cluburi ale Taților și Băieților, a apărut necesitatea de a evalua nevoile acestora, în vederea organizării unui program de activități, care ar reieși din aceste nevoi. În acest context au fost organizate câteva focus-grupuri, în raioanele **Strășeni și Fălești**, la care au participat **38 de tați**, pe 21 octombrie și 23 octombrie 2020, la care au participat **22 de băieți**. Metodologia de interviu este prezentată în Anexa nr.1.

Obiectivul general al focus-grupului a fost evaluarea nevoilor și așteptărilor de grup ale participanților, care vor fi implicați în activitățile din cadrul Clubului Taților/Băieților.

Participanții la focus-grup s-au arătat interesați de subiectele discutate, au menționat că au avut posibilitatea să reflecteze asupra rolului de părinte și copil. Am observat că de mai multe ori menționează ceea ce-și doresc sau consideră că ar fi indicat de făcut (au citit undeva), dar atunci când se confruntă cu situații concrete din viață, procedează altfel, fiind influențați de prejudecăți și stereotipuri de gen sau de lipsa unor competențe sociale.

La nivel declarativ ideea egalității de gen a fost prezentă, dar au ieșit la suprafață, în rândul multor participanți, un șir de **prejudecăți de gen**:

- *Bărbatul este cel care asigură financiar familia și el este capul familiei;*
- *Bărbatul este stâlpul familiei și el rezolvă problemele;*
- *Bărbații se implică în educația copiilor atunci când sunt probleme serioase/grave, în rest educația este treaba femeilor;*
- *Un bărbat trebuie să știe cum se spală o șosetă, dar aceasta nu este treabă de bărbat;*
- *Băieții trebuie educați mai dur, fetele – cu blândețe;*
- *Bărbații au mai puțin timp pentru familie, ei trebuie să aducă bani;*
- *Unui bărbat nu-i stă bine să croșeteze sau să brodeze, aceasta nu este treabă de bărbat;*
- *Dacă un bărbat se implică mai des în activități care în mod tradițional sunt atribuite femeilor, acesta își pierde din autoritate;*
- *Femeile sunt mai atente în procesul de educație a copiilor, bărbații fiind mai duri;*
- *Femeile ar trebui să fie preocupate de educația fetelor, bărbații de cea a băieților;*

- *Femeile au caracter moale, blajin și copiii înțeleg acest lucru și le manipulează;*
- *Bărbații sunt mai duri, severi, deoarece trec prin mai multe momente grele în viață;*
- *Bărbații sunt mai consecvenți în educație și este suficientă doar o privire orientată spre copil;*

- Femeile trebuie să facă mai mult treburi prin casă, bărbații – pe afară;
- Lucrurile mai grele trebuie să fie făcute de către bărbați;
- Bărbații se pot implica mai mult în munca fizică.

Majoritatea au fost de părerea că educația copiilor este prioritatea ambilor părinți, este chiar de datoria tatălui să fie alături de mamă în procesul educațional. Consensul dintre tată și mamă este crucial în educația copiilor și este deosebit de important să ia decizii împreună. Cu toate acestea, în viața de zi cu zi lucrurile nu stau chiar așa, acesta ar fi mai mult un ideal. Au fost tați care au vorbit despre experiența lor din copilărie și au remarcat faptul că au avut un model de implicare a tatălui în viața de familie și, respectiv, aceștia au urmat acest model. Majoritatea consideră că odată ce au devenit tați, este importantă implicarea lor activă, cu toate că nu de fiecare dată reușesc (motive invocate: lipsa de timp, implicarea la serviciu, lucrul în afara țării, mamele sunt mai des cu copiii etc.). Copilul, când crește, are nevoie de două perspective și două modele: al tatălui și al mamei. În cadrul discuțiilor a fost lansată ideea că atât timp cât educația copiilor sau alte sarcini sunt pe umerii unui singur părinte, copiii se simt neglijați, stingheriți, neîncrezători în forțele proprii.

În Republica Moldova sunt multe familii din care lipsește cel puțin un părinte, mulți fiind plecați la muncă în afara țării.

Principalul motiv pentru care moldovenii părăsesc țara este sărăcia, lipsa oportunităților de angajare, lipsa oportunității de a-și îmbunătăți rapid nivelul de trai, sistemul de securitate și social nesatisfăcător. Aproximativ 40% din numărul total de migranți care părăsesc țara pe termen lung sunt adulți de 30-44 de ani. Aceasta înseamnă că peste o treime dintre adolescenți au cel puțin un părinte care lucrează în străinătate.¹

1 Strategia națională de dezvoltare „Educație 2030”

În același timp, datele Biroului Național de Statistică (BNS) arată că **52,5%** dintre copii (7-15 ani) rămân fără îngrijire părintească, inclusiv cei ai căror părinți au plecat în străinătate.

UNUL DINTRE PARTICIPANȚI A RELATAT ISTORIA SA:

de când au apărut copiii în familie, soțul și soția au decis ca el să renunțe la activitatea academică pe care o avea pe atunci la universitate, în favoarea implicării mai intense în treburile familiei – menaj, îngrijirea copiilor. Pentru început era ciudat să iasă la plimbare cu copiii, în curte fiind unicul bărbat printre mame. Pe parcursul anilor, a observat că mai există tați implicați în astfel de activități.

O idee care a apărut în cadrul discuției a fost legată de relația mai apropiată pe care o au fetele cu mama și pe care o au băieții cu tata. Mama ar educa blândețe și înțelegere, tata – rezistență și tărie.

Activitățile casnice nu au vrut să le divizeze după dimensiunea de gen, afirmând că sunt de părerea ca acestea să fie repartizate în funcție de abilitățile pe care le are fiecare: la ce mă pricep mai bine, aceea fac! Cu toate acestea, au ieșit la suprafață un șir de idei preconcepute despre rolurile femeilor și ale bărbaților.

De ex.: *Bărbatul este responsabil de partea materială, de ceea ce este mai greu în familie, munca fizică grea. Bărbații ar putea face orice, nu pot doar să nască. E mai rușinos să nu faci nimic. Fetele ar trebui să stea mai mult pe lângă mama, să facă lucruri mai ușoare. Respectiv, băieții nu ar fi cazul să fie tare tutelați de către părinți, pentru că nu vor fi bărbați adevărați.*

Unul dintre participanții la focus-grup a exprimat ideea că nu-și dorește *ca băiatul lui să spele rufe sau să măture, băiatul trebuie să se mențină ca bărbat: lider în familie, să administreze/să gestioneze treburile în familie.*

În general, părerile au fost împărțite. Unii consideră că atât fetele, cât și băieții se pot implica în diverse activități și că nu ar trebui să existe obstacole. A fost adus un exemplu: *Dacă fata mea despică lemne, ce trebuie să fac, să-i dau peste mâini?*

Unele fete participă la lucrări de construcție alături de tați și este în regulă, dacă le place. Pe de altă parte, nu este o problemă dacă bărbații spală vasele sau mătură.

Tinerii au menționat de mai multe ori faptul că este în regulă să îndeplinească anumite sarcini prin gospodărie sau să educe copiii de rând cu femeile, doar că *bărbații ar fi mai pricepuți la soluționarea conflictelor și asigurarea financiară a familiei. Copiii ar asculta mai des de tata, deoarece acesta știe cum să se impună, este mai consecvent: bărbații știu să povestească prin ce greutăți au trecut, ce necesități au, să aprecieze ce este bine și ce este rău.*

În cadrul discuției cu tații, aceștia ne-au relatat că își încurajează copiii mici să participe la tot felul de activități, indiferent de genul acestora. Când ajung în perioada adolescenței, îi încurajează să facă diferența dintre activitățile atribuite în mod tradițional femeilor și bărbaților, copiii fiind antrenați în acestea de către tata sau de către mama.

A fost adus în discuție un subiect sensibil, despre implicarea băieților la orele de Educație tehnologică. Unul dintre tați s-a exprimat în felul următor: *Când am văzut în prima zi că băiatul meu din clasa a 6-a brodează, m-am gândit că poate e OK să știe să țină acul în mână, dar, după două săptămâni, când l-am văzut că face același lucru și trebuie să-i cumpăr stofă și ață, m-am enervat și l-am pus să bată un cui. Spre surprinderea mea, nu a putut să o facă.*

Alt părinte l-a susținut și a specificat: *Am fost șocat când l-am văzut că brodează și croșetează.*

Această idee a fost continuată cu o afirmație: *Dacă un tată începe să facă mai des ceea ce face o femeie, asta devine periculos, el își pierde autoritatea atât în familie, cât și în societate.*

Tații care au fost copii unici la părinți au tendința să considere că un bărbat poate face orice lucru, deoarece și în copilărie au fost antrenați în diverse activități. Pe de altă parte, un tată și-a amintit de un caz din copilăria sa, când mătura prin curte și o vecină l-a lăudat și i-a zis că este *harnic* ca o fată mare. Acest lucru a fost perceput ca o jignire/ofensă și atunci când mătura ograda, se străduia să nu-l mai vadă nimeni.

Unul dintre tați a povestit o experiență de a sa din copilărie, când mergea la țesut covoare, împreună cu femeile, dar nu prea era lăsat să se apropie de războaie.

Un tată a remarcat faptul că *bărbatul se poate implica în procesul de educație cât de mult își dorește, acesta are posibilitatea să aleagă, pe când mama nu are acest privilegiu, ea este obligată să se implice permanent în educația copiilor.*

FRECVENȚA ȘI FORMATUL ȘEDINȚELOR

Referitor la frecvența întrunirilor în cadrul clubului, unii au remarcat că sunt de acord să se întâlnească o dată pe săptămână, alții o dată pe lună. Prin discuții, au ajuns la ideea că au nevoie de ceva timp pentru a acumula experiențe noi și situații pentru a le discuta la club. Durata ședințelor optimă ar fi de 1,5-2 ore. Zilele cele mai potrivite sunt cele în care sunt marcate sărbători religioase sau duminică după-amiază, deoarece în prima jumătate a zilei pot merge la biserică, la piață sau au alte treburi de făcut.

Majoritatea taților și băieților au optat pentru întâlniri față în față (Nu este vreo preferință în privința locației, sunt deschiși să se întrunească într-un loc care este destinat pentru ședințe de grup. De ex.: poate fi *Consiliul raional, Centrul de Tineret, Centrul de Creație, Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor sau la școală* etc.). A fost analizată și oportunitatea de a organiza ședințe pe Zoom. Unii lucrează în afara țării și nu pot fi prezenți fizic, alții locuiesc în localități rurale și ar trebui să se deplaseze dintr-o localitate în alta, ceea ce presupune un consum de timp și resurse financiare. A fost făcută o propunere ca prima ședință să fie organizată față în față, pentru ca participanții să se cunoască reciproc, ulterior să se întrunească în format online.

A fost verbalizată ideea că ar fi utile și discuțiile tête-à-tête cu specialiști și specialiste în diverse domenii, deoarece sunt unele lucruri pe care s-ar putea să nu dorească să le discute într-un cerc larg (ex.: *Sunt cazuri dureroase, particulare și am vrea să fie discutate în mod individual*).

BENEFICII

Atât băieții, cât și tații au identificat un șir de beneficii ale participării la discuțiile de grup:

Schimb de experiență;

Soluționarea de probleme;

Informare;

Grupul oferă posibilitatea de perfecționare;

Pot fi soluționate dificultățile din diverse medii: școală, familie;

Discuții informale.

A fost analizată posibilitatea de a planifica fiecare ședință cu o tematică specifică, care apare în procesul discuțiilor. Adică, la sfârșitul fiecărui atelier, să fie propusă o temă nouă pentru discuția ulterioară și recomandarea este ca fiecare discuție să decurgă din nevoile participanților.

Cu toate acestea, am identificat câteva subiecte de interes comun:

- 💡 Conflictele dintre copii și modalități de soluționare a acestora;
- 💡 Problemele cu care se confruntă copiii la diferite etape de vârstă;
- 💡 Particularități individuale și de vârstă ale copiilor;
- 💡 Implicarea/motivarea copiilor să participe la diverse activități.
Motivarea copiilor pentru învățare (teme pentru acasă, lectură etc);
- 💡 Gestionarea emoțiilor;
- 💡 Minciuna la copii;
- 💡 Comunicarea cu copiii: cum să mă apropii de copil;
- 💡 Cum să-i ofer copilului independență/autonomie, fără să-l controlez;
- 💡 Influența negativă din partea semenilor;
- 💡 Metode de educație;
- 💡 Asigurarea calității vieții (reguli de politețe, bunele maniere);
- 💡 Stabilirea regulilor (utilizarea gadgeturilor);
- 💡 Educația sexuală (relațiile sexuale dintre adolescenți, primul contact sexual, cum vorbim cu fetele și băieții pe aceste teme);
- 💡 Rolul tatălui și implicarea acestuia la diferite etape de vârstă ale copilului;
- 💡 Relațiile dintre soți/parteneri;
- 💡 Repartizarea sarcinilor în familie.

Atât tații, cât și băieții au enunțat câteva așteptări de la întrunirile de grup:

- *Ajutor reciproc;*
- *Informații despre copii la diferite etape de vârstă;*
- *Discuții cu specialiștii;*
- *Discuții individuale cu specialiștii;*
- *A fost lansată ideea că acest grup ar putea fi un grup de influență pentru a rezolva și alte probleme care există în comunitate.*
- *Schimb de experiență, discuții pe teme de interes comun;*
- *Să facă cunoștință cu persoane noi;*
- *Experiențe noi;*
- *Informații/cunoștințe noi împărtășite de către specialiști (psiholog/ă);*
- *Răspunsuri la întrebările legate de procesul educațional;*
- *Cunoștințe noi pe care să le aplice în practică imediat și să aprecieze impactul acestora (formarea unor noi competențe).*

TEMERILE TAȚILOR ȘI ALE BĂIEȚILOR:

- Dacă ședințele ar avea loc în alte zile decât în cele de odihnă sau de sărbătoare, s-ar putea să nu poată participa, deoarece sunt la serviciu;
- Dacă întrunirile vor fi prea dese, nu vor reuși să acumuleze cazuri și experiențe noi pe care să le discute;
- Planificarea altor activități în același timp cu ședințele de grup;
- Lucrările agricole în perioada caldă a anului;
- Unii dintre participanții la focus-grup lucrează în afara țării și nu pot fi prezenți fizic;
- Ar putea fi discuții monotone sau situații în care să vorbească doar câteva persoane.

PRIMELE CLUBURI DE TAȚI ȘI BĂIEȚI

În urma concluziilor formulate în baza focus-grupurilor, ne-am propus să înființăm mai multe Cluburi ale Taților și Cluburi ale Băieților în raioanele Strășeni și Fălești. Inițial au fost create **4 Cluburi ale Taților** și **8 Cluburi ale Băieților**. Pentru o mai bună funcționare a acestora, a fost elaborat un **Regulament-tip de organizare și funcționare a Școlii/Clubului Taților și Băieților (Anexa nr.2)**.

Primele întâlniri au avut scopul de a consolida grupurile și de a conecta participanții. În majoritatea cazurilor, atelierelor erau facilitate de către două persoane pregătite pentru acest rol. Facilitatorii și facilitatoarele au beneficiat lunar de instruirii cu diverse tematici, în cadrul cărora mai erau discutate succesele și provocările pe care le întâmpină. În același timp au fost ghidați/ghidate de către un mentor în vederea formării abilităților de facilitare a discuțiilor în grup.

În continuare prezentăm câteva constatări legate de dinamica activităților în grup și formarea abilităților de facilitare:

- ✓ La diferite etape, facilitatorii și facilitatoarele s-au concentrat pe ideea de a menține o dinamică pozitivă a grupului și de a păstra componența grupurilor de tați și de băieți.
- ✓ Am observat tendința de a simplifica agendele (inițial erau incluse multe activități pentru un timp restrâns), fără a include o multitudine de activități, în schimb, mizând pe profunzimea discuțiilor.

- ✓ Majoritatea facilitatorilor și facilitatoarelor au înțeles care este structura unei activități și au ținut cont de acest lucru atunci când au organizat ședințe cu tații și/sau tinerii. Sunt tot mai des utilizate discuțiile informale de bun-venit cu participanții la club, exercițiile de spargere a gheții, debriefarea activităților prin prisma emoțiilor și a gândurilor taților/tinerilor, reflecțiile finale.
- ✓ Facilitatoarele și facilitatorii țin cont în mare parte de regulile stabilite la momentul constituirii cluburilor și le reamintesc participanților atunci când acestea sunt încălcate.
- ✓ Exercițiul de acceptare a opiniilor taților/tinerilor este unul bun, dar pe alocuri complicat. Facilitatoarele/facilitatorii se mai ciocnesc uneori de situații când propriile opinii și idei contravin opiniilor participanților. Din dorința de a produce schimbare, observăm uneori tendința facilitatorilor și facilitatoarelor de a convinge tații și/sau băieții, aducând argumente și făcând pledoarie pentru propriile idei. Cu toate acestea, la final de sesiune în procesul debriefării sau la ToT (training of trainers/ atelierele de consolidare a capacităților), scoatem în evidență aceste momente și facilitatoarele, facilitatorii manifestă deschidere pentru schimbarea strategiilor abordate.
- ✓ O bună parte dintre facilitatoare/facilitatori țin cont de abordarea individuală a participanților la cluburi, adresându-li-se pe nume, mulțumindu-le pentru efortul și ideile lor. De cele mai dese ori, mulțumirile sunt nespecifice (ex.: mulțumesc!), în schimb sunt mai frecvente comparativ cu prima etapă a proiectului.
- ✓ De cele mai multe ori, atunci când sunt selectate subiectele pentru discuție, se ține cont de nevoile grupului. Subiectele sunt extrase dintr-o listă pe care au alcătuit-o facilitatorii/facilitatoarele în colaborare cu tații/băieții și sunt luate pe rând, ținând cont de propunerile participanților la cluburi. Această listă de subiecte este adaptată ori de câte ori este nevoie. Dacă inițial erau selectate teme mai generale pentru discuție, treptat facilitatoarele/facilitatorii au abordat noi subiecte de discuție, cum ar fi: Relații de cuplu, Sarcina și nașterea, Depresia postnatală, Metode de contracepție, Traficul de ființe umane, Valori în familie, Egalitatea de gen prin joc (selectarea jucăriilor), Metode de educație, Exprimarea recunoștinței, Violența în bază de gen, Identitatea de gen, Tehnici parentale, Oferirea de instrucțiuni și stabilirea regulilor etc.

- ✓ Sunt mai multe ședințe în care discuția este inițiată în baza unor studii de caz. Această metodă de lucru îi ajută pe toți participanții să se conecteze la discuție și să-și expună opiniile.
- ✓ În cadrul discuțiilor cu tații, deseori sunt analizate situații concrete, cum procedează în situațiile rele cu care se confruntă. Plus la aceasta, în grupuri sunt tați care au copii de diferite vârste și exemplele sunt ajustate după caz,
- ✓ În cadrul ședințelor, tot mai des tații și tinerii împărtășesc experiențele personale, ceea ce denotă faptul că a fost creat un mediu bazat pe încredere și respect reciproc.
- ✓ Pentru a stimula procesul de schimbare și pentru a include mai mulți tați/băieți în discuție, facilitatoarele/facilitorii adresează multe întrebări. Acestea sunt, de multe ori, de tip deschis, dar tot mai des ne centrăm pe întrebările de tip deschis, întrebările de explorare, care oferă o mai mare deschidere pentru discuții și exprimare a opiniilor. Există tendința pozitivă de a adapta limbajul pentru fiecare grup, în așa fel încât mesajul să fie înțeles de fiecare participant.
- ✓ Am observat că facilitatoarele/facilitorii mai des oferă taților/băieților întăriri pozitive De ex.: *Văd că voi (...); Știu că voi (...); Mă bucur să observ aceste schimbări (...).*

Acest lucru a devenit posibil datorită exercițiilor propuse la ToT și debriefărilor la final de activitate în cadrul Clubului.

TEMERILE TAȚILOR ȘI ALE BĂIEȚILOR:

- Atunci când grupurile sunt de tip deschis, există riscul să revină la faza inițială în cadrul discuțiilor (la stereotipuri și prejudecăți de gen) . Cei nou-veniți mai fac glume pe seama altora, fie ei sunt luați în derâdere;
- În unele grupuri mixte (de fete și băieți) se manifestă o tendință a fetelor de a monopoliza discuțiile;
- Există persoane care participă mai puțin la discuții. Acest fapt îi frustrază pe unii facilitatori/pe unele facilitatoare, crezând că nu sunt suficient de buni/e sau că nu merg pe calea cea dreaptă;
- Pentru o parte dintre facilitatori/facilitatoare, care sunt și cadre didactice, este o dificultate să lase participanții clubului să stea așezați când prezintă răspunsurile, să creeze o atmosferă degajată pentru discuție (unde nu există răspunsuri corecte și răspunsuri greșite);
- Unor facilitatori/facilitatoare le este greu să formuleze laude în mod specific, care ar descrie anumite comportamente dorite; Pentru unele persoane, mai este dificil să mențină tinerii sau tații în grup;
- Unii facilitatori/unele facilitatoare au temerea că, atunci când se prezintă puțini participanți la club, nu vor avea ce discuta, vor încheia repede activitatea și va fi creat un spațiu mare de tăcere; În procesul de selectare a temelor pentru discuții în cadrul cluburilor, mai sunt evitate subiectele ce țin de sănătatea reproductivă;
- Pentru o parte dintre facilitatoare/facilitatori este încă dificil momentul când introduc temele pentru acasă taților/băieților (conform propriilor lor convingeri, *temele pentru acasă sunt la școală*);
- Unele facilitatoare/unii facilitatori întâmpină dificultăți atunci când este vorba despre exerciții care au ca scop dezvoltarea competențelor taților/băieților (joc de rol, studii de caz, simulări, exersări etc.);

- Pentru unele/unii facilitatoare/facilitatori mai este dificil să facă un management eficient al timpului. Se axează prea mult pe o componentă din activitate și le neglijează pe celelalte (puțin timp acordat și abordare superficială);
- Unele facilitatoare sunt mai tentate să ofere explicații cu privire la anumite fenomene, fără a-i implica pe tați/băieți în discuții, chiar dacă aceștia au nevoie de a interveni. În aceste situații, facilitatoarele/facilitatorii mai degrabă intervin în rol de experte/experti.

RECOMANDĂRI:

- ✓ A continua activitățile de instruire ținând cont de provocările identificate;
- ✓ A oferi suport facilitatoarelor/facilitatorilor în procesul de elaborare a agendelor pentru activitățile la club și facilitare a atelierelor cu tații/tinerii;
- ✓ A continua practica de debriefare/analiză a activităților cu băieții/tații imediat după întâlnirea cu aceștia;
- ✓ A oferi sprijin facilitatoarelor/facilitatorilor în procesul de selectare a activităților care se pliază cu mesajul de bază al acestui proiect.

NOI CLUBURI DE TAȚI ȘI BĂIEȚI

SOFIA, DROCHIA

SUDARCA, DONDUŞENI

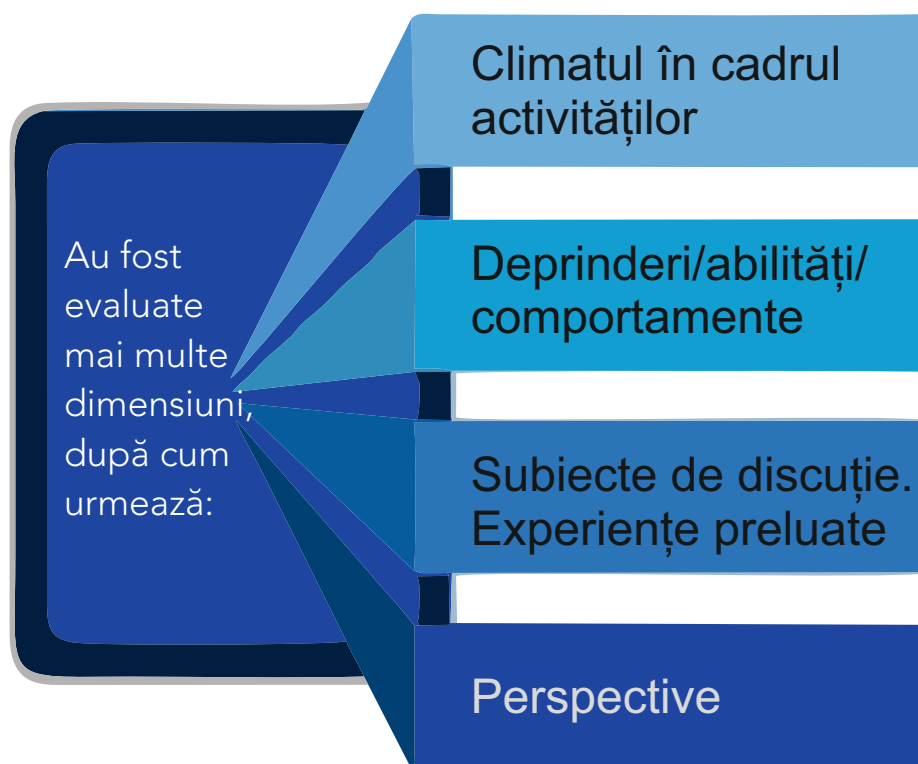

GLODENI

După un an de activitate a cluburilor, am considerat că ar fi util să evaluăm activitatea cluburilor din perspectiva taților și a tinerilor. Participanților de la Cluburile Taților și Băieților le-au fost propuse un șir de întrebări de reflecție. Facilitatoarele și facilitatorii au ghidat discuția pentru a putea scoate în evidență schimbările și expectanțele taților și ale băieților de la aceste cluburi (Anexa nr.3).

1. CLIMATUL ÎN CADRUL ACTIVITĂȚILOR

Pentru a sparge gheața și a iniția discuția despre stările emoționale trăite de către tați și băieți pe parcursul întâlnirilor în cadrul cluburilor, facilitatoarele au utilizat *Roata emoțiilor* a lui Robert Plutchik, *Termometrul emoțional*, *Copacul cu omuleți*.

Tații și tinerii s-au referit la evoluția stărilor pe care le-au trăit și la schimbările pe care le-au observat pe parcurs. De fapt, am observat o dinamică specifică fiecărui grup și cum acestea din urmă au evoluat la nivel de climat și relații interpersonale. De cele mai multe ori, tinerii și tații au remarcat faptul că, inițial, erau mai anxioși, nu știau exact ce îi așteaptă. Treptat, s-au integrat în grup, au reușit să creeze noi relații de prietenie, au devenit mai încrezători în forțele proprii.

În continuare vom prezenta câteva idei emise de către aceștia:

- ✓ *Am avut emoții totdeauna. La început nu înțelegeam ce se întâmplă, era prima mea activitate de grup la care participam. Încet-încet m-am deprins cu aceste întâlniri;*
- ✓ *Am simțit nostalgie, recunoștință, speranță, mulțumire, siguranță;*
- ✓ *La început eram mai retrași, încetul cu încetul s-a spart gheața. Am devenit ca o familie, ne simțim mai liberi. Eram sigur că ceea ce se discută aici și rămâne;*
- ✓ *La început eram mai pasivi, emoționați, treptat am prins a avea încredere în ceea ce spun alții;*
- ✓ *De la început eram panicat, era ceva nou, dar apoi am observat că pot să discut liber, în siguranță;*
- ✓ *M-am simțit încrezător, responsabil, calm, deoarece aici am învățat să spun ceea ce cred;*

- ✓ *M-am simțit mai liber atunci când în grup eram elevi de aceeași vârstă, când erau și elevi mai mari, vorbeau ei mai mult, erau ei mai activi. La primele ședințe erau elevi și din clasa a 12-a (ceilalți erau a 10-a);*
- ✓ *Dacă ar veni acum la noi în grup elevi din clasele mai mici, cred că i-aș primi cu un aer de prietenie;*
- ✓ *Am simțit admirație, bucurie, încredere, surpriză și acceptare. Clubul acesta a venit ca o surpriză pentru mine, nu știu dacă au mai fost pe la noi așa fel de activități;*
- ✓ *M-am simțit degajat, liber, am uitat de probleme. Simt bucurie, fericire când aflu ceva nou;*
- ✓ *Mă temeam că îmi vor ține morală, că vom face lecții;*
- ✓ *La început nu era tare clar ce va fi mai departe;*
- ✓ *Au dispărut unele bariere și pot spune ceea ce nu spuneam anterior;*
- ✓ *Eu m-am acomodat repede, activitățile au impact mare la nivel psihologic. Cu toate acestea, îmi era frică la început, să nu scot prea mult din mine, să nu spun mai multe. Eu nu îmi prea permit așa gen de discuții, am mult de lucru;*
- ✓ *Inițial am simțit disconfort, erau multe persoane în uniformă (notă: se referea la polițiști) și am o părere despre ei, așa cum este, în mare parte, în societate;*

- ✓ *M-am simțit de parcă ieșeam de la consiliere psihologică;*
- ✓ *M-am relaxat, a fost confortabil în timpul ședințelor, m-am simțit entuziasmat;*
- ✓ *M-am bucurat că am mai ieșit din rutina de zi cu zi, din problemele de la serviciu;*
- ✓ *Acum mă simt mai pozitiv și mai optimist. Observ un progres în relațiile cu cei din jur;*
- ✓ *Eram timid, nu-i cunoșteam pe ceilalți. Eu sunt preot și nu știam cum mă vor accepta. Eram mai reținut, acum vorbesc deschis, am prins a avea încredere. Mi-am dat frâu liber la discuții.*

Participanții la Clubul Taților și Băieților au remarcat faptul că au existat mai multe activități și momente interesante pe care le-au parcurs împreună cu ceilalți tați și facilitatoarele/facilitatorii:

- ✓ *Am discutat teme legate de familie;*
- ✓ *Am exprimat diferite păreri;*
- ✓ *Am găsit ceva foarte bun, din părerile taților cu care am discutat: diferite propuneri și schimb de experiență;*
- ✓ *Fiecare dintre noi lucrează în sfera lui de activitate, fiecare are anumite viziuni, în funcție de domeniul în care activează. Acest lucru îmi place foarte mult. Am discutat cu ceilalți tați și au fost situații când am analizat ceva și acele momente au fost ulterior „depozitate” în subconștient și atunci când o să am nevoie, le caut acolo;*

- ✓ *Am învățat unul de la altul;*
- ✓ *Am discutat despre familiile noastre, am început să mă uit altfel la anumite aspecte, relații;*
- ✓ *Îmi amintesc tema când am discutat despre ce am preluat de la părinții noștri, de la tata. Acest lucru tare mi-a plăcut;*
- ✓ *Nu am avut discuții în contradictoriu, am acceptat opiniile;*
- ✓ *La ședințe am uitat de lucru, activitățile sunt mai diversificate,*
- ✓ *Îmi era interesant cum o să decurgă activitățile, câți vor rezista, câți vor rămâne. În majoritatea cazurilor erau aceiași participanți, mai rar veneau oameni noi. Nu puteam să mă plictisesc, mi-am amintit de copilărie;*
- ✓ *Am început să fiu atent la unele momente, la care altădată nici nu mă gândeam;*
- ✓ *A fost ca o autoperfecționare;*
- ✓ *Fiind în grup cu polițiștii, am observat că ei pot fi altfel, aveam altă impresie despre ei;*
- ✓ *Facilitatoarea ne-a încurajat să vorbim, să ne spunem opiniile;*
- ✓ *Am participat la grup, am acumulat experiență.*

Băieții au apreciat mult faptul că au avut posibilitatea să interacționeze cu alți băieți din comunitate, au reușit să stabilească relații de prietenie, au reușit să se cunoască mai bine și să exploreze propriile resurse pentru a face față diverselor situații. În continuare prezentăm câteva idei emise de către aceștia:

Am discutat despre cum e să fii tată;

Am exersat. De exemplu, am pregătit valizele/gențile pentru naștere;

Unul dintre cele mai importante subiecte a fost legat de Educația sexuală;

Maternitatea și paternitatea: problemele care pot să intervină;

Egalitatea și toleranța dintre noi;

Diferența dintre sex și gen;

Feminismul și curentele existente;

Emoțiile și controlul acestora;

Am văzut cum se lucrează într-un grup mai mare, suntem băieți de diferite vârste în grup;

Când eram cu cei mai mari (clasa a 12-a) era interesant, ei vedeau ceea ce nu văd eu. Era o diferență de doar doi ani între noi, dar ei știau mult mai mult;

Mi-a plăcut că facilitatoarele ne-au încurajat, au organizat activități bine gândite;

Am vorbit despre noi, am învățat cum să ne descurcăm în diverse situații;

Ne-am întâlnit și am făcut multe activități;

Am făcut felicitări și am povestit despre diverse tradiții din familie;

Am discutat despre Metode de contracepție;

Am mers în excursie la Movila Măgura;

Am povestit despre Tradițiile în familie;

Am abordat tema: Relații de prietenie;

A fost interesant să vorbim despre anatomia sistemului reproductiv feminin și masculin;

Am discutat despre prezența la naștere a tatălui;

Am analizat cine ia decizia pentru avort, ce simte o femeie și ce simte un bărbat;

A fost interesant să discutăm despre planificarea familiei;

În cadrul clubului mă dezvolt. În loc să stau acasă pe calculator sau să nu fac nimic, mai bine particip la așa gen de activități;

Am lucrat în echipe;

Am discutat teme personale;

Ne-am dezvoltat personal;

Am învățat cum să reacționăm la anumite situații;

Am discutat cum să devenim tați;

Mi-a plăcut că am discutat;

Am discutat ceea ce este interesant pentru noi;

În viața de zi cu zi nu prea întâlnești un matur care să te salute, aici am fost salutați de către maturi;

Am acumulat cunoștințe ca într-o pușculiță și le pot folosi când am nevoie;

Noi, aici, discutăm teme interesante, de viață.

OBSTACOLE:

Timp insuficient pentru a veni la club.

2. DEPRINDERI/ABILITĂȚI/COMPORTAMENTE

Facilitatoarele/facilitatorii le-au propus taților și tinerilor să facă o călătorie imaginară în trecut, cu un an în urmă, până a frecventa activitățile din cadrul Clubului. S-au concentrat pe schimbările pe care le-au observat la ei personal la nivel de gânduri, emoții, comportamente, atitudini, relații etc. Pentru a iniția discuția despre emoții, taților li s-a oferit posibilitatea să aleagă dintr-un spectru mari de emoții (fișe cu emoții pe care le-au descris verbal sau nonverbal, sau Roata emoțiilor) sau și-au reamintit care au fost emoțiile trăite în diferite contexte.

- ✓ *Am acumulat experiență nouă cum să comunic cu ceilalți, a fost un gen de consiliere de grup;*
- ✓ *Am învățat că există o altă modalitate de a mă exprima: în grup;*
- ✓ *Acasă reflectez asupra celor discutate la ședință: mă gândesc la unele momente (ce modele ofer, cum mă comport);*
- ✓ *Am devenit mai deschis, mai sociabil, am dezvoltat abilități de comunicare, de mediere a conflictelor, prevenire a conflictelor;*
- ✓ *Îmi era mai greu să vorbesc cu copiii mei, acum vorbesc puțin mai ușor;*
- ✓ *Am înțeles că un copil trebuie educat în tihnă, fără bătăi, scandal. Copilăria mea nu a fost așa, a fost mai greu. Vreau să le dau ceea ce pot, de la ușor la greu, ca ei să înțeleagă ce așteptăm de la ei;*
- ✓ *De când sunt plecat de acasă, s-a schimbat tare mult, sunt plecat de 3 luni. În fiecare zi avem jumătate de oră de comunicare cu copiii, la amiază și seara la fel, prin Viber. Îi rog să facă video sau să facă fotografii, apoi să-mi expedieze. Aceasta mă ajută să-mi iau greutatea de pe suflet și să mențin relația cu ei;*

- ✓ *Acum vorbesc mai mult cu fata/fiica. Îi dau mai multe explicații;*
- ✓ *Familia mea știe că particip la acest grup și este OK cu aceasta;*
- ✓ *Am avut ocazia să-mi cunosc colegii într-un alt fel. Acum văd colegii mei din alt punct de vedere, deoarece am discutat într-un cerc mai restrâns (grupul de polițiști);*
- ✓ *Mi-am amintit de unele lucruri pe care le-am studiat la facultate și, mergând la lucru, îmi dau seama cum să comunic cu unele persoane (am cunoscut o persoană care a scris 3000 de cereri la poliție timp de un an, după ce am discutat cu ea, aplicând cunoștințele de la ateliere, acea persoană a rămas mulțumită);*
- ✓ *Din discuțiile noastre am preluat idei de la colegii mei: cum să mă comport cu copilul; cum să procedez când copilul a greșit, fără să-l pedepsesc;*
- ✓ *Atunci când am fost la activitatea Confecționarea felicitărilor, am observat comportamentul unui coleg, cum povestește că se comportă cu soția. Mi-a plăcut cum exprimă aceste lucruri în public și cum oferă atenție acesteia. Poate ar trebui să fac și eu ceva de felul acesta, să manifest mai multă afecțiune;*
- ✓ *În unele situații îmi amintesc de unele exemple/practici aduse de alți tați;*
- ✓ *M-am maturizat emoțional. S-au schimbat unele viziuni despre viață. Am discutat despre unele chestii personale. Am învățat să petrec mai mult timp cu familia, s-au mai dus din greutățile pe care le țineam în mine;*
- ✓ *Înainte eram agitat, acum mi-am dozat așteptările. Accept lucrurile așa cum sunt;*
- ✓ *Să explic/să învăț pe alții despre ceea în ce cred;*

- ✓ *Înainte mă gândeam la relații dintre fete și băieți, la probleme. Acum am mai multă claritate, am mai multă informație despre cum pot fi construite relațiile;*
- ✓ *Acum am mai multă calmitate în relațiile cu părinții, sunt mai tolerant, înțelegător;*
- ✓ *Puteam să mă enervez mai ușor la lecții, acum stau mai liniștit, deoarece am discutat despre relații. Lucrurile pe care le-am învățat, le-am aplicat în relațiile cu toți cei din jur;*
- ✓ *Am început să accept lucrurile care mă scoteau din sărite. Până acum vedeam problemă în multe lucruri. Acum - nu mă mai cert cu persoanele din familia mea, chiar dacă știu că am o părere și e diferită de a lor. Am învățat și să cedez. Accept faptul că dacă cuiva nu-i place, aceasta înseamnă că nu-i place și atât, nu mai este nevoie să demonstrez ceva;*
- ✓ *Eram verde, mai puțin copt, nepregătit, nu cunoșteam unele aspecte din viață, acum sunt mai pregătit;*
- ✓ *Eram mai negativist, vedeam partea negativă a lucrurilor, acum am învățat să văd partea plină a paharului;*
- ✓ *Mă axam mai mult pe anumite evenimente/momente din viață neplăcute, am devenit mai puternic și le depășesc mai ușor;*
- ✓ *Dacă înainte mă gândeam la partea materială în educația copiilor, acum cred că copiii au nevoie de mai multă afecțiune;*
- ✓ *Activitățile pe care le discutăm la club le analizez și mă gândesc la acestea și mai târziu, fiind acasă;*
- ✓ *Eram mai copilăros/naiv, dar, din discuțiile cu colegii, am învățat unii de la alții cum să facem față unor dificultăți;*
- ✓ *La începutul activității clubului aveam o altă mentalitate. Acum, înainte de a spune ceva, mă ghidez de ceea ce a fost discutat în cadrul activităților la club;*

- ✓ *Acum un an eram mai închis, nu mă implicăm în activități, deja am încredere în mine, pot să vorbesc. Aceste activități m-au ajutat să trec peste o perioadă mai grea;*
- ✓ *La început nu eram în relații de prietenie cu ceilalți băieți, acum ne-am împrietenit și vorbim pe toate temele;*
- ✓ *La început eram mai retras. În cadrul programului am învățat să lucrez în echipă. Viața este ca un sport în echipă, nu poți reuși de unul singur. Am învățat să accept și alte idei, puncte de vedere, care sunt chiar diferite de punctul meu de vedere;*
- ✓ *Au discutat despre posibilitatea de a motiva și alți tineri să participe la Club, să se întâlnească cu elevi din diferite clase, pentru a le povesti ce au făcut pe parcursul unui an;*
- ✓ *S-a creat o legătură între noi;*
- ✓ *Observ că am început să socializez mai bine cu colegii, comunic mai mult cu ei. Mai înainte nu vorbeam cu ei, nu ceream ajutor. Acum am înțeles că dacă nu am o echipă în spate, nu am cum evolua;*
- ✓ *Am ajuns să fiu mai comunicativ cu colegii după aceste ateliere;*
- ✓ *Mi-am făcut mai mulți prieteni în diferite clase;*
- ✓ *Ambii părinți au observat schimbări la mine: felul de a vorbi, cum explic. Atunci când discutăm pe o temă, am o altă atitudine, sunt mai serios. Înainte evitam discuțiile, voiam mai repede să scap, să nu vorbesc pe anumită temă;*
- ✓ *Relația mea cu părinții mei s-a schimbat radical: stau de vorbă cu ei mai des, le dau îmbrățișări, le spun că îi iubesc;*
- ✓ *Tema pentru acasă legată de sarcină și implicarea tatălui pe parcursul sarcinii m-a ajutat să fiu mai înțelegător față de părinți, să nu mă supăr. Părinții mi-au povestit cât de așteptat am fost și cum a fost planificată sarcina cu mine;*

- ✓ *Mama mea a observat că sunt mai matur din punct de vedere emoțional, gestionez emoțiile;*
- ✓ *Am început să mă întâlnesc cu o fată și în cadrul discuțiilor am vorbit despre așteptări într-o relație și am discutat despre așteptările noastre în această relație;*
- ✓ *Petrec mai mult timp cu surorile mele. Pe sora cea mai mare o ascult cum cântă la chitară, iar cu sora cea mai mică facem ceva împreună pentru ca mama să fie mai liberă;*
- ✓ *Comunic mai mult cu surorile, mai profund despre relații, prietenie și alte teme;*
- ✓ *Temele pentru acasă pe care le-am avut m-au ajutat să am o relație mai bună cu părinții, să discut despre sarcină, naștere, timpul petrecut împreună când eram mici;*
- ✓ *Accept persoanele care gândesc diferit de mine, care au opinii diferite despre politică, religie, educație;*
- ✓ *Am stabilit și am respectat reguli;*
- ✓ *Petrec mai mult timp în familie, facem ceva împreună;*
- ✓ *Mă simt mult mai liber cu mama, discut unele subiecte, ne înțelegem mult mai bine decât înainte;*
- ✓ *Am învățat să respect opiniile altor persoane;*
- ✓ *Să critic constructiv;*
- ✓ *Să discut pe teme/ subiecte mai sensibile;*
- ✓ *Să lucrez în echipă;*

- ✓ *Să rezolv conflicte;*
- ✓ *Să ascult și să vorbesc atunci când trebuie;*
- ✓ *Am învățat să accept opiniile, chiar dacă suntem diferiți;*
- ✓ *Îmi înțeleg mai bine părinții, am devenit mai empatic;*
- ✓ *Am îmbunătățit relația cu mama și cu fratele meu;*
- ✓ *Comunic și am devenit mai apropiat cu surorile mele;*
- ✓ *Mă implic în activitățile casnice;*
- ✓ *Stau cu sora mea mai mică, pentru a o ajuta pe mama, mai ales când o văd că este obosită;*
- ✓ *Sunt mai răbdător, am început să ascult care e problema copilului;*
- ✓ *Am început să discut cu copilul meu, să-l ajut să rezolve problemele: ce să facă, cum să procedeze. Auzind de la unul, de la altul, am găsit soluții. Înainte mă întreba ceva, și nu aveam răspunsuri;*
- ✓ *Am început să comunic mai calm la serviciu. Îmi pune cineva o întrebare, răspund calm, îi dau de înțeles că am auzit-o și nu mă implic în discuții în contradictoriu;*
- ✓ *În ultima vreme am înțeles că certurile apar de la un cuvânt negândit, atunci mai bine ignor aceste lucruri, în schimb acord mai multă atenție familiei;*
- ✓ *Am aplicat unele strategii de educație cu copiii: le-am mulțumit, i-am încurajat și i-am lăudat;*

-
- ✓ *Am învățat cum să stabilesc reguli;*
  - ✓ *Cum să ofer laude;*
  - ✓ *Am început să-mi fac timp pentru copii, să ofer timp de calitate;*
  - ✓ *Am început să fiu disponibil pentru copil;*
  - ✓ *Nu mai dau frâu liber emoțiilor, le gestionez;*
  - ✓ *Comunic cu copiii mei;*
  - ✓ *După cină avem un joc cu toții în familie: dame, cărți, facem flotări;*
  - ✓ *Sunt schimbări, nu 100 la 100, dar 50% sunt atunci când este vorba de relația cu copiii mei. Spre exemplu: petrec mai mult timp cu copiii;*
  - ✓ *Cum să evit un conflict;*
  - ✓ *Comunic mai mult cu colegile de serviciu;*

Am observat cu câtă grijă și atenție relatează despre schimbările constatate. Aceștia s-au referit la îmbunătățirea și dezvoltarea unor competențe:

- **sociale:** inițierea și menținerea unei relații, rezolvarea în mod eficient a conflictelor, integrarea într-un grup, **identificarea** persoanelor de încredere, **solicitarea ajutorului** de la persoanele de încredere, **identificarea situațiilor riscante** și a strategiilor de protecție în situațiile de risc);
  - **emoționale:** recunoașterea și exprimarea emoțiilor, înțelegerea propriilor emoții și ale altora, reglarea/gestionarea emoțiilor, **empatia**;
-

Tații și băieții au discutat despre schimbările pe care le-au observat la capitolul stereotipuri de gen. În cadrul discuțiilor au fost readuse în vizor unele stereotipuri de gen cu care au venit inițial la Club. O bună parte dintre acestea au fost discutate și analizate în timpul atelierelor. Tinerii și tații au fost surprinși cum s-au schimbat viziunile lor și cum abordează în prezent unele subiecte legate de implicarea bărbaților și a femeilor în activități casnice și/sau participarea la creșterea și educarea copiilor:

- *Nu doar femeile trebuie să spele vesela, iar bărbații să lucreze pe afară. Am înțeles că putem face orice activitate, și unii, și alții la fel de bine.*
- *Bărbații pot oferi modele pozitive. Spre exemplu, dacă tata spală vesela, oferă un exemplu bun pentru copilul său.*
- *Mai înainte nici nu mă gândeam că un bărbat poate să-și ia concediu de îngrijire a copilului.*
- *Nu bărbații sunt capul familiei, ambii sunt.*
- *Bărbații pot găti gustos.*
- *Femeile și bărbații se pot implica în mod egal în educația copilului.*
- *Ambii sunt obligați să se ocupe de creșterea și educația copiilor.*
- *Alegerea profesiei depinde de ce-ți place să faci, nu de gen.*
- *Alegerea profesiei ține de părerea, capacitățile fetei sau a băiatului.*
- *Credeam anterior că bărbații sunt mai puternici și trebuie să aducă bani în casă, dar femeile să stea acasă și să educe copiii. De obicei așa se întâmplă, dar eu nu cred așa. Am dorința de a spune în față acest lucru celor care se conduc după stereotipuri (ex.: bărbatul își bate soția pentru că aceasta nu a gătit, chiar dacă ea este la lucru toată ziua, iar el stă acasă)*
- *Dacă apare un copil în viața mea, trebuie să-mi asum această responsabilitate.*
- *Responsabili de metoda de contracepție sunt atât fetele, cât și băieții.*
- *Fiica este mai mare cu aproape 2 ani decât băiatul. Înainte de a pleca în străinătate, ne jucam împreună, citeam. Odată cu vârsta, am observat că ea se schimbă. O las să facă ceea ce vrea să facă, dacă nu există nici un pericol pentru viața, sănătatea ei. Ceea ce făcea cu un an în urmă acum nu mai este valabil, îi place altceva. Am strâns într-o mapă toate desenele. Le-am scos din mapă și am analizat împreună ceea ce a reușit să facă atunci și ce face acum.*
- *Nu impun copilul să facă ceea ce vreau eu, el face ceea ce-i place: dacă îi place pictura, șahul sau fotbalul, o las pe fiică să aleagă.*

- Cum îmi manifest afecțiunea și dragostea de tată față de băiat, așa le manifest și față de fată. Toți au nevoie de afecțiune și dragoste.
- Credeam anterior că fetele nu joacă șah, am mers la magazin și am cumpărat un set pentru fata mea.

3. SUBIECTE DE DISCUȚIE. EXPERIENȚE PRELUATE

Au fost scoase în evidență subiectele și activitățile care au prezentat interes pentru tați și tineri. Ulterior, au fost analizate experiențele preluate de la alți tați și tineri sau bunele practici pe care urmează să le implementeze în relația lor cu copiii sau cu alți membri ai familiei.

Câteva idei preluate de la tați:

Activitățile în comun cu copiii în Ajunul Crăciunului.
Aplicarea recompenselor și a consecințelor în relația cu copiii.
Educația copiilor.
Atelierul de pictură.
Experiențe preluate de la tatăl meu/părinții mei, moștenirea tatălui meu.
Mi-am amintit de copilăria mea, cum ne-au educat părinții.
Lucrul în grupuri mici.
Am interacționat cu persoane pe care la început nu le știam.
A fost interesant să ascult ce fac alți tați cu copiii lor, cum se joacă, cum petrec timpul liber, cum rezolvă situațiile de problemă.
Au fost analizate diferite situații pe care le avem în familie, în relație cu copiii și cum pot bărbații să se implice (chiar dacă la început credeam că femeile se ocupă de educație).
Ne-am oprit și am discutat despre ceea ce era actual pentru noi, chiar dacă a fost propusă o altă temă pentru discuție.
Am discutat și am exersat diferite metode de educație. Am învățat unii de la alții.

Aspecte care li s-au părut interesante băieților:

Există unele subiecte pe care nu le pot discuta cu altcineva, în special despre sexualitate.

- ✓ *Îmi amintesc că am vorbit despre etichetare. M-a impresionat jocul în care trebuia să alegem trei persoane cu care să mergem în tren, luând în considerare rolurile care erau propuse. A fost greu să facem alegerea și să nu ținem cont de stereotipurile de gen.*
- ✓ *Dorințe și nevoi. Am înțeles că multe din ceea ce vrem sunt mai degrabă dorințe și mai puține sunt nevoi.*
- ✓ *Timpul liber petrecut în familie. Am avut ca temă pentru acasă să petrecem timp împreună cu familia. Am discutat despre excursii/călătorii cu familia. Am discutat și am emoții plăcute.*
- ✓ *Cum petrecem sărbătorile în familie. A fost interesant să facem felicitări, să facem schimb de materiale cu colegii, să lucrăm împreună.*
- ✓ *La club am avut posibilitatea să mă autoevaluez.*
- ✓ *Au fost utile întâlnirile împreună cu fetele, aș vrea să revenim la discuțiile despre relațiile dintre fete și băieți.*
- ✓ *Discuțiile despre depresie și anxietate. ne-au ajutat să înțelegem mai bine cum se manifestă acestea și care poate fi suportul oferit;*
- ✓ *Am participat la mai multe exerciții și discuții despre bullying. Am înțeles cum pot face față acestor situații;*
- ✓ *Ne-a plăcut foarte mult ședința comună cu tații, inclusiv cu cei din club. La această întâlnire am discutat liber, am auzit care sunt opiniile și așteptările lor în ceea ce privește creșterea noastră.*

4. PERSPECTIVE

La final de discuție, atât băieții, cât și tații au specificat care sunt nevoile lor de formare.

NEVOILE DE FORMARE ALE TAȚILOR:

- Cum să gestionăm o stare de stres;
- Cum să dezvoltăm o stimă de sine adecvată la copii;
- Cum putem preveni violența în familie;
- Cum să spunem Nu;
- Cum să vorbim copiilor despre sexualitate;
- Ce facem atunci când copii spun minciuni;
- Ce tipuri de activități sau jocuri putem organiza cu copiii noștri;
- Care sunt metodele de educație constructive/eficiente;
- Ateliere împreună cu soțiile în care să discutăm subiecte legate de educația copiilor;

- Cum să motivăm copiii să se ocupe cu sportul, să meargă la biserică - de ce nu? (în grupul nostru este un preot, un sportiv etc., ei ar putea povesti cum să ne motivăm ca tați și cum să motivăm copiii). Fiecare să vorbească cum educă copiii prin prisma profesiei pe care o are;
- Cum să motivez copilul pentru activitate;
- Ar fi util pentru noi să cunoaștem tema pentru discuție din timp. Acest lucru ne-ar permite să ne pregătim și noi, să venim informați;
- Activități în comun cu soțiile;
- Am avut o activitate împreună cu soțiile: Doi într-un fotoliu. Ne-am cunoscut mai bine și a fost distractiv;
- Tipuri de comunicare și cum putem recunoaște metodele de manipulare; Securitatea online a copiilor. Cum îi putem ghida să se protejeze în mediul online;
- Fiecare să vină cu o temă/experiență personală, pe care să o împărtășească cu grupul.

NEVOILE DE FORMARE ALE BĂIEȚILOR:

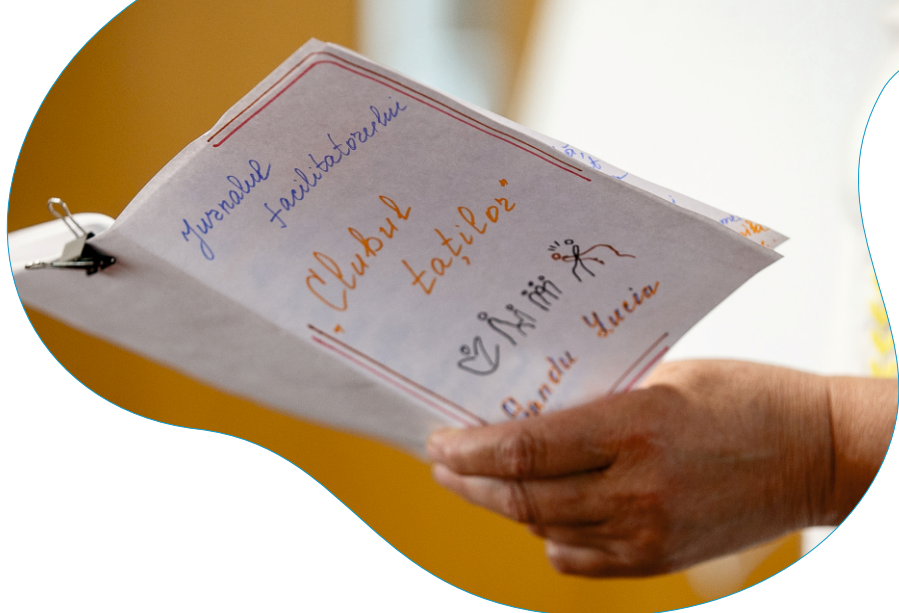
- Cum procedez ca să fiu în siguranță când sunt online;
- Vrem să aflăm mai multe despre corpul nostru în dezvoltare;
- Subiecte ce țin de educație sexuală;
- Cum procedăm când ne confruntăm cu violența în familie?

CLUBUL TĂȚILOR

- Cum evităm comportamentul adictiv;
- Cum alegem profesia fără a fi influențati de stereotipuri?
- Cum construim relații armonioase de cuplu;
- Despre consimțământul în relațiile sexuale;
- Discuții despre autocunoaștere;
- Cum gestionăm emoțiile;
- Ne dorim să fie invitați experți din domeniul economiei să discutăm cum să gestionăm egal bugetul familiei;
- Să împărtășim experiența noastră de la Cluburi la alte clase, poate la Dezvoltare personală (din ceea ce ne-a plăcut mai mult);
- Să creăm o pagină pe Instagram și să plasăm imagini cu ceea ce facem la club. Să formăm un grup de lucru ca să promovăm practicile pozitive;
- Informația să fie stocată și pusă într-o capsulă a timpului (o fotografie);
- Ne dorim ateliere de gătit, bărbații trebuie să știe să gătească;
- Să discutăm în baza studiilor de caz pentru a preveni și a interveni în anumite situații;
- Invităm experți din diverse domenii, dacă dorim să ne aprofundăm cunoștințele pe anumite segmente;
- Ne dorim să organizăm Dezbateri;
- În loc de tema pentru acasă să fie sarcini de reflecție;
- Să discutăm cu bărbați care au devenit tați la o vârstă timpurie și să ne povestească cum s-au descurcat;
- Vrem să discutăm despre bunele maniere;
- Vrem să discutăm despre partajarea sarcinilor ce țin de îngrijirea unui copil;

Tinerii au exprimat ideea de a organiza întâlniri cu bărbații care contribuie la dezvoltarea comunității sau care au o carieră de succes, dar și se implică în creșterea copiilor, partajează treburile casnice, susțin soțiile ca și ele să aibă o carieră de succes. Dorința băieților este ca aceștia să împărtășească cu ei practicile bune.

DESCRIEREA EXPERIENȚEI: NEVOI, DIFICULTĂȚI ȘI LIMITE PE CARE LE-AU ÎNTÂMPINAT PARTICIPANȚII LA CLUBURI ȘI FACILITATORII, FACILITATOARELE

A fost interesant să observăm și să analizăm cum a evoluat starea emoțională a facilitatoarelor și facilitatorilor pe parcursul activităților. La una dintre ultimele întâlniri pe care am avut-o cu aceștia în cadrul unei mese rotunde, la finalul anului 2022, au relatat cum s-au simțit în timpul atelierelor din cadrul Clubului Taților/Băieților, ce emoții au trăit:

- ✓ *Exact ca și copiii care merg la școală, nu aveam idee ce să fac, cum voi face față, în special atelierelor pentru tați, ce să le spun. A fost o provocare, împreună cu ei am trecut prin momente fericite și mai puțin fericite. Am trăit alături de ei diferite stări. Chiar și la pauză veneau să mă vadă, să mă întrebe ce fac. Lor le lipsea contactul cu cineva, cu cine să comunice zi de zi. Ne-am apropiat, ne-am atașat, chiar și între noi facilitatoarele am creat o relație specială, clubul ne-a unit. Am devenit cei mai buni prieteni;*
- ✓ *Au fost emoții diferite, poate am avut toată gama: de la disperare, nedumerire la început, până la satisfacție, mulțumire;*
- ✓ *Starea noastră de la început i-a făcut pe tați să fie mai rezervați, probabil le-am transmis această stare. Situația a fost agravată și de pandemie;*
- ✓ *Atunci când am început a înțelege, ne-am simțit mai bine, ghidați și de voi, am început să ne simțim mai bine și băieții erau mai deschiși;*

- ✓ *La început parcă eram într-o groapă de noroi și nu știam în ce parte să o luăm. Noi ne gândeam că facem ceva rău, dar lor le plăcea;*

Participantele și participanții la masa rotundă au vorbit despre relația cu grupul și dinamica relațiilor în cadrul grupului, motivația taților și a tinerilor de a participa la activitățile propuse de către facilitatoare:

- ✓ *Prima grupă am memorat-o, am avut altă relație. Diferă dinamica și relațiile dintre ei, felul de a se manifesta;*
- ✓ *Chiar dacă la unele ședințe au participat doar doi tați, am continuat, altă dată au participat 6 sau 8;*
- ✓ *Ei chiar ne-au întrebat dacă ne mai întâlnim;*
- ✓ *Clubul este locul unde ei își împărtășesc experiențele;*

- ✓ În decembrie am organizat o activitate. Am organizat o sesiune la care au participat și câteva fete. De data aceasta am luat o clasă de-a 12-a, am invitat și băieții de la club. Este vorba despre inițiativa „16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen”. Le era interesant ce vom face. Le-am promis că ne vom întâlni și în continuare.

Am observat o dinamică pozitivă a sentimentului de încredere în forțele proprii și o claritate mai mare a acțiunilor, odată cu **acumularea experienței și a competențelor de facilitare:**

- ✓ Când aveam ședințe cu părinții, veneau mai mult mamele. La club am invitat tații și îmi era frică. Inițial mă gândeam că dacă va fi un facilitator bărbat, ar fi fost mai bine. Pe parcurs, mi-am dat seama că relația contează, nu genul;
- ✓ Cu o săptămână-două înainte de ședință, deja eram cu gândul la întrebările lor și la cum voi proceda (atunci când ei vor adresa întrebări);
- ✓ Acum știu ce vrem să facem, ce le trebuie;
- ✓ Chiar dacă băieții sunt din clase diferite, între ei este deschidere. Funcționează confidențialitatea, ei relatează niște lucruri tare personale. Au încredere între ei și noi, adulții, nu îi vom judeca.

Am constatat că în majoritatea cazurilor a fost o mai mare deschidere pentru activitățile cu băieții, deoarece experiența de lucru cu adulții practic lipsea. Treptat, facilitatoarele au câpătat mai multă încredere și le-a reușit.

Au existat activități, momente care le-au marcat:

- *Am avut o experiență frumoasă de colaborare cu o colegă de la Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor, când am discutat despre contracepție.*
- *Au nevoie de fețe noi, au nevoie să asculte alți profesioniști. Am avut o întâlnire cu o colegă de la CCF Moldova, am discutat despre sănătatea mintală. Tinerii au participat la această activitate, au fost implicați. Când auzeau lucruri care au fost confirmate, erau mulțumiți că este același mesaj și din partea noastră.*
- *A fost invitată o feministă cu care au comunicat.*
- *Am exersat o activitate pentru care m-am inspirat de la emisiune TV*
- *Am adresat întrebări către 100 de bărbați din comunitate, pentru a vedea cum percep ei lucrurile, apoi am adresat aceleași întrebări taților care participă la club: „100 de tați au zis”. Chiar dacă la unele întrebări au simțit dezamăgire, deoarece mulți tați intervievați aveau încă multe stereotipuri de gen, activitatea a fost interesantă și ne-am distrat.*
- *Am făcut felicitarea de Crăciun;*
- *Am copt pâine împreună;*
Am discutat subiecte legate de sarcină, naștere, depresie postnatală; am invitat un pediatru, participanții au pus multe întrebări;
- *Unele mame erau sceptice, deoarece discutam teme mai sensibile, apoi când au văzut cum abordăm subiectele, s-au mai liniștit. Au fost mame care au remarcat că copilul s-a schimbat spre bine;*
- *La început abordăm teme diferite. Am încercat să abordăm teme din [Ghidul pentru școala taților](#). Nu am putut vorbi despre toate temele propuse. Nu eram pregătiți să discutăm în primul an. În anul următor*

m-am schimbat. Am căpătat mai multă încredere, mai multe abilități.

- *Am abordat teme care erau compatibile cu vârsta copiilor. Am început să abordăm aceleași teme cu tinerii și tații, doar că prezentăm studii de caz diferite, întrebări diferite, metode de lucru diferite;*
- *Poate era o rezervă de-a mea să discut pe teme mai delicate și ei au preluat această atitudine. Eu trebuie să mai învăț, să mă perfecționez ca să pot face acest lucru.*

TATI VA
IUBESTE
19.06.2022

Dor să știu să scriu, înțeleg și
să mă bucur de viața mea!
Te iubesc!!❤️

CUM A REACȚIONAT COMUNITATEA

În discuția cu facilitatorii/facilitatoarele, am explorat cum a reacționat comunitatea din care fac parte față de înființarea acestor cluburi. Cum au fost percepute acestea și prestația facilitatoarelor/facilitatorilor:

- *Noi postăm, distribuim informații despre club. Cunoștințele mele mă întreabă despre club, ce mai facem;*
- *Unde merg și unde am ocazia să invit tații la club, o fac;*
- *În școală și în comunitate ne cunosc colegii și elevii. Tații discută despre aceasta la locul de muncă;*
- *În școală, inițial, nu știa nimeni de noi, nu au știut nici directorii, nici cei de la Direcție nu ne-au observat, Ulterior am devenit foarte vizibili. Consider că administrația locală și Consiliul de Administrare trebuie să fie mai implicate și să ne prezinte, să ne promoveze, să ne susțină, să includă în Planul-cadru activitatea Clubului (Strășeni).*

Am analizat despre cum poate fi asigurată continuitatea acestor cluburi:

- ✓ *Băieții sunt mulțumiți, participă. Tații sunt mai puțin disponibili, dar sunt activi, participă.*
- ✓ *Dacă copilului îi place, are sens să fie continuitate.*
- ✓ *Îi vom susține pe băieții noștri până la sfârșitul anului, le-am promis;*
- ✓ *Am vrea mai multă susținere din partea APL și a administrației școlii.*

LECȚII ÎNVĂȚATE DIN EXPERIENȚĂ

CONSTATĂRI ȘI CONCLUZII ALE FACILITATOARELOR/FACILITATORILOR LA FINAL DE PROIECT:

Facilitatoarele, facilitatorii au menționat mai multe aspecte pe care au reușit să le pună în practică:

- *Am reușit să mențin grupul;*
- *Am adus copiii și partenerile bărbaților la unele ședințe;*
- *Am reușit să depășesc stresul pe care l-am avut la început, atunci când organizam o ședință;*
- *A devenit mai ușor să proiectez o activitate, să elaborez agende, rapoarte;*
- *Am înțeles că trebuie să-mi placă temele pe care le selectăm, să fie o logică între ele;*
- *S-a schimbat felul cum desfășurăm activitățile, mă simt mai liberă;*

- *Am observat că ei cresc împreună cu noi, la început eram stresată, frustrată, noi parcă nășteam scenariul, era nevoie să le trecem prin noi, acum ascultăm ceea ce spun băieții și le propunem noi subiecte de discuție.*

O sursă de inspirație consistentă în vederea facilitării activităților a fost [Ghidul pentru școala taților](#).

- ✓ Pe parcursul activităților și-au dat seama că ar putea să-și schimbe atitudinea, fie un comportament în ceea ce privește organizarea ședințelor cu tații sau tinerii: *să fiu mai relaxată și mai calmă la ședințe, să mă bazez pe schimbul de experiență dintre participanții la club.*
- ✓ Au fost facilitatoare/facilitatori care au renunțat la ședințele cu tații, deoarece aceștia, inițial, se prezentau într-un număr mai mic. Acum își dau seama că era nevoie de un pic de răbdare și perseverență pentru a reuși. Ex.: *Aș insista pe funcționarea clubului, nu am fost suficient de insistente... ne-am speriat când la ședință au venit doar doi tați.*
- ✓ Au fost facilitatoare/facilitatori care au recunoscut că au avut o frică de a aborda anumite subiecte în cadrul cluburilor, dar acum ar fi mult mai curajoși/curajoase să abordeze subiecte diverse. Ex.: *deja mi-aș asuma acest risc – de a aborda și alte teme.*
- ✓ Am observat entuziasmul cu care vorbesc despre procesul de lucru cu tații și băieții, despre plăcerea pe care o au de la rezultatele obținute. Ex.: *Văd recunoștință din partea lor, ei mă așteaptă, chiar dacă, uneori, întârzii.*
- ✓ Au fost facilitatoare/facilitatori care au ajuns la ideea că ar facilita și altfel de discuții, în alte grupuri, deoarece au căpătat mai multă încredere în forțele proprii. Acest lucru a devenit posibil și datorită suportului continuu acordat de către mentori.
- ✓ Facilitatoarele și facilitatorii au reușit să creeze un spațiu sigur de reflecție și doar așa au menținut tații și tinerii la club. Ex.: *Am reușit să creăm o atmosferă prietenoasă, fapt confirmat prin prezența taților și a băieților.*

- ✓ Au fost facilitatoare și facilitatori care au remarcat faptul că ar lua-o mai încet, în sensul în care ar consulta mai des tații și băieții în vederea selectării temelor pentru discuție.
- ✓ A fost specificat faptul că, deseori, sunt abordate aceleași subiecte atât cu tații, cât și cu băieții.

DIFICULTĂȚI CONSTATATE:

- Au observat că le este mai ușor să formuleze teme pentru tineri, decât pentru tați. Probabil acest lucru reiese din specificul activității de bază, lucrul cu băieții.
- Majoritatea facilitatoarelor și facilitatorilor au avut mai multe frici cu referire la facilitarea activităților cu tații, deoarece aveau o experiență îngustă de lucru cu adulții.
- Unele teme nu au avut priză la băieți sau la tați, dar acest lucru este valabil pentru unele comunități. Ex.: *nașterea, contracepția, avortul*.
- Au observat că atunci când le propun băieților unele teme spre discuție, aceștia nu sunt receptivi. În acest sens au dedus că este util să-i consulte, să observe ceea ce este interesant/important pentru ei, ceea ce corespunde nevoilor participanților.

- ▶ Chiar dacă există o necesitate de a aranja într-un mod logic subiectele de discuție, să existe o coerență, totuși unele facilitatoare/unii facilitatori au observat că este important să fie atente/atenți la nevoile taților și/sau ale băieților. În unele cazuri chiar este necesar să ia în considerare și datele din calendar: sărbătorile de Crăciun, Paști.

Ex. Am făcut felicitări de Crăciun și acest lucru le-a plăcut băieților, dar cred că și taților.

Ex. Realizăm activități pe care ei le aleg, care prezintă interes pentru ei. Chiar dacă planificăm unele teme din timp, renunțăm la acestea pentru moment.

- ▶ O facilitatoare a observat că uneori ședințele parcă nu sunt legate între ele, nu există o ordine logică între subiecte, dar acest lucru este necesar dacă vrem să ținem cont de nevoile taților sau ale tinerilor.

ANEXE:

METODOLOGIE DE
FOCUS-GRUP,
REGULAMENT-TIP,
FOLLOW-UP,
AGENDE

METODOLOGIE DE FOCUS-GRUP CU TAȚI/VIITORI TAȚI/BĂIEȚI

Localități implicate: Strășeni IPLT „Ion Vatamanu”

Această metodologie de interviu este elaborată în vederea evaluării nevoilor și așteptărilor de grup ale participanților, care vor contribui la implementarea inițiativelor de implicare a taților și băieților.

Durata: 124 min

INTRODUCERE (10 MIN)

- Mulțumim participanților pentru prezență și implicare
- Prezentarea obiectivelor și a programului de lucru
- Elaborarea regulilor de grup
- Prezentarea participanților

I. Identificarea unor prejudecăți/stereotipuri de gen (20 min):

1. Ce părere aveți despre implicarea bărbaților în procesul de îngrijire și educație a copiilor?
2. Cum credeți că ar fi bine să fie repartizate sarcinile/activitățile la voi în familie: ce activități credeți că ar fi bine să le facă o femeie și care sunt indicate pentru un bărbat?
3. Este indicat/oportun pentru un bărbat să participe la activitățile casnice/de gospodărie? Dacă da, la care anume?
4. Ar exista careva activități pe care v-ar plăcea să le faceți, dar tradițional sunt atribuite femeilor?

II. Condiții pentru desfășurarea atelierelor cu tații: (40 min)

1. Ați avut posibilitatea până în prezent să participați la Cluburi pentru discuții? Dacă da, ce v-a motivat să participați la acele discuții? Cum a fost acea experiență pentru voi? Ce tematică a fost abordată?
2. Cât timp ați fi pregătiți să dedicați procesului de participare la Clubul Taților?
3. Care ar fi frecvența optimă a întrunirilor?
4. În ce zile ale săptămânii ați putea să vă întruniți și la ce oră?
5. Care ar fi durata optimă a întrunirilor?
6. Cum v-ar plăcea să fie denumirea: școală, club, altă denumire?
7. Ce limbă de comunicare în cadrul ședințelor de grup preferați?
8. Cum/în ce mod ați dori să fie organizate activitățile de grup?
9. Ce am putea întreprinde pentru a crea o atmosferă de încredere/sigură/confort în grup?
10. Care ar fi numărul optim de participanți la întrunirile de grup, pentru a vă simți confortabil?

11. Care sunt organizațiile/ locațiile din localitatea voastră unde ați dori să vă întruniți?
12. Preferați să aveți același mentor pe tot parcursul sesiunilor sau să fie diferiți?
13. Cât de utile ar fi pentru Dvs. discuțiile individuale cu un specialist/mentor?
14. Dacă ar fi să organizăm ședințele online, ce platforme cunoașteți/vă sunt familiare și ați dori să le accesați în continuare în cadrul ședințelor de grup?

III. Conținuturile ședințelor de grup. Crearea atmosferei de grup (40 min)

1. Ce subiectele ați dori să abordați? Ce informații ar putea fi utile/relevante pentru Dvs. ca părinte/ tată/ îngrijitor? Ce v-ar plăcea să învățați?
2. Din experiența Dvs. de viață/de copil/de tată, poate sunt niște momente mai sensibile/delicate legate de educația/creșterea copilului, pe care ați vrea să le abordați în cadrul discuțiilor la Clubul Taților?
3. Care sunt elementele-cheie/ce v-ar ajuta să progresați, să vă simțiți mai încrezători în rolul de părinte/îngrijitor?
4. Ce competențe/deprinderi vreți să vă dezvoltați (care, în prezent, sunt mai puțin stimulate), pentru a vă implica mai activ în viața copilului și a familiei?
5. Ce specialiști, specialiste ați dori să fie invitați/te la ședințele de grup?

IV. Așteptări, temeri și perspective (20 min)

1. Care sunt așteptările Dvs. de la aceste întruniri?
2. Ce v-ar ajuta să fiți în siguranță, mai încrezători?
3. Care sunt temerile Dvs. în legătură cu aceste ședințe de grup? Ce v-ar putea bloca/închide?

ÎNCHEIERE (10 MIN)

Mulțumim participanților pentru timpul acordat. Evaluăm printr-un exercițiu starea emoțională pe care o au în acel moment.

REGULAMENT-TIP DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE A ȘCOLII/CLUBULUI TAȚILOR ȘI BĂIEȚILOR

Regulamentul privind organizarea și funcționarea Școlii/Clubului Taților și Băieților este elaborat în cadrul programului finanțat de Uniunea Europeană "EU 4 Gender Equality: Together Against Gender Stereotypes and Gender-Based Violence" („Împreună împotriva stereotipurilor de gen și a violenței în bază de gen”), al cărui scop este combaterea stereotipurilor de gen și a violenței în bază de gen, prin crearea condițiilor pentru schimbarea percepțiilor față de rolurile femeilor și bărbaților în toate aspectele vieții.

Prezentul regulament are la bază spiritul principiilor și al prevederilor următoarelor acte normative în vigoare:

- **Convenția de la Istanbul;**
- **Programul de accelerare a egalității de gen pentru anii 2023-2027 în Republica Moldova;**
- **Convenția ONU cu privire la drepturile copilului (1989);**
- **Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei (1994);**
- **Legea cu privire la drepturile copilului, nr. 338-XIII (1994);**
- **Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, nr. 45 (2007);**

- **Legea privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, nr. 140 (2013);**
- **Hotărârea de Guvern** cu privire la aprobarea *Instrucțiunilor privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului, nr. 270 (2014);*
- **Codul educației, nr. 152 (2014);**
- **Instrucțiunea privind prevenirea și combaterea abandonului școlar și absenteismului, nr. 559 (2015);**
- **Strategia intersectorială de dezvoltare a abilităților și competențelor parentale pentru anii 2016-2022;**
- **Hotărârea de Guvern** privind aprobarea Instrucțiunii cu privire la mecanismul de cooperare intersectorială pentru prevenirea primară a riscurilor privind bunăstarea copilului, nr. 143 (2018).

1. DISPOZIȚII GENERALE

- 1.1. Regulamentul este actul normativ de bază care reglementează modul de organizare și funcționare a Școlii/Clubului Taților și Băieților în instituțiile de învățământ, de protecție și asistență socială din Republica Moldova.
- 1.2. Acest regulament este adresat:
  - autorităților teritoriale, tutelare locale;
  - instituțiilor de învățământ din domeniul educației formale și nonformale, instituțiilor extrașcolare, serviciilor din cadrul instituțiilor sau subordonate acestora;
  - profesioniștilor care au pregătire în facilitarea grupurilor și experiență în domeniile egalității de gen, intervențiilor de prevenire și combatere a violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, în psihologia copilului și a adolescentului, parenting, lucrul cu adulții;
  - taților, viitorilor tați îngrijitorilor/reprezentanților legali, băieților care vor să beneficieze de programe, servicii și resurse cu scopul de a-i sprijini pe aceștia în creșterea și educația copiilor acum sau în viitor, în conștientizarea rolurilor pe care le au sau le pot avea și de a le dezvolta și îmbunătăți competențele parentale.
- 1.3. Prezentul Regulament este consultat cu grupul de bărbați (unchi, frați, părinți adoptivi/reprezentanți legali), tați, viitori tați, băieți membri și/sau potențiali membri ai Școlii/Clubului Taților și Băieților (denumit în continuare Club).

- 1.4. Regulamentul este adoptat de fiecare instituție în funcție de specificul său, punctele de reper vor rămâne a fi actele legislative și normative, scopul, obiectivele, principiile prezentului regulament și nevoile și interesele beneficiarilor.
- 1.5. Prezentul Regulament se aprobă prin ordin de către Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Muncii și Protecției Sociale și autoritățile publice locale.
- 1.6. Clubul organizează activități de educație parentală pentru tați, băieți, bărbați, în conformitate cu prezentul Regulament-cadru având drept scop sporirea implicării lor în îngrijirea, creșterea și educația copiilor, consolidarea de drepturi și oportunități egale pentru femei și bărbați prin schimbarea percepțiilor, a stereotipurilor de gen.
- 1.7. Termenul prezentului regulament nu este limitat și este valabil până la adoptarea unui nou regulament.

2. NOȚIUNI GENERALE

În sensul prezentului Regulament se definesc următoarele noțiuni:

egalitate de șanse – lipsă de bariere în participarea pe bază de egalitate a femeilor și bărbaților la activități din sfera politică, economică, socială, culturală, din alte sfere ale vieții;

gender – aspectul social al relațiilor dintre femei și bărbați, care se manifestă în toate sferele vieții;

egalitate între femei și bărbați – egalitate în drepturi, șanse egale în exercitarea drepturilor, participare egală în toate sferele vieții, tratare egală a femeilor și bărbaților;²

Stereotipuri de gen - set de prescripții sociale sau culturale ale rolurilor de gen. Stereotipurile de gen apar ca urmare a concepțiilor dominante care există la nivelul unei societăți despre caracteristicile diferite ale femeilor și bărbaților;

Competențe parentale – cunoaștere mai profundă și capacitatea părintelui de a aplica în practică această cunoaștere; ele presupun dezvoltarea capacității părintelui de a reflecta asupra practicilor parentale, a efectelor acestora asupra dezvoltării copilului;

Educație parentală – ansamblu de programe, servicii și resurse destinate părinților/reprezentanților legali/persoanelor în grija cărora se află copilul, asigurând sprijin în creșterea și educația copiilor, conștientizarea rolurilor pe care le au și de a le dezvolta și îmbunătăți competențele parentale;

---

2 https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=107179&lang=ro

Parentalitate sau parenting (eng.) – proces de promovare și susținere a dezvoltării fizice, emoționale, sociale, financiare și intelectuale a unui copil, de la vârstele cele mai timpurii la maturitate;

Practici parentale pozitive – abordare a creșterii copilului, care favorizează o relație între părinți și copii bazată pe respect reciproc, sprijinirea pentru dezvoltarea completă și armonioasă a copilului și pe capacitatea de a negocia puncte de vedere divergente într-un mod nonviolent și constructiv. Se pune un accent deosebit pe aprecierea comportamentelor dorite, pe stabilirea unor norme clare în care copilul este considerat un individ deplin care are drepturi ce trebuie respectate; copilul trebuie tratat cu respect, fără teamă de violență;

Parenting conștient - stil parental care se axează pe conștientizarea gândurilor, emoțiilor, senzațiilor corporale, așteptărilor, dorințelor părinților în raport cu copilul și acceptarea și rezolvarea acestora;

Drepturile, obligațiile și responsabilitățile părinților - părinții au responsabilitatea, obligația și dreptul de a asigura, de o manieră corespunzătoare capacităților în continuă dezvoltare ale copilului, îndrumarea și orientarea necesare în exercitarea de către copil a drepturilor recunoscute în Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului;

Violența în familie - acte de violență fizică, sexuală, psihologică, spirituală sau economică, cu excepția acțiunilor de autoapărare sau de apărare ale altei persoane, inclusiv amenințarea cu asemenea acte, comise de către un membru de familie în privința altui membru al aceleiași familii, prin care s-a cauzat victimei prejudiciu material sau moral;³

Respect pentru diversitate - aprecierea diversității, tratarea oamenilor în mod egal, corect, și asigurarea egalității de șanse prin înlăturarea barierelor și refacerea echilibrului;

Participare voluntară/benevolă - implicare din proprie inițiativă în anumite activități organizate de persoane juridice de drept public și de drept privat fără scop lucrativ, în baza unui contract, cereri sau în afara acestora;

Confidențialitate - respectul vieții private și demnității persoanei prin păstrarea și protejarea datelor și informațiilor personale;

Eficiența personală - capacitatea de înțelege care sunt resursele proprii și de a organiza și executa o serie de acțiuni pentru a obține performanță.

3. SCOP ȘI OBIECTIVE

Activitățile desfășurate în cadrul Clubului au drept **scop**:

- I. crearea unui spațiu sigur și respectuos pentru explorarea și asumarea conștientă a propriei identități, inclusiv valori, convingeri, percepții, atitudini, abilități, comportamente etc.;

- II. sprijinirea bărbaților/băieților, taților/viitorilor tați în dezvoltarea relațiilor sănătoase și durabile de cuplu și în eficiența personală în îngrijirea și educația copiilor.

Obiectivele activităților Clubului sunt:

- a) Conștientizarea parentalității responsabile și conștiente;
- b) Formarea/ consolidarea competențelor parentale;
- c) Înțelegerea egalității de gen în relațiile de cuplu;
- d) Prevenirea și combaterea violenței în diverse contexte de viață și activitate.

4. PRINCIPII ȘI VALORI

Principiile de bază în activitatea Clubului sunt următoarele:

- a) Respect pentru diversitate prin acceptarea diferențelor legate de aspectul exterior, personalitate, interpretări, experiențe personale, asigurând șanse egale tuturor fără stereotipuri, prejudecăți, discriminare, excludere socială și abuz;
- b) Participare, contribuție voluntară/benevolă, conștientă și asumată atât la etapa de creare a Clubului, stabilire a programului de lungă durată cât și la întregul proces de desfășurare a acestora;
- c) Confidențialitatea tuturor informațiilor împărtășite de membri în cadrul sau în afara activităților Clubului;
- d) Egalitate de gen manifestată în opinii și comportamente legate de împărțirea rolurilor între femei și bărbați în toate aspectele vieții;
- e) Parenting conștient bazat pe acceptare, ascultare reciprocă, empatie, respect, sinceritate, validarea nevoilor și a emoțiilor, stabilirea empatică a limitelor, conștiința de sine și autenticitate în relațiile în cuplu și familie.
- f) Consolidarea încrederii prin dezvoltarea parteneriatelor dintre administrația instituției de învățământ, de protecție și asistență socială cu alte instituții, experți/specialiști/profesioniști care prin profesia lor sunt în relație cu copiii și familia, mecanisme intra/intersectoriale de cooperare interesate în asigurarea de servicii destinate părinților, ca suport pentru creșterea nivelului de abilități ale acestora.

5. INSTITUIREA CLUBULUI

- 5.1. Clubul poate fi creat la inițiativa angajaților unei instituții, inițiativă care a reieșit din nevoile exprimate de tați/viitori tați/băieți și/ sau la inițiativa taților/viitorilor tați și bărbaților/băieților.
- 5.2. Conducătorul instituției emite un ordin prin care este creat Clubul conform prezentului Regulament.
- 5.3. Reprezentanții Clubului din instituția gazdă anunță intenția de a crea Clubul și acceptă în calitate de membri persoanele care exprimă dorința și interesul de a participa.
- 5.4. Administrația raportează către Consiliul de Administrare și la ședințele cu părinții despre rezultatele activităților, reflectate și în Raportul anual de activitate al instituției.

6. INSTITUIREA CLUBULUI

- 6.1. Clubul este constituit din membri permanenți, membri non-permanenți, facilitator(i), și cofacilitator(i).
- 6.2. Grupul poate fi creat atât la inițiativa administrației unei instituții, cât și la inițiativa bărbaților (unchi, frați, părinți adoptivi/reprezențați legali), taților, viitorilor tați, băieților.
- 6.3. Grupul poate fi format din cel puțin 5 și cel mult 20 de bărbați/băieți.
- 6.4. La anumite întâlniri, la decizia membrilor Clubului, pot participa cupluri, dacă aceștia manifestă această nevoie, interes.
- 6.5. Membrii sunt tați, bărbați, băieți (unchi, frați, părinți adoptivi/reprezențați legali) înregistrați în prealabil și benevol care vor să construiască viața de cuplu, familie bazate pe egalitate de gen, prezintă interes pentru a deține abilități necesare pentru creșterea și educarea copiilor într-o direcție pozitivă, acum și/sau în viitor.
- 6.6. Membrii non-permanenți pot:
  - participa ocazional sau un anumit număr de activități realizate în cadrul Clubului;

- contribui prin împărtășirea de opinii, sugestii în luarea de decizii împreună cu membrii, facilitatorii/facilitatoarele, cofacilitatorii/cofacilitatoarele și/sau alți reprezentanți ai Clubului;
  - deveni membri permanenți.
- 6.7. Facilitatorii/facilitatoarele sunt profesioniști din diverse domenii care au pregătire în facilitarea grupurilor și experiență în domeniile egalității de gen, intervenția contra violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, în psihologia copilului și a adolescentului, parenting, lucrul cu adulții.
- 6.8. Cofacilitatorii/cofacilitatoarele vor contribui prin servicii și resurse, la necesitate/solicitare, la dezvoltarea abilităților și competențelor parentale.
- 6.9. Fiecare instituție, împreună cu membrii, decide componenta, forma, mărimea, orarul de activitate, în conformitate cu necesitățile, interesele și recomandările membrilor.
- 6.10. Clubul activează pe tot parcursul anului și este deschis pentru potențiali membri din localitate/țară sau din afara acesteia, doritori de a beneficia de întregul program sau de anumite activități realizate de Club. Deciziile în acest sens sunt luate de membrii Clubului prin consens, respectând principiile enunțate.
- 6.11. În cadrul unei instituții pot fi instituite mai multe cluburi cu membri ai căror copii/tineri au vârste diferite sau repartizate după treptele de școlaritate sau după alte criterii stabilite de membrii (preșcolar, primar, gimnazial, liceal).

7. DREPTURILE ȘI RESPONSABILITĂȚILE MEMBRILOR

7.1. Fiecare membru al Clubului :

- a) Participă benevol la activitățile Clubului, exprimând liber propriile așteptări, nevoi, interese, gânduri, sentimente, opinii;
- b) Participă la elaborarea și respectarea regulilor de grup;
- c) Respectă membrii, facilitatorii și alți participanți la activitățile Clubului;
- d) Asigură confidențialitatea discuțiilor de grup;

- e) Beneficiază de informații, sprijin și recomandări cu privire la dezvoltarea, îngrijirea copilului, problemele de adaptare, creștere și educație a copilului;
  - f) Beneficiază, după caz, de suport psihologic individual sau în cadrul grupului.
- 7.2. Membrii Clubului planifică și coordonează activitățile de comun acord cu administrația instituției.
- 7.3. Membrii Clubului pot participa la o singură activitate, ocazional, sau permanent, în conformitate cu nevoile și interesele personale.
- 7.4. Membrii Clubului stabilesc legături de parteneriat cu alte Cluburi instituite la nivel local sau național.
- 7.5. Membrii pot distribui resurse, materiale care contribuie la realizarea scopului și obiectivelor Clubului.
- 7.6. Membrii pot avea rol de facilitator, respectând cerințele, scopul, obiectivele, principiile și responsabilitățile acestui rol.

8. DREPTURILE ȘI RESPONSABILITĂȚILE FACILITATORILOR/FACILITATOARELOR ȘI COFACILITATORILOR/COFACILITATOARELOR

- 8.1. Facilitatorii/facilitatoarele și cofacilitatorii/cofacilitatoarele sunt persoane invitate în funcție de subiectul activității, care au următoarele atribuții:
- a) Creează un mediu sigur, constructiv și eficient pentru învățare;
  - b) Participă la dezvoltarea programului Clubului;
  - c) Acționează în conformitate cu interesele și nevoile membrilor;
  - d) Solicită sprijin profesionist/supervizare în situațiile în care problemele și/sau necesitățile grupului depășesc cunoștințele/ competențele personale și/sau profesionale;
  - e) Asigură, la necesitate, suport psihologic individual sau de grup participanților.
- 8.2. Facilitatorii/facilitatoarele au responsabilitatea de a împărtăși resurse, de a pune în discuție materialele propuse de membri sau alte persoane, astfel încât acestea să contribuie la realizarea scopului și

scopului și obiectivelor Clubului.

- 8.3. Facilitatorii/facilitatoarele au responsabilitatea de a raporta lunar, semestrial și anual despre numărul activităților, subiectele realizate și alte date generale despre activitățile realizate în cadrul Clubului, asigurând confidențialitatea discuțiilor membrilor și respectarea altor principii și norme deontologice.
- 8.4. Cazurile de violență suspecte sau confirmate în cadrul activităților vor fi raportate conform actelor normative în vigoare.

9. DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚILOR CLUBULUI

9.1. Conținutul

9.1.1. Activitățile desfășurate în cadrul Clubului au drept scop sprijinirea bărbaților (unchi, frați, părinți adoptivi/îngrijitori/reprezentanți legali), taților, viitorilor tați, băieților, în explorarea propriei identități, cunoașterea dimensiunilor și particularităților de dezvoltare ale copilului, formarea competențelor parentale.

9.1.2. Conținutul activităților este orientat pe aspectele generale și specifice creșterii, dezvoltării și educării copilului la diferite etape de vârstă, prevenire și intervenție în dificultățile de relaționare între părinte-părinte, părinte-copil, părinte-alt adult, alt adult-copil, copil-copil; și pe alte aspecte care vor ajuta membrii să construiască relații durabile și sănătoase de cuplu și familie.

9.2. Strategiile și procesul de lucru

9.2.1. Activitățile pot fi singulare sau multiple, ca parte a unui program de activități și vor fi organizate în funcție de contextul în care activitățile se vor desfășura - online sau offline.

9.2.2. Un program poate conține o singură discuție de grup sau mai multe. Numărul de sesiuni este negociat cu membri, facilitatorii/facilitatoarele și organizatorii.

9.2.3. După fiecare sesiune se face o pauză de cel puțin câteva zile, astfel încât membrii să poată reflecta asupra subiectelor discutate, aplice practicile învățate.

9.2.4. O sesiune poate dura între 90 - 180 de minute, cu pauze mici, în

funcție de ritmul de lucru al participanților.

9.2.5. Activitățile vor începe și se vor încheia la ora stabilită.

9.2.6. În cadrul primelor ședințe, membrii vor identifica și comunica facilitatorilor/facilitatoarelor nevoile și interesele cu privire la desfășurarea și organizarea programului, fiind actualizate la fiecare întrunire sau la necesitate.

9.2.7. În cadrul activităților cu adolescenții și tinerii sunt aplicate metode interactive de învățare în grup care stimulează participarea la discuții, exprimarea liberă și nonviolentă, introspecția și autoevaluarea.

9.2.8. Activitățile cu tații, îngrijitorii/reprezentanții legali ai copilului vor fi realizate conform principiilor și specificului de învățare la adulți, bazate pe împărtășire, valorizarea și valorificarea experiențelor personale de părinte sau îngrijitor.

9.2.9. Administrația instituției de învățământ, de protecție și asistență socială, a centrului de tineret, în cadrul căreia sunt realizate activitățile Clubului, deține rolul de gazdă, proiectare, de administrare, monitorizare și evaluare.

9.2.10. Activitatea Clubului este reflectată în Planul anual și în Planul strategic de dezvoltare al instituției.

9.2.11. Activitățile se vor desfășura într-un mediu spațios, liniștit, confortabil, cu posibilitatea de a păstra distanța suficientă între participanți (1,5 metri).

9.2.12. Facilitatorii au libertatea de a utiliza materialele în funcție de scopul și cerințele activităților.

9.2.13. Administrația instituției de învățământ, de protecție și asistență socială alocă resurse (umane, de timp, financiare).

9.3. Organizarea activităților în perioada pandemiei COVID-19

9.3.1. Activitățile Clubului se vor desfășura online.

9.3.2. Activitățile Clubului se pot desfășura offline doar cu acordul tuturor participanților și asigurarea obligatorie a tuturor măsurilor de protecție pentru toți participanții (distanța fizică, spațiu aerisit, dezinfectant, mască, mănuși etc.).

10. DISPOZIȚII FINALE

- 10.1. Prezentul Regulament este aprobat de Consiliul administrației și este revizuit anual la ședința de evaluare a activității instituției și la necesitate.
- 10.2. Membrii Clubului sunt consultați referitor la toate aspectele activității și formulează propuneri, recomandări referitor la îmbunătățirea prezentului Regulament și a programului de activitate a Clubului.
- 10.3. Administrația ține cont de propunerile și recomandările membrilor și oferă feedback despre modul în care acestea au fost luate în considerare.
- 10.4. Prezentul Regulament este publicat pe pagina web a instituției și este disponibil oricărei persoane interesate.

FOLLOW-UP METODOLOGIE DE INTERVIU ÎN GRUP (TAȚI/BĂIEȚI)

INTRODUCERE (20 MIN)

- Mulțumiți participanților pentru prezență și implicare
- Spargerea gheții
- Prezentări obiectivele și programul de lucru
- Reamintiți regulile de grup

În continuare vă propunem un șir de întrebări de reflecție. Acestea vă pot ghida în discuția pe care o veți purta, pentru a putea scoate în evidență schimbările și expectanțele taților și ale băieților. Aceste întrebări sunt structurate în compartimente, după cum urmează:

- ✓ Climatul în cadrul activităților
- ✓ Deprinderi/abilități/comportamente
- ✓ Subiecte de discuție. Experiențe preluate
- ✓ Perspective

1. **Climatul în cadrul activităților** (20 min)

- Cum v-ați simțit în timpul atelierelor din cadrul Clubului Taților/Băieților? Ce emoții ați trăit?

Puteți utiliza *Roata emoțiilor* a lui Robert Plutchik, *Termometrul emoțional*, *Copacul cu omuleți* sau oricare alt instrument care vă poate fi de ajutor. Este important ca ei să descrie cum au evaluat stările pe care le-au trăit, dacă au observat careva schimbări pe parcurs.

- Ce anume v-a făcut să vă simțiți așa? Ce activități, momente v-au marcat?

Solicitați participanților să vă ofere exemple concrete de activități care i-au făcut să se simtă așa (apelând la experiențele pe care și le amintesc). Evaluați

ce anume ați făcut (în calitate de facilitator/facilitatoare) pentru a stimula apariția acestor emoții.

2. Deprinderi/abilități/comportamente (60 min)

Propuneți taților și băieților să facă o călătorie imaginară în trecut, cu un an în urmă, până a frecventa activitățile din cadrul clubului. Rugați-i să se concentreze pe schimbările pe care le-au observat la ei personal la nivel de gânduri, emoții, comportamente, atitudini, relații etc.

- *Cum ați fost un an în urmă, până a ajunge la Clubul taților? Cum sunteți acum? Ce v-a ajutat? Care au fost obstacolele? Gânduri, emoții, comportamente...*

După fiecare întrebare faceți pauză. Lăsați participanții la discuție să reflecteze asupra propriilor experiențe și să deducă ceea ce le solicitați. Ei au nevoie de timp și spațiu pentru reflecție. Adresați întrebările câte una (pe rând).

- *Cum a fost influențată viața Dvs. personală, familială și chiar viața profesională? (un cuvânt, o propoziție). La ce a dus această schimbare?*

În cazul băieților, participanții ar putea să se refere la viața lor personală, la relațiile cu părinții, colegii.

- *Pe parcursul acestui an, poate ați observat vreun comportament diferit de altă dată, în raport cu membrii familiei sau cu Dvs. înșivă, care v-a ajutat să consolidați (întăriți) relațiile dintre voi sau să fiți împăcat cu Dvs înșivă?*
- *Ce ce calități/deprinderi/abilități credeți că ați activat pentru a vă îmbunătăți aceste relații? Care sunt calitățile/deprinderile/resursele pe care ați putea să le mai dezvoltați?*
- *Ce fel/tip de relații ați reușit să construiți cu membrii familiei Dvs. în timpul sau după activitățile desfășurate?*
- *Care sunt strategiile pe care le puneți în practică? Dați exemple.*

Notă: pentru tați și băieți va fi mai ușor să ofere exemple. Încurajați-i să le ofere.

- *Având în vedere stereotipurile de gen pe care le-ați identificat și pe care le-am discutat în cadrul ședințelor, pe care dintre ele ați reușit să le schimbați și, ulterior, să vă formați opinii noi?*

3. Subiecte de discuție. Experiențe preluate (30 min)

- *Ce subiectele v-au prezentat interes? Ce anume a fost interesant pentru Dvs?*
- *Ce experiențe ați preluat? Cum ați reușit să le implementați în practică? Ce planificați să aplicați?*
- *Cum s-a schimbat viziunea Dvs. față de implicarea bărbaților/femeilor în creșterea și educarea copiilor, activitățile casnice, alegerea profesiei?*
- *Ați devenit mai încrezători în forțele proprii? Argumentați.*

4. Perspective (20 min)

- *Ce v-ar plăcea să faceți, să abordați la următoarele ateliere? Care sunt nevoile/așteptările Dvs. de la aceste întâlniri?*

Dacă sunt mai mulți participanți, le puteți propune să lucreze în grupuri mici. Dacă lucrați online, puteți să le oferiți posibilitatea să înregistreze răspunsurile lor pe Jamboard sau pe altă o platformă.

Mulțumiți taților, băieților pentru participarea la acest atelier.

Înmânați Certificatele de participare la Club.

AGENDE PENTRU CLUBUL TAȚILOR/BĂIEȚILOR

ATELIER DE FORMARE CU TINERII

SUBIECT: „Rădăcinile conflictelor”.

OBIECTIVELE ATELIERULUI:

- Crearea atmosferei de grup;
- Reflectarea asupra termenului „Conflict” pe baza unor definiții personale;
- Identificarea tehnicilor de determinare a cauzelor conflictelor;
- Formarea unui acord general asupra a ceea ce constituie un conflict.

Țimp necesar	Denumirea sesiunii
30 min.	<p>Cuvânt de introducere. Termometrul emoțional</p> <ul style="list-style-type: none"> — Energizant (la propunerea participanților sau a formatorului); — Introducerea/prezentarea persoanelor noi; — Recapitularea informației de la sesiunea precedentă; — Împărtășirea temei pentru acasă.
40 min.	<p>Activitatea 1.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Participanții formează grupuri a câte 4-5 persoane. Fiecare grup va delega un tânăr care va raporta și prezenta tuturor ideile apărute în discuțiile în grupurile mici. — Fiecare grup va primi fișa de lucru „Acesta este un conflict”? (Anexa 1).⁴ — Fiecare grup va decide dacă situația prezentată din fișă reprezintă un conflict. Grupurile trebuie să se

⁴ Anexa 1. este preluată din manualul „Trainingul de dezvoltare a competențelor afective. Ghid pentru formarea practică în consilierea psihologică”, Angela Calancea, Chișinău, 2012.

	<p>gândească la argumente care să le sprijine decizia.</p> <ul style="list-style-type: none"> — După finalizarea discuțiilor în grup, reprezentanții acestora raportează argumentele și concluziile grupului respectiv. — Pe o coală de hârtie vor fi notate ideile sintetizate ale fiecărui grup. Tinerii vor fi rugați să fie sinceri și deschiși; după caz, să manifeste și dezaprobare argumentată.
40 min.	<p>Activitatea 2.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Tinerii vor primi fișa de lucru „<i>Cele mai multe conflicte</i>” (Anexa 2) și vor fi rugați să o completeze.⁵ — Vor fi formate aleatoriu grupuri a câte 5-6 persoane. — Fiecare grup trebuie să decidă cele cinci idei de pe fișă, care ne ajută cel mai mult pentru a face față conflictelor. În urma discuțiilor dintre membrii grupului, fiecare trebuie să fie de acord că aceste idei sunt, într-adevăr, cele mai importante pentru a învăța să facem față conflictelor. <p>Întrebări pentru discuții:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ce imagini vă vin în minte când cineva spune „conflict”?</i> • <i>Ce asemănări importante există între diferite tipuri de conflicte? Dați exemple concrete.</i> • <i>Ce simțiți în legătură cu conflictele? Credeți că ele dăunează oamenilor sau că le sunt de folos? De ce? Cum este pentru voi?</i> • <i>Descrieți un conflict real în care ați fost implicat și ce ați învățat util din acesta?</i> • <i>Revedeți fișa cu numărul 1. Cum s-a schimbat opinia Dvs. sau a rămas aceeași? De ce?</i>
20 min.	<p>Temă pentru acasă:</p> <p>Observați cum reacționează membrii familiei Dvs. în situații de conflict? Ce tehnici folosesc pentru a depăși aceste conflicte?</p>

5 Anexa 2 este preluată din manualul „Trainingul de dezvoltare a competențelor afective. Ghid pentru formarea practică în consilierea psihologică”, Angela Calancea, Chișinău, 2012.

Fișa de lucru „Acesta este un conflict?”

Indicații: Citiți situațiile de mai jos și decideți dacă este sau nu vorba despre un conflict. Notați argumentele pentru a vă susține punctul de vedere.

1. Andreea, Veronica și Irina vorbesc între ele la ora de biologie. Ele șușotesc și își scriu una alteia bilețele. Într-o zi, profesorul de biologie se înfurie, țipă la ele și le dă afară din clasă. Le aplică și o pedeapsă: vor șterge tabla în fiecare zi, timp de o lună.

2. Ion și Vasile sunt prieteni buni. Ei au susținut săptămâna trecută o lucrare la istorie și au luat amândoi note bune. Ion crede că Vasile a luat o notă mai bună pentru că este favoritul profesorului, dar Vasile spune că a învățat din greu. Băieții se ceartă și ridică vocea unul la celălalt.

3. Lui Andrei îi place să privească diverse emisiuni noaptea. El a început să privească la televizor o emisiune, dar tatăl lui vrea ca el să se culce. El îi zice lui Andrei să se culce, deoarece nu se va putea trezi dimineața, dacă va privi noaptea emisiunea. Andrei nu vrea să închidă televizorul. Tatăl s-a înfuriat, a scos din priză televizorul și i-a interzis să privească orice, timp de o săptămână.

4. La o petrecere între elevi, aceștia formează două grupuri. Marius este conducătorul unuia dintre grupuri, iar Adrian este conducătorul celuilalt grup. În fiecare grup elevii râd și se amuză, dar fiecare grup îl ignoră pe celălalt.

5. Multor copii le place să se joace seara în curtea școlii. De curând, câțiva câini fără stăpân au mușcat un copil. Părinții nu le mai dau voie acum copiilor să se joace acolo.

Fișa de lucru „Cele mai multe conflicte”.

Indicații: Bifați fiecare idee cu care sunteți de acord. Când este vorba despre un conflict, cei mai mulți oameni:

- Se ceartă
- Încearcă să se înțeleagă unii pe alții
- Se ajută unii pe alții
- Strigă unii la alții
- Colaborează
- Se induc în eroare
- Se ascultă cu atenție unii pe alții
- Sunt suspicioși unii față de alții
- Încearcă să câștige
- Se iartă unii pe alții
- Au încredere unii în alții
- Își zâmbesc
- Se mint
- Se află în competiție
- Se lovesc unii pe alții
- Lucrează împreună pentru a rezolva situația
- Încearcă se înțeleagă se simt ceilalți
- Se învinuiesc unii pe alții
- Cer ajutorul altor persoane
- Se înfurie unii pe alții.

ATELIER DE FORMARE CU BĂIEȚII

TEMA: Educația financiară – importantă pentru femei și bărbați într-o măsură egală⁶

OBIECTIVELE ATELIERULUI:

- Creșterea interesului băieților pentru bugetare sensibilă la gen;
- Realizarea activității practice interactive de înțelegere a conceptelor de bază financiare;
- Discuții despre importanța educației financiare în rândurile băieților și fetelor într-o măsură egală.

Timp necesar	Denumirea sesiunii
20 min.	Cuvânt de bun-venit. <ul style="list-style-type: none"> — Termometru emoțional. — Prezentarea temei pentru sesiune.
30 min.	Exercițiu „Câți bani ai în buzunar?” <p>Participanții vor spune câți bani în buzunar au în acel moment și vor răspunde la următoarele întrebări:</p> <ul style="list-style-type: none"> — De unde sunt? (ai câștigat singur, ți i-a oferit tata sau mama). — Pentru ce îi ai? (mâncare, cumpărături etc.). — Câți bani ai de obicei? — Din ce surse? (mama, tata, bunicii etc.).
50 min.	Activitatea „Călătoria imaginară” <p>Participanții vor fi repartizați în 3 grupuri și vor primi indicațiile jocului pe un suport de hârtie.</p>

6 Sursă: [Bugetul sensibil la dimensiunea de gen în practică. Manual de instruire](#)

30 min.	<p>Debrifarea activității.</p> <p>Prezentarea rezultatelor de către fiecare grup de lucru.</p> <p>Sesiune de întrebări:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cum v-a părut activitatea? — Ce a fost nou, interesant pentru Dvs.? — De obicei faceți bugetul personal? — Cum credeți, ce s-ar schimba dacă ați avea și fete în echipa Dvs? — Cine trebuie să gestioneze banii de obicei ? Femeia sau bărbatul? De ce? — Cine este responsabil de bugetul familiei? — Cine este responsabil de cumpărături? — Cine decide în familie sau în cuplu cum sunt cheltuiți banii? — Cine are nevoie de educație financiară într-un cuplu? — Cine aduce/câștigă banii în familie? — Cine planifică vacanța? — De ce țineți cont când planificați? — Ce faceți în cazul în care dorințele/nevoile Dvs. nu coincid cu cele ale partenerii?
20 min.	<p>Reflecții. Concluzii.</p> <p>Temă pentru acasă:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaborați, împreună cu partenera, bugetul personal lunar. - Ce afacere puteți iniția cu 1 leu pe care vi-l ofer? (veniți cu exemple concrete).

Călătoria imaginară

1. Echipa are misiunea să viziteze 2 țări europene – Franța și România.
2. Echipa va calcula bugetul detaliat al cheltuielilor totale pentru călătorie, care vor include:
  - Transport tur-retur, inclusiv transport intern,
  - Alimentația,
  - Excursii turistice sau vizite la locuri frumoase, minimum 2.
3. Prețurile se calculează cât mai exact posibil, utilizând cifrele oficiale de pe site-urile companiilor.
4. Suma pentru fiecare echipă 1000 de euro, 1000 de roni.
5. Prezentați informația pe o hartă imaginară.
6. Aveți la dispoziție 45 de minute.

ATELIER DE FORMARE CU TAȚI ȘI BĂIEȚI

TEMA: Planificarea familială

OBIECTIVE:

- ▶ Abordarea măsurilor și metodelor de contracepție;
- ▶ Evidențierea importanței planificării familiei.

Timp necesar	Denumirea sesiunii
20 min.	Exercițiu de spargere a gheții (<i>Îmi place...</i>) Participanții vor completa începutul enunțului dat. Reflecție asupra subiectului discutat la ședința precedentă. Verificarea temei pentru acasă Enunțarea tematicii atelierului: Planificarea familială
40 min.	Activitate nr.1: Genul și responsabilitățile pentru contracepție. Activitate în grupuri mici. Fiecare grup va descrie metoda de contracepție, propusă într-un mod creativ. Reflecții: <i>Cum v-ați simțit în timpul activității?</i> <i>Ce a fost ușor pentru Dvs.?</i> <i>Ce dificultăți ați întâmpinat?</i> <i>Ce ați învățat din această experiență?</i>
40 min.	Activitatea nr.2: Discuție cu specialistul/specialista (psiholog/ă de la Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor) Participanților li se propune să adreseze întrebări specialistului/specialistei. Reflecții: Cine credeți că este sau poate fi responsabil pentru alegerea și aplicarea măsurilor de contracepție? Argumentați.

40 min.	<p>Unde vă puteți adresa atunci când aveți nevoie de suport informațional cu privire la alegerea și administrarea unei metode de contracepție?</p> <p>Care este atitudinea Dvs. față de planificarea familiei și adresarea la servicii de sănătate sexuală și reproductivă?</p>
20 min.	<p>Reflecții finale:</p> <p>Ce a fost nou și util pentru Dvs. în cadrul acestor activități?</p> <p>Temă pentru acasă:</p> <p>Descrieți cum vă imaginați viitoarea familie.</p>

ATELIER DE FORMARE CU BĂIEȚI

SUBIECTUL: Conflictele și soluționarea lor

OBIECTIVE:

- ▶ Înțelegerea cauzelor apariției conflictelor și conștientizarea propriilor reacții și comportamente în soluționarea conflictelor;
- ▶ Cunoașterea și aplicarea modelelor pozitive de soluționare a conflictului;
- ▶ Capacitatea de a preveni anumite tensiuni și conflicte.

AGENDA

Timp necesar	Denumirea sesiunii
20 min.	Cuvânt de bun-venit și verificarea stării participanților Reamintirea regulilor stabilite anterior Exercițiu de spargere a gheții
20 min.	Tema pentru acasă: Identificați 2-3 strategii de comunicare și ascultare activă în familie.
40 min.	Activitatea 2: Discuție. Definiția și caracteristicile conflictului 1. Inițiem un brainstorming despre ceea ce reprezintă un conflict, la care vor participa toți membrii grupului. 2. Elaborăm definiția termenului conflict. 3. Rugăm participanții să relateze diferite exemple de conflict, din propria experiență sau din experiența altora și cum au fost soluționate acestea. 4. Discutăm despre cauzele care generează conflictele, ce nevoi stau în spatele acestora.

40 min.	<p>Activitatea 3. Joc de rol. Moduri constructive de soluționare a conflictului</p> <p>1. Povestim o istorioară în care personajele trăiesc o situație de conflict și cerem/solicităm opinia participanților.</p> <p>Participanții comentează situația prezentată și identifică mai multe moduri de soluționare a conflictului. Împreună cu facilitatorul analizează care sunt avantajele și dezavantajele aplicării metodei de soluționare selectate.</p> <p>2. Joc de rol. Rugăm participanții să aleagă o modalitate constructivă de soluționare a conflictului și s-o pună pe rol, în baza discuției purtate anterior.</p> <p>Debrifare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cum v-ați simțit în rolurile pe care le-ați avut? - Ce strategii de soluționare a conflictelor ați ales? - Ce v-a plăcut din ceea ce făcea/spunea interlocutorul? - Cum ați putea proceda altfel în astfel de situații? - Care este lecția învățată?
40 min.	<p>Activitatea 4. Consecințele conflictelor</p> <p>Ce consecințe produc conflictele atunci când sunt selectate strategii constructive/distructive de soluționare a acestora?</p> <p>Lucrul în grupuri mici. Fiecare grup va analiza beneficiile și riscurile pe care le implică adoptarea unor strategii specifice de soluționare a conflictelor (confruntarea, evitarea, cedarea, compromisul și cooperarea).</p>
20 min.	<p>Reflecții finale Temă pentru acasă:</p> <p>Alegeți o strategie constructivă de soluționare a conflictelor și aplicați-o în raport cu colegii sau membrii familiei. Data viitoare veți povesti cum vă simțiți în astfel de situații, cum ați reușit să faceți față conflictului și care au fost dificultățile.</p>

ATELIER DE FORMARE CU BĂIEȚII

SUBIECTUL: **Violența în familie**

OBIECTIVE:

- ▶ Identificarea formelor de violență în familie;
- ▶ Analiza surselor de violență în familie;
- ▶ Identificarea strategiilor de prevenire a violenței în familie.

AGENDA

Timp necesar	Denumirea sesiunii
20 min.	Cuvânt de bun-venit. Termometrul emoțional. Reamintirea regulilor stabilite anterior. Exercițiu de spargere a gheții
20 min.	Tema pentru acasă: Cum ați petrecut sărbătorile de iarnă? La cine a ajuns felicitarea confecționată la ședința trecută?
30 min.	Activitatea 1 <ul style="list-style-type: none"> • Rugăm participanții să descrie prin forme sau culori violența în familie. Ce asocieri vă provoacă această expresie? • Fiecare va prezenta în mod voluntar ceea ce și-a imaginat. Debrifare: <ul style="list-style-type: none"> - Cum v-ați simțit în timpul acestui exercițiu? - Ce ați observat din relatările colegilor și propriile reflecții? - Ce ați dedus din această experiență?

40 min.	Activitatea 2: Discuție frontală. Discutăm despre cauzele care generează violență în familie: <i>Cum v-ați simțit vorbind despre violență?</i> <i>Cum vă simțiți atunci când comiteți un act de violență?</i> <i>Care sunt factorii tipici care determină violența împotriva femeilor?</i> <i>Cât de acceptabil este în comunitățile noastre ca bărbații să recurgă la violență împotriva femeilor?</i> <i>Unii cercetători spun că violența este un ciclu, adică victimele violenței sunt mai susceptibile de a comite acte de violență ulterior. Dacă acest lucru este adevărat, cum putem rupe acest ciclu al violenței?</i> <i>Ce putem face atunci când suntem martori la acte de violență?</i>
20 min.	Reflecții finale. Temă pentru acasă: Analizați propriul comportament și identificați situații în care reacționați constructiv și în care aveți reacții disfuncționale. Ce vă împiedică să reacționați constructiv?

ATELIER DE FORMARE CU BĂIEȚII

TEMA: Gestionarea comportamentelor dificile

OBIECTIVELE ATELIERULUI:

- ▶ Să stabilească relația dintre gânduri, emoții și comportamente;
- ▶ Să distingă emoțiile pozitive de cele negative.

Timp necesar	Denumirea sesiunii
20 min.	<p>Cuvânt de bun-venit.</p> <p>Termometrul emoțional.</p> <p>Exerciții de spargere a gheții:</p> <p>Ce culoare mă reprezintă...</p> <p>Reflecții în baza temei pentru casă.</p> <p>Confecționați și oferiți celor apropiați o felicitare și observați care este reacția lor.</p>
60 min.	<p>Activitate 1: Studiu de caz</p> <p>Băieții formează 2 grupuri. Fiecare grup reflectează în baza unui studiu de caz oferit, conform algoritmului:</p> <p>Se dau 3 foi cu denumirile: Gânduri, Emoții, Comportamente.</p> <p>Se completează foile date conform întrebărilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ce gând vă trezește acest caz? - Ce emoții pot fi descrise? - Ce comportament este binevenit? - Ce ne învață asemenea situații? <p>Ca rezultat al analizei cazului dat, de răspuns la următoarele întrebări:</p> <p>Ce situații similare mai cunoașteți?</p> <p>Ce sfaturi ați acorda altor persoane, dacă ar nimeri în asemenea situații?</p>

20 min.

Concluzii. Reflecții asupra activității desfășurate.

Temă pentru acasă.

De analizat citatul:

*„Suntem periculoși atunci când nu înțelegem
responsabilitatea pe care o avem pentru cum acționăm,
simțim și gândim”. (Marshall B. Rosenberg)*

Studiu de caz, nr.1

Alina și Marius sunt împreună de un an și trei luni. Împreună mereu, în timpul liber, în pauză, în gând. Trăiesc în anturaje diferite: Alina – în mediu rural, Marius – în mediul urban. Relația lor începuse ca o scânteie, apoi s-a transformat în flacăra.

După aproape un an, Marius a început să insiste ca el și Alina să înceapă a avea relații sexuale. Alina voia, dar se simțea nepregătită moral.

Într-o bună zi, Marius, fiind singur acasă, a invitat-o pe Alina la un film. Fata a venit. În timpul filmului, băiatul începe să o atingă încet pe corp: gât, picior, umăr, apoi au urmat și săruturi. Pentru câteva clipe, Alina, în mâinile lui Marius, se lăsa dusă de val. Încet-încet, el a început s-o dezbrace, iar ea îl oprea. La un moment dat, el i-a prins mâinile în cearșaf și a continuat. Fata striga și s-a smuls din mâinile lui, dându-i o palmă, îmbrăcându-se și fugind în lacrimi. „Oare era greu de așteptat ca persoana iubită să fie pregătită?!“.

A doua zi el nu mai răspundea la apeluri și mesaje, ignorând-o pe Alina. A trecut o săptămână fără nicio discuție între ei. Alina a decis să-i scrie ca să se vadă. El a acceptat, dar, când s-au întâlnit, el era cu o fată de mână. S-au salutat și i-a zis: „Ea mi-a putut oferi ce nu mi-ai oferit tu. Nu am nevoie de o fată care să se lamenteze“. A sărutat-o în fața Alinei pe noua lui iubită și au plecat. Alina se simțea distrusă, cu gândul „un an și trei luni de joacă“.

Studiu de caz, nr.2

Era seara de Anul Nou. Părinții i-au dat voie Maricicăi să sărbătorească revelionul la o prietenă. Împreună cu prietena, Maricica a decis să meargă să-și felicite părinții. După ce i-au felicitat, fetele s-au pornit înapoi la prietenă acasă, însă tatăl Maricicăi era în stare de ebrietate și a fugit după ea să o aducă înapoi acasă. El, fără să spună vreun cuvânt, a apucat-o de păr, a bătut-o cu pumnii până la sânge. Maricica a reușit să fugă, iar în timp ce fugea, tatăl ei a căzut jos și s-a lovit. Când a intrat în casă murdară toată, mama ei doar i-a spus despre faptul că îi pare rău de tatăl care a căzut jos. În timpul situației, pe alături treceau oameni, care nu au reacționat deloc la strigăte.

ATELIER DE FORMARE CU TAȚI ȘI BĂIEȚI

TEMA: Interacțiune și schimb de practici între tați și băieți

OBIECTIVE:

- ▶ Intercunoașterea membrilor din Cluburile Taților și Băieților.
- ▶ Împărtășirea bunelor practici și a experiențelor căpătate pe parcursul ședințelor desfășurate în cadrul cluburilor, atât de către tați cât și de către băieți.

Timp necesar	Denumirea sesiunii
20 min.	Cuvânt de bun-venit. Prezentarea participanților „Mă numesc.... lucrez/învăț...” Exercițiu de spargere a gheții:
50 min.	Activitatea 1: „Schimb de bune practici” <i>- Ce înseamnă pentru fiecare dintre Dvs. participarea într-un astfel de club?</i> <i>- Ce emoții aveți față de activitățile care sunt desfășurate la club?</i> <i>- Ce puteți spune despre implicarea Dvs personală în fiecare ședință din cadrul cluburilor? Cât de des v-ați implicat în discuții? Ați avut curajul să vă expuneți părerea? Cum a fost?</i> <i>- Ce subiecte abordate în cadrul ședințelor credeți că au dus la unele schimbări pozitive în viața Dvs?</i> <i>- Ce întrebări ați avea pentru actualii tați?</i> <i>- Ce gânduri ați transmite viitorilor tați?</i>
20 min.	Activitatea 2: „Scrisoare mie însumi” Fiecare participant primește o foaie și un plic. Ei își vor scrie o scrisoare pe care o vor deschide peste un an.

20 min.

Concluzii. Reflecții asupra activității desfășurate.

Cu ce gânduri și emoții plecați din acest atelier?

Temă pentru acasă:

Identificarea noilor participanți la atelierele de formare din cadrul cluburilor, discuții cu semenii despre club și beneficiile participării la ședințele clubului.

ATELIER DE FORMARE CU BĂIEȚI

TEMA: Stabilirea, menținerea și întreruperea unei relații de prietenie

OBIECTIVELE ATELIERULUI:

- Să conștientizeze valoarea prieteniei cu fetele;
- Să înțeleagă esența amarezării;
- Să deosebească amarezarea de dragostea autentică.

Timp necesar	Denumirea sesiunii
30 min.	Cuvânt de bun-venit. Exerciții de spargere a gheții: „Culoarea mea de astăzi este...”
30 min.	Reflecții în baza temei pentru acasă: „Discuții cu tații despre perioada de sarcină prin care au trecut ei în cuplu”. - Cum a fost să discutați cu tații voștri despre sarcină? - Cum au reacționat tații la discuția pe care ați inițiat-o? - Ce a fost relevant pentru Dvs. în această discuție? - Ce lucruri noi ați aflat despre Dvs. și despre părinții Dvs.?
60 min.	Activitatea 1: „Ce este prietenia?” <ul style="list-style-type: none"> • Ce observați în această imagine? • Ce fel de prietenii cunoașteți?<ul style="list-style-type: none"> - între colegi - între băieți - între fete - între un băiat și o fată - în familie Astăzi vom discuta prietenia dintre un băiat și o fată. Vom cunoaște ce este amarezarea, deosebirile dintre amarezare și iubirea adevărată.

De ce să fii prieten cu o persoană de sex opus?

1. Pentru a-ți dezvolta personalitatea. (*Îți ajută să te cunoști mai bine pe tine însuși. Pe parcursul comunicării vei determina anumite calități sau slăbiciuni pe care nu le cunoșteai până acum.*)

2. Pentru a ajunge să cunoști și să înțelegi sexul opus. (*Un specialist a sugerat că un adolescent până la vârsta de 19 ani ar trebui să cunoască cel puțin 12 persoane de sex opus. În felul acesta va începe să înțeleagă anumite diferențe existente*)

3. Pentru a-ți împlini nevoile sociale de amuzament, recreere.

4. Pentru a-ți găsi un viitor partener/o viitoare parteneră de căsătorie. (*Paul Meier, psihiatru creștin, îi sfătuia pe tineri să dezvolte prietenii cu cât mai multe persoane de sex opus, pentru a putea evalua tipul de partener care li se potrivește cel mai bine.*)

5. Pentru a realiza creșterea spirituală. (*O relație de prietenie cu o persoană de sex opus ar trebui să te ajute să crești din punct de vedere spiritual.*)

- Care este diferența dintre iubirea adevărată și amarezarea?

Posibile răspunsuri:

Amarezarea este o formă pripită a iubirii, bazată parțial pe proiectarea imaginii partenerului romantic pe un om concret și parțial – pe farmecul fizic; întotdeauna este un sentiment temporar, caracterizat prin absorbirea totală de către partener.

IUBIREA ADEVĂRATĂ ȘI AMOREZAREA

IUBIREA ADEVĂRATĂ ȘI MATURĂ

Decizia și sentimentul

* Accentul principal se pune pe trăsăturile interioare și personalitate

IUBIREA PRIPITĂ ȘI AMOREZAREA

Sentimentul

* Accentul principal se pune pe trăsăturile exterioare: față, corp, avere, situație socială

IUBIREA ADEVĂRATĂ ȘI MATURĂ

- * Sentimente consecvente orientate spre alții
- * Încredere, sentimentul sănătos că oamenii nu sunt creați numai pentru tine
- * Este mai productivă și ia în considerare binele altor oameni
- * Este concentrată asupra cedării și binelui altora; seamănă cu cea părintească; în vorbire utilizează mai mult cuvintele „noi”, „al nostru”, „nouă”
- * Crește încet pe parcursul lunilor sau anilor
- * Devine mai puternică cu trecerea timpului sau în perioadele de despărțire
- * Conflictul se aplanează
- * Chiar dacă se termină, acest lucru decurge lent, lăsând în viața celor doi pentru totdeauna o schimbare

IUBIREA PRIPITĂ ȘI AMOREZAREA

- * Sentimente confuze, orientate spre sine
- * Obsesia, atitudinea posesivă, gelozia
- * Este nebunatică și concentrată asupra sa
- * Acordă mare atenție intereselor personale în relațiile de dragoste. Utilizează mult cuvintele „eu”, „mie”, „al meu”.
- * Crește repede – în câteva ore sau zile
- * Slăbește cu timpul sau în despărțiri
- * Conflictul se înțețesc și se amplifică
- * Trece repede, poate cauza nedumerire în săși apariția ei

IUBIRE SAU AMOREZARE?

1. Amorezarea, aproape întotdeauna, apare momentan. Iubirea are rădăcini și, de regulă, ele se dezvoltă cu trecerea timpului.

2. Simțind adevărata iubire, ambii parteneri devin mai buni, au succese mari în toate. În cazul unei iubiri pripite, sentimentele erotice și posesive față de partener generează confuzie și fac partenerii să se închidă în sine.
3. Amorezarea este un sentiment, iar iubirea matură adevărată este o decizie.
4. La baza amozării se poate afla dorința de autoafirmare. Doriți ca el sau ea să vă observe. Doriți ca prietenii voștri să vadă că ați fost cel/cea ales/aleasă. Dacă aceasta este dragoste, atunci, în primul rând, vă gândiți la binele omului iubit. Critica celor din jur nu afectează atașamentul vostru. Dimpotrivă, îl consolidează. O neplăcere din cauza căreia vi s-ar spulbera „aureola de erou” nu vă sperie.
5. Amorezarea acordă atenție factorilor exteriori cum ar fi: ochii, părul, silueta, vocea, automobilul aflat în posesie. Iubirea matură prețuiește personalitatea în ansamblu, sub aspectele emoțional, intelectual, social, moral, spiritual și fizic.
6. Amorezarea slăbește sub acțiunea timpului și a despărțirii. Partenerii amozateți, cu trecerea timpului, se ceartă tot mai des și mai dur, în consecință amozarea dispare. În cazul iubirii mature, adevărate lucrurile se petrec invers. Conflictelor se soluționează, iar timpul și despărțirea consolidează adevărata iubire.
7. Îndrăgostiții se gândesc rar la viitorul îndepărtat. Cum va fi el sau ea peste 30 de ani? Ce fel de tată sau mamă va deveni? Cum va decurge viața familială? Iubirea, însă, este orientată la viitor. Celor ce se iubesc le este proprie aspirația de a parcurge viața împreună, împărțind toate bucuriile și depășind greutățile.

Când sunteți îndrăgostiți, vi se pare că imediat trebuie să vă căsătoriți.

Nu aveți răbdare să așteptați. Nu puteți să riscați s-o (să-l) pierdeți.

	<p><i>Dacă aceasta este dragoste, atunci nu sunteți atât de nerăbdător. Aveți încredere unul în altul. Vă puteți planifica viitorul absolut liniștit.</i></p>
20 min.	<p>Reflecții. Concluzii.</p> <p>Concluzii. Reflecții despre activitatea desfășurată.</p> <p>Temă pentru acasă.</p> <p>Discutați cu părinții Dvs. despre povestea lor de iubire.</p>

ATELIER DE FORMARE CU BĂIEȚII ȘI TAȚII

TEMA: „Comunicarea online. Siguranța online.”

OBIECTIVE:

- ▶ -Identificarea diferențelor dintre o comunicare online și o comunicare offline;
- ▶ Identificarea „semnalelor” unei comunicări periculoase;
- ▶ Determinarea instrumentelor pentru a opri comunicarea neplăcută, care pune în pericol, și pentru a solicita ajutor.

Timp necesar	Denumirea sesiunii
20 min.	Exercițiu spargere a gheții (două adevăruri și o minciună) Obiectivele sesiunii
20 min.	Discuții în baza temei pentru acasă (voluntarii prezintă cum au reușit să facă tema pentru acasă). Ce ați reușit să puneți cunoștințele în practică? Ce a fost dificil? Unde ați întâlnit greutăți/dificultăți? <i>(Prezintă tema doar doritorii, nu obligăm pe nimeni)</i>
40 min.	Ce este comunicarea? Ce canale de comunicare cunoașteți? Se prezintă 3 dialoguri, exemple de comunicare care ar putea prezenta pericole, între 2 persoane pe o rețea socială. Pentru fiecare exemplu, tinerii vor identifica dacă persoanele care comunică se cunosc sau nu se cunosc în viața reală. Repere/întrebări pentru discuție: Cum credeți, cele 3 dialoguri au loc între persoane care nu se cunosc în viața reală? Cât de des comunicați online cu persoane pe care nu le cunoașteți în viața reală?

	<p>Care sunt cuvintele care arată apreciere în aceste dialoguri? În viața reală, cel mai des, cui spuneți cuvinte de laudă sau apreciere?</p> <p>De la cine primiți astfel de cuvinte?</p> <p>În mediul online, mesajele și comentariile prietenilor conțin astfel de cuvinte?</p> <p>Cine sunt acești prieteni? Îi cunoașteți și în viața reală?</p> <p>Ce vă face să aveți sau să nu aveți încredere în prietenii online care vă scriu cuvinte frumoase și plăcute?</p> <p>Ați avea încredere în cei care v-ar scrie mesaje ca în dialogurile citite?</p> <p>Activitatea 2: Discuție în grup</p> <p>Se propun 2 afirmații pentru a fi puse în discuție (pro/contra)</p> <p><u>Afirmația 1:</u> Dacă comunică mult timp cu o persoană necunoscută în mediul online, poți accepta să-ți scrie complimente, laude și să-i spui mai multe lucruri despre tine și familia ta.</p> <p><u>Afirmația 2:</u> Poți avea încredere într-o persoană care este foarte prietenoasă cu tine, chiar dacă vă cunoașteți numai în online.</p>
30 min.	<p>Se proiectează videoul <i>Întâlnirile offline</i>. Curiozitate și pericole.</p> <p>Tinerii identifică în comunicarea fetei cu numele online BUNNY și a utilizatorului Cowboy_99 care sunt semnele unei comunicări periculoase.⁷</p> <p>Întrebări pentru discuție:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Care este tipul relației celor 2? - Se cunosc sau nu în viața reală? - Ce vă pune pe gânduri în mesajele pe care le scrie Cowboy_99? <p>Ce lucruri îi propune el fetei să facă?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ce încearcă să facă BUNNY?

7 Sursa: videoul *Întâlnirile offline. Curiozitate și pericole*, pe SigurOnline.md

	<p>- Simte ea că ceva nu este în regulă? Ce simte persoana în astfel de situații?</p> <p>- Ce riscuri implică acest tip de comunicare?</p> <p>Semne dubioase în comunicarea online: Comunicarea despre subiecte personale și intime cu persoane cunoscute în mediul online; Senzația că persoana din mediul online este foarte de încredere și te înțelege cel mai bine, chiar dacă nu vă cunoașteți în realitate;</p> <p>Persoana cu care comunică te încurajează să faci lucruri neplăcute sau incomode: insistă să vă vedeți și să nu zici nimănui sau să-ți minți părinții;</p> <p>Persoana cu care comunică cere să păstrezi în secret comunicarea voastră;</p> <p>Persoana cu care comunică îți cere informații și date personale, de exemplu, școala în care înveți).</p> <p>Se vor stabili acțiuni și posibilități de a cere ajutor.</p>
20 min.	<p>Reflecții. Concluzii.</p> <p>Temă pentru acasă.</p> <p>Treceți prin toate listele de prieteni din rețele sociale. Analizați cine sunt ei, cât de bine îi cunoașteți și cât de des ați comunicat cu cei pe care nu îi cunoașteți în viața reală. Posibil vor fi „prieteni” pe care veți dori să îi ștergeți.</p>

Dialoguri

Exemplul 1	Exemplul 2	Exemplul 3
<p>- Sal. Cf? Vrei să vb?</p> <p>- ??????</p> <p>- Ai ochi foarte frumoși în poza ta de profil.</p>	<p>- Frumoasă poză. Mai postezi una? ;)</p> <p>- Ms. Pentru cine?</p> <p>- Mine. (kiss)</p> <p>- Mmmmmmmmmmm... (thinking)</p> <p>- De mult timp te urmăresc (in love)</p> <p>- Cum te numești?</p>	<p>- Ești cel mai bun prieten al meu (love)</p> <p>- Tu la fel...</p> <p>- Vreau tot timpul să vb cu tine...</p> <p>- De ce?</p> <p>- Numai tu mă înțelegi... Vreau să ne vedem...</p> <p>- Cum? (sad)</p> <p>- Vin eu în orașul tău și găsesc un loc mai liniștit...</p>

ATELIER DE FORMARE CU TAȚII

SUBIECTUL: Relațiile de cuplu

OBIECTIVE:

- Să identifice elementele unei relații de cuplu;
- Să conștientizeze importanța unei relații de cuplu .

Timp necesar	Denumirea sesiunii
20 min.	Exercițiu de spargere a gheții <i>Imaginați-vă că în fața Dvs sunt trei uși: Cariera, Banii, Familia. Care ușă o veți deschide? Aveți dreptul să deschideți doar o ușă.</i> Argumentați alegerea făcută.
20 min.	Discuții în baza temei pentru acasă (voluntarii prezintă cum au reușit să facă tema pentru acasă). Ce a fost dificil? Unde ați întâlnit greutăți-dificultăți? <i>(Prezintă tema doar doritorii, nu obligăm pe nimeni)</i>
30 min.	Activitatea 1: Discuții în grupul mare. Întrebări: 1. Cum ați ales persoana cu care trăiți împreună? La ce ați atras atenția atunci când ați ales partenera? 2. Când ați luat decizia de a vă căsători/de a sta împreună? Ce visuri aveți/la ce râvneți? 3. Ce rol are familia în viața Dvs? 4. Cine se ocupă de creșterea și educația copiilor în familie? 5. Cum repartizați rolurile/responsabilitățile în familie? Dați exemple. 6. Cum luați decizii în familie?

40 min.

Activitate a 2.

Identificați cât mai multe soluții de depășire a „capcanelor” relației.

Capcana	Descriere	Soluția de depășire
<i>Iluzia dragostei</i>	Tentația de a observa doar părțile bune ale partenerei	
<i>Frica de abandon</i>	<i>Tendința de a nu vorbi despre sine, de a nu pune multe întrebări, de a face multe compromisuri</i>	
<i>Capcana subjugării</i>	Sacrificarea dorințelor și nevoilor proprii pentru a le satisface pe ale celuilalt	

20 min.

Reflecții finale.

Tema pentru acasă

Spuneți-i partenerei Dvs. ce apreciați cel mai mult la ea. Puteți să-i spuneți diferite lucruri pe care le apreciați în zile diferite. Observați care este reacția ei.

40 min.

Activitatea 2 în grupuri mici

Participanții au posibilitatea să „cumpere” elementele puse în vânzare. Fiecare grup va primi un milion de dolari, fiecare element are valoarea de 100 de mii de dolari (\$ 100.000). Astfel, participanții pot achiziționa maximum zece elemente. În cadrul grupului, vor decide în comun care element este suficient de important pentru a cheltui bani pe el, selectează acele produse care contează cel mai mult pentru ei într-o relație.

RESPECT
BANI
ÎNȚELEGERE
ONESTITATE
PRIETENIE
GELOZIE
LOIALITATE
DRAGOSTE
SECURITATE
COMUNICARE
PUTERE
FERICIRE
ÎNCREDERE
VIOLENȚĂ
CREDINȚĂ
SUSȚINERE
INDIVIDUALITATE
CONTROL
IERTARE

Întrebări:

1. Toți membrii grupului au căzut de acord în privința cumpărăturilor? Argumentați răspunsul.
2. Ce rol a jucat fiecare dintre voi? Cum acest lucru a afectat (dacă a afectat) alegerea cumpărăturilor făcute de grup?
3. Credeți că activitatea ar fi fost mai ușor de organizat în mod individual? Argumentați răspunsul.
4. Ce ați observat că ar conta într-o relație? Argumentați răspunsul.
5. A cumpărat cineva bani, gelozie, violență, putere sau control? Care este motivul?

ATELIER DE FORMARE CU TAȚII

TEMA: Prezentarea programului. Scop, obiective, așteptări.

OBIECTIVELE ATELIERULUI:

- Identificarea necesităților, așteptărilor și motivațiilor participanților.
- Utilizarea necesităților și intereselor exprimate ale bărbaților pentru a încuraja participanții să răspundă la cele mai importante întrebări.
- Obținerea contribuției participanților privind planificarea sau adaptarea sesiunilor viitoare pentru a aborda anumite necesități ale grupului.

Timp necesar	Denumirea sesiunii
20 min.	Cuvânt de bun-venit. Prezentarea facilitatorilor. Prezentarea scopului și obiectivelor programului.
20 min.	Prezentarea participanților. Activitate: Exercițiu de spargere a gheții: „Cine ca mine...” <p>Participanții pot, în mod spontan, veni unul câte unul în centrul cercului și adresa următoarea întrebare „Cine ca mine...?” Ei vor completa întrebarea cu un detaliu despre situația din familia lor sau cu o experiență din viața de tată; de exemplu, „Cine ca mine are gemeni?” sau „Cine ca mine a devenit tată pentru prima dată?”. În aceste exemple, toți bărbații care la fel au gemeni sau au devenit tați pentru prima dată se vor alătura celui din centrul cercului.</p>
20 min.	Stabilirea regulilor de lucru în grup <p>Ce comportamente v-ar ajuta să vă simțiți în siguranță în acest grup?</p>

40 min.	<p>Activitate: „Necesitățile și preocupările mele în calitate de tată”</p> <ul style="list-style-type: none"> o Participanții formează 2 grupuri și li se adresează întrebările: „Ce ați dori să analizați, să învățați, să împărtășiți sau să înțelegeți în urma acestor sesiuni împreună?” (5 minute la dispoziție) – un voluntar din fiecare grup va comenta trei întrebări sau va lăsa comentarii din grup. o Comentariile și întrebările se notează pe o foaie de flipchart. o După ce grupurile au avut șansa să se expună, facilitatorul citește prima întrebare și oferă un răspuns, modelând astfel comportamentul grupului (utilizând afirmații la persoana întâi pentru a confirma că întrebarea este bună). o Pentru restul întrebărilor, se invită participanții să răspundă în baza propriei experiențe și perspective la întrebarea „Cine ar dori să ne spună, din propria experiență, cum a reușit să rezolve această problemă?” sau „Ce credeți despre acest comentariu?”.
20 min.	<p>Activitate: Discuție în grup</p> <p>Întrebări:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Cum v-ați simțit să ascultați experiențele colegilor Dvs.? Ați învățat ceva nou? o Ați fost surprins de vreun comentariu? o De ce bărbații vorbesc atât de puțin despre îngrijorările pe care le au în privința paternității? o Folosind o tablă albă sau un flipchart, se prezintă sesiunile care au mai rămas și subiectele care vor fi abordate.

20 min.

Reflecții finale.

- Concluzii după prima sesiune;
- Stabilirea următoarei sesiuni (data și ora);

Tema pentru acasă:

Conversați cu partenera Dvs. (sau cu mama copilului Dvs.) și împărtășiți cu ea îngrijorarea sau teama Dvs. în ceea ce privește paternitatea; rugați-o și pe ea să facă același lucru.

Întrebați partenera Dvs. (sau mama copilului Dvs.) ce așteptări are de la Dvs. în calitate de tată. Ascultați ce spune.

Pregătiți-vă să vă împărtășiți experiența de pe urma acestei conversații în mod voluntar, în timpul următoarei sesiuni (dacă este cazul).

ATELIER DE FORMARE CU TAȚII

TEMA: Tehnicile parentale „Petrecerea timpului unu la unu cu copilul” și „Spune ceea ce vezi”.

OBIECTIVELE ATELIERULUI:

- ▶ Petrecerea timpului de calitate cu copilul drept metodă de satisfacere a nevoii de afecțiune, dragoste și securitate a acestuia.

Timp necesar	Denumirea sesiunii
20 min.	Întâlnirea participanților. Salutul. Utilizarea instrumentelor „Termometrul emoțional” și Roata emoțiilor.
20 min.	Discuții în baza temei pentru acasă.
40 min.	Activitate. Lucru în grupul mare. Povești ilustrate. Ce comportamente v-ar ajuta să vă simțiți în siguranță în acest grup? 1. Discuții în baza unor exemple despre cum se desfășoară timpul unu la unu cu copilul. 2. Reguli pentru a petrece timp unu la unu: alegerea timpului potrivit pentru a desfășura activitatea (zilnic), copilul este cel care alege activitatea și o dirijează, părintele doar observă ceea ce face copilul și-i urmează instrucțiunile. 3. Discuții în baza observației despre tehnica „Spune ceea ce vezi”.
20 min.	Activitate în perechi: exersarea petrecerii timpului unu la unu cu copilul. Activitate în perechi: <i>Spune ceea ce vezi.</i> Debrifare: - Cum v-ați simțit în rolul de copil?

	<ul style="list-style-type: none"> - Cum v-ați simțit în rolul de părinte? - Ce credeți că ați reușit să faceți bine? - Ce ați vrea sau credeți că ați putea îmbunătăți? - Ce ați învățat din această experiență?
20 min.	<p>Discuții în grupul mare despre beneficiile petrecerii timpului de calitate și ale tehnicii „Spune ceea ce vezi”.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Care sunt regulile de a petrece Timp unu la unu cu copilul? - Cine alege activitatea în timpul de calitate petrecut cu copilul? - Cine conduce jocul? - Care sunt beneficiile petrecerii timpului unu la unu cu copilul?
20 min.	<p>Reflecții finale.</p> <p>Termometrul emoțional</p> <p>Tema pentru acasă: Petreceți cel puțin 5 minute timp de calitate în fiecare zi cu fiecare dintre copiii Dvs.</p>

ATELIER DE FORMARE CU TAȚII

TEMA: „Importanța jocului în viața copilului”

OBIECTIVELE ATELIERULUI:

- Identificarea tipurilor de joc;
- Conștientizarea importanței jocului în dezvoltarea copilului;
- Să cunoască jocuri noi.

Timp necesar	Denumirea sesiunii
20 min.	<p>Exercițiu de spargere a gheții</p> <p>Bomboanele</p> <p>Fiecare participant alege o bomboană de o anumită culoare. Răspund la întrebarea specifică culorii alese:</p> <p>Roșu: Care este cea mai frumoasă amintire din copilăria Dvs.?</p> <p>Galben: Ce vă place cel mai mult la copilul Dvs.?</p> <p>Verde: Spuneți ce vă place să faceți în timpul liber?</p> <p>Alb: Spuneți câte ceva despre familia Dvs.</p> <p>Albastru: Care este lucrul pe care nu l-ați făcut niciodată și v-ați dori să-l faceți?</p>

30 min.	<p>Discuții în baza temei pentru acasă (voluntarii prezintă cum au reușit să facă tema pentru acasă).</p> <p>Ce a fost dificil? Unde au întâlnit greutăți/dificultăți? (Prezintă tema doar doritorii, nu obligăm pe nimeni)</p>
30 min.	<p>Se va iniția o discuție cu tații despre joc și rolul acestuia în viața copilului.</p> <p>De ce sunt importante jocurile?</p> <ul style="list-style-type: none"> o Se comunică o Stimulează gândirea critică o Se îmbunătățesc relațiile părinte-copil o Se creează o atmosferă prietenoasă, relaxantă o Se reduce teama de eșec (copilul primește încurajări) o Energie <p>Activitate: Misiune imposibilă (M.I.)</p> <p>În pereche, tații vor căuta prin sală cifra pe care au ales-o. Apoi, după ce găsesc cerința, o realizează.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Realizați un desen cu ajutorul colegului (foaia pe spate). 2. Prezentați un joc, folosind mingea. 3. Realizați un turn de 2m din hârtie și lipici. 4. Realizați un dans cu toți membrii grupului. <p>Ce ați avut de făcut? Cum ați reușit să realizați? Ce sentimente ați trăit în timpul exercițiului?</p>

20 min.	<p>Formatoarea va prezenta participanților la ședință tipurile jocului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sensoriale (dezvoltarea simțurilor) - De creație/rol - De construcție - De mișcare - Didactice - De relaxare/în aer liber <p>Tații vor menționa jocuri practicate cu copiii lor</p> <p>•-----•</p> <p>Li se propune participanților 2 studii de caz</p>
20 min.	<p>Reflecții. Concluzii</p> <p>Temă pentru acasă</p> <p>Inițiați discuții cu copilul dumneavoastră despre ceea ce ar vrea să devină când vor crește mari și organizați diferite jocuri.</p>

Studiu de caz, nr.1

Natalia are 13 ani și este elevă la gimnaziul din localitate. Întotdeauna i-au plăcut matematica, tehnologia și științele. Este sora mai mică (are doi frați mai mari) și, de copilă, prefera să se joace cu mașinuțele fraților ei decât cu păpuși.

Acum se gândește ce specialitate să își aleagă, mai ales că nu știe exact nici ce facultate să aleagă. Întotdeauna a visat că va deveni inginer aeronautic, dar nu este sigură dacă asta ar fi alegerea cea mai bună pentru ea sau dacă e o meserie potrivită pentru o fată – nici n-a auzit să existe vreo femeie cu această meserie.

Natalia provine dintr-o familie foarte tradiționalistă. Cum va reacționa familia ei, și mai ales tatăl ei, la alegerea sa?

- o Ce temeri are Natalia față de studierea domeniului inginerie aeronautică?
- o La ce se referă când spune că „nu știe dacă ingineria aeronautică este pentru fete”?
- o Au temerile Nataliei vreo legătură cu stereotipurile de gen? În ce sens?
- o Ar trebui Natalia să țină cont de ceea ce cred părinții ei despre domeniul preferat de ea?
- o Ce credeți că ar trebui să facă Natalia? Ar trebui să își urmeze visul sau să se gândească la o altă specializare?

Studiu de caz, nr.2

În clasa a 7-a, Marius s-a implicat tot mai mult în trupa de teatru a școlii și, pe parcursul anului, a jucat în mai multe spectacole școlare și ale comunității. După ce l-a văzut pe scenă în primul său rol principal, tatăl lui Marius i-a spus că speră că teatrul e doar un capriciu temporar și un hobby pe termen scurt. „Când aveam anii tăi, a spus tatăl lui, eu jucam fotbal și mergeam la diferite competiții pentru băieți. Și tu trebuie să faci la fel.

Tatăl lui Marius a lăsat să se înțeleagă foarte clar că nu îl va susține cu „banii munciți de el” „să sară pe o scenă toată ziua timp de patru ani”. I-a spus, de asemenea, că, dacă nu își va alege o specializare mai potrivită, va fi pe cont propriu după ce va termina liceul.

- o Ce părere aveți despre reacția tatălui lui Marius?
- o De ce se opune tatăl băiatului atât de mult opțiunii lui Marius de a studia teatru?
- o De ce sugerează tatăl ca Marius să își petreacă timpul altfel, respectiv jucând fotbal?
- o La ce se referă tatăl când spune că Marius trebuie să își aleagă o carieră mai „potrivită”?
- o Ce credeți că ar trebui să facă Marius?
- o Dacă ați fi în locul lui Marius, ce ați face?

ATELIER DE FORMARE CU TAȚII

TEMA: Prietenia în familie.

OBIECTIVELE ATELIERULUI:

- Să descopere aspecte ale prieteniei la care nu s-au gândit până în prezent;
- Să cultive relații de prietenie cu copiii proprii.

Timp necesar	Denumirea sesiunii
20 min.	Cuvânt de bun-venit. Exerciții de spargere a gheții: „Jocul de culori”.
20 min.	Reflecții în baza temei pentru casă: Cum v-ați simțit Dvs. și copiii Dvs. la atelierele practice? Împărtășiți acea experiență.
40 min.	Activitate: <ul style="list-style-type: none"> o Descrieți printr-un cuvânt relația Dvs. cu copiii proprii. o În continuitate cu aceeași idee, selectați din imaginea propusă acele comportamente care caracterizează relația Dvs. cu copilul. o Aduceți argumente pentru alegerea făcută. o Care sunt motivele ce stau la baza unei prietenii frumoase și efectele sale. o Când credeți că ar trebui să ne gândim la o prietenie între părinte și copilul lui?

20 min.

Concluzii. Reflecții despre activitatea desfășurată

Temă pentru acasă

Chestionar pentru tați și copii.

1. Care sunt numele celor mai buni trei prieteni ai copilului tău? Care este numele părinților acestor prieteni?
2. Care este activitatea zilnică ce îl irită cel mai tare pe copilul tău?
3. Dacă ar putea alege pentru o zi să facă ceva, care ar fi acest lucru?
4. De ce este cel mai mândru? Care e cea mai mare realizare a sa?
5. Ce îl rușinează cel mai mult?
6. Ce cadou și-ar dori cel mai mult să primească?
7. Folosește rețelele sociale? Care sunt acestea? Sub ce nume este logat?
8. Unde i-ar plăcea să meargă în vacanță: o călătorie la munte, o vizită într-un oraș mare sau să meargă la mare?
9. Ce nu îi place la familia voastră? Ce ar schimba?
10. Ce îi place la voi? Ce activitate îi place să facă cu voi?

ATELIER DE FORMARE CU BĂIEȚII

TEMA: Sex și gen

OBIECTIVE:

- ▶ Să se consolideze înțelegerea diferenței dintre conceptele de sex și gen.
- ▶ Inițierea discuției despre roluri de gen: cum se transmit și se consolidează, cum sunt afectați/afectate băieții și fetele în încercarea de a se conforma genurilor construite social.
- ▶ Analizarea proceselor de creștere din perspectiva propriului Dvs. rol de gen.

Timp necesar	Denumirea sesiunii
20 min.	Cuvânt de salut Exercițiul de spargere a gheții <i>Jocul:</i> Își schimbă locurile cei cărora le place.../ cred că.. /când erau mici și-au dorit să devină... Obiectivele sesiunii.
15 min.	Exercițiul <i>„Consolidarea înțelegerii termenilor Sex și Gen”</i> În baza Fișei de lucru „Este o caracteristică ce ține de Sex sau de Gen”
20 min.	Exercițiul <i>„Afirmările despre roluri de gen le învățăm/ preluăm ...”</i> Asalt de idei
30 min.	Exercițiul <i>„Închisoarea/cutia de gen începe... din copilărie”</i> Joc de rol „Poartă-te ca un bărbat adevărat” Joc de rol „Poartă-te ca o domnișoară” Discuție

20 min.

Reflecții. Concluzii

Temă pentru acasă:

- Cunoașteți **o fată/o femeie** care se poartă altfel decât îi dictează cutia de gen, care nu se conformează mesajelor dictate de cutie?

- Cunoașteți **un băiat/un bărbat** care se poartă altfel decât îi dictează cutia de gen, care nu se conformează mesajelor dictate de cutie?

Dacă da, cum credeți că au reușit să se îndepărteze de mesajele din cutie? Cum au reacționat cei din jur?

- Care este atitudinea Dvs. față de această persoană (admirație/neacceptare, etc.)

Suport metodic

Exercițiul 1. Consolidarea înțelegerii termenilor Sex și Gen

I. Asalt de idei:

- La ce ne referim când spunem „este de sex masculin sau feminin”?

Sexul se referă la „diferitele caracteristici biologice și fiziologice ale bărbaților și femeilor, cum ar fi organele de reproducere, cromozomii, hormonii etc.”⁸

- La ce ne referim când spunem „gen feminin și gen masculin”?

Genul „se referă la caracteristicile construite social ale femeilor și bărbaților – cum ar fi norme, roluri și relații ale și între grupuri de femei și bărbați⁹ sau genul este definit ca „rolurile, comportamentele, activitățile și atributele construite social, pe care o societate dată le consideră adecvate pentru femei și bărbați”.¹⁰

- **Lucru individual în baza Fișei de lucru**
- **Se notează răspunsurile pe flipchart**
- **Debriefare. Concluzii**

Exercițiul 2. Aceste roluri de gen le învățăm/preluăm de... ? Când începem să le învățăm? Cine ne învață aceste roluri?

Răspunsuri posibile pentru formator (*mai curând este vorba despre „tradiție”, despre faptul că familia, școala, biserica, mass-media transmit aceste roluri*):

- părinți, frați/surori, prieteni/prieteni;
- profesori/profesoare, manuale școlare
- emisiuni televizate, reclame, jocuri video;
- muzică;
- reviste, cărți;
- sporturi;
- biserică etc.

Exercițiul 3. „Închisoarea/cutia de gen începe... în copilărie”

- **Discuție** despre conturarea stereotipurilor de gen în fragedă copilărie. Invit participanții să se gândească și să-și amintească cum anume au perceput ei în copilăria lor că sunt „băieți” sau „fete”.

8 Organizația Mondială a Sănătății

9 Organizația Mondială a Sănătății

10 [Convenția Consiliului European privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice.](#)

- Lucru în 2 grupuri:

Joc de rol: „Poartă-te ca un bărbat adevărat!” („bărații nu plâng”, „fii puternic!”, „nu plânge ca o fetiță!”, „bărații nu spală vasele”, „bărații nu poartă cercei”, „dacă te lovește cineva, lovește și tu”, „bărații sunt vânători”, „bărații nu trebuie să-și justifice acțiunile”, „fii bărbat serios”, „trebuie să domini femeile”, „bărbatul e capul familiei”, „nu lăsa nicio femeie să te prostească să te căsătorești!”, „înfruntă-ți dușmanii!”, „nu fugi ca o fată!”)

Joc de rol „Poartă-te ca o domnișoară!” („o fată bună nu face așa ceva”, „fetele drăguțe nu înjură”, „nu te purta ca un băiat!”, „ține picioarele apropiate!”, „fii gospodină!”, „fii o mamă bună!”, „fii politicoasă și supusă!”, „fetele nu ies noaptea”, „vreau să-mi spui totul”, „ai grijă cu băieții”, „poartă-te ca o domnișoară!”, „păcălește un bărbat să se însoare cu tine!”)

În timpul prezentării „scriitorul” din partea fiecărui grup, notez pe o foaie de flipchart (este desenată figura unui băiat și a unei fete, pentru care aleg un prenume) afirmațiile, mesajele etc. pe care participanții le-au auzit în copilărie.

- Facilitatorul prezintă fișele sau acestea se mai completează de către ceilalți participanți.

II Discuție:

Ce se întâmplă cu cei care nu se conformează mesajelor din cutie?

Cum aceste așteptări ne pot influența obiectivele și visurile pentru viitor? Ce putem face pentru a face față acestor așteptări și pentru a ne îndeplini visurile?

Fișa exercițiului 1

Extrageți câte o fișă cu afirmații și stabiliți în funcție de conținut dacă este o caracteristică ce ține de sex sau de gen, oferind explicațiile de rigoare, apoi lipind răspunsul în coloana respectivă de pe foaia de flipchart.
Cine extrage fișă fără mesaj îl compune singur unul din subiectele discuției.

Bărații adevărați nu spală vesela.
Femeile sunt mai bune la treburi gospodărești decât bărații.
Femeile pot rămâne însărcinate.
Bărații adevărați nu plâng niciodată.
Fetele sunt modeste, drăguțe, timide.
Femeile gătesc mai bine decât bărații.
Un bărbat nu poate îngriji copiii la fel de bine ca o femeie.
Fetele au ciclu menstrual.
Fetele se joacă cu păpuși, iar băieții cu mașini.
Femeile nu conduc trenuri.

Bărbatul este capul familiei.

Femeile aud imediat când copilul plânge noaptea, bărbații – nu.

Doar femeile alăptează copii.

Femeile sunt plătite adesea mai puțin decât bărbații pentru aceeași muncă.

Meseria de instalator e pentru bărbați.

În Grecia Antică, bărbații participau la procesul de guvernare sau în viața publică, în timp ce femeile stăteau acasă.

Doar bărbații sunt cei mai buni conducători de țară.

Bărbatul, director de școală, poartă părul doar tuns scurt.

Fetele, la lecția de educație tehnologică, trebuie să croșeteze, să brodeze,...

Băieții sunt puternici și duri.

Este rușinos pentru o fată să facă declarație de dragoste prima.

		SEX	GEN
1.	Femeile sunt mai bune la treburile gospodărești decât bărbații.		
2.	Femeile pot rămâne însărcinate, bărbații – nu.		
3.	Bărbații nu plâng, femeile, da.		
4.	Fetele sunt modeste, drăguțe și timide, în timp ce băieții sunt puternici și duri.		
5.	Femeile gătesc mai bine decât bărbații.		
6.	Un bărbat nu poate îngriji copiii la fel de bine ca o femeie.		
7.	Femeile au menstruație, bărbații, nu.		
8.	Fetele se joacă cu păpuși, iar băieții cu mașini.		
9.	Femeile nu conduc trenuri.		
10.	Bărbatul este capul familiei.		
11.	Femeile aud imediat când copilul plânge noaptea, bărbații, nu.		
12.	Doar femeile alăptează copii, bărbații, nu.		
13.	Femeile sunt plătite adesea mai puțin decât bărbații pentru aceeași muncă.		
14.	Meseria de instalator e pentru bărbați.		
15.	În Grecia Antică bărbații participau la procesul de guvernare sau în viața publică, în timp ce femeile stăteau acasă.		

ATELIER DE FORMARE CU TAȚII

SUBIECT: Alegerea profesiei din perspectiva de gen

OBIECTIVELE ATELIERULUI:

- ▶ Evidențierea diferențelor dintre „profesie” și „hobby ” și cum acestea pot contribui la bunăstarea emoțională a taților;
- ▶ Reflectarea asupra modului în care tații pot influența alegerea profesiei fiicelor/fiilor.

Agenda

Timp necesar	Denumirea sesiunii
10 min.	Întâlnirea participanților
20 min.	Spargerea gheții. <i>Jocul: „Leul răspunde”</i> Participanții se așază în cerc. Primul participant imită că face un lucru oarecare, de exemplu, „cântă la chitară”. Următorul jucător, din stânga sau dreapta, îl întreabă: „Ce faci?”. El răspunde că face altceva decât ceea ce imită, de exemplu, „mă pieptăn”. Debriefare. Se face conexiunea cu învățarea prin imitare a copiilor, mai ales la vârste fragede. Anunțarea temei întâlnirii de astăzi.
40 min.	Activitatea: „Alegerea profesiei din perspectiva de gen” Sunt prezentate câteva profesii, hobby-uri din trecut și prezent. Participanții sunt rugați să descrie care dintre profesii consideră că pot fi atribuite femeilor și, respectiv, bărbaților. După ce este elaborată o listă cu profesii specific feminine și masculine, tații sunt întrebați cum au ajuns la aceste idei, de

	<p>unde s-au inspirat. Ulterior este analizată fiecare profesie și se intervine cu întrebări de concretizare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Care sunt abilitățile necesare pentru a avea această profesie? - Cum pot fi acestea dezvoltate? - În ce măsură profesiile/activitățile din lista atribuită bărbaților pot fi îndeplinite și de către femei (și invers)? <p>Concluzii cu privire la discuția despre profesii.</p>
20 min.	<p>Debrifarea activității.</p> <p>Stabilirea datei următoarei întâlniri.</p>

ATELIER DE FORMARE CU TAȚII

SUBIECT: Moștenirea tatălui meu

OBIECTIVELE ATELIERULUI:

- ▶ Reflecții asupra rolului pe care îl are tata în creșterea copiilor;
- ▶ Determinarea rolului tatălui în formarea unor comportamente/atitudini la copii.

Agenda

Timp necesar	Denumirea sesiunii
10 min.	Întâlnirea participanților.
30 min.	Spargerea gheții. Participanții sunt rugați să-și amintească despre ce s-a vorbit la ședința precedentă. <ul style="list-style-type: none"> - Ce ați avut de realizat și de prezentat la ședința de astăzi? Care a fost tema pentru acasă? Tații vor prezenta în mod voluntar desenele făcute împreună cu copiii, reflecții în baza unei activități realizate împreună cu copiii lor. Debrifare: <ul style="list-style-type: none"> - Cum v-ați simțit în timp ce desenați împreună cu copilul Dvs.? - Cum s-a simțit copilul Dvs.? cum v-ați dat seama de starea fiului/ficei? - Ce activități ați vrea să mai faceți împreună cu copilul Dvs.? - Cum credeți, la ce vă ajută să petreceți timpul împreună cu copilul Dvs.? - Care sunt beneficiile? Ce aveți de câștigat?

40 min.	<p>Activitatea: „Moștenirea tatălui meu”</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificați un obiect pe care îl asociați cu tatăl Dvs. (acesta poate fi oricare obiect, unul din anturajul Dvs.). - Identificați asemănările dintre acest obiect și tatăl Dvs. - Un lucru de la tatăl meu pe care vreau să-l iau cu mine și să-l aplic în relația cu copiii. - Ce lucruri ați prefera să le lăsați în urmă, să nu-l puneți în practică? - Cum putem lăsa în urmă practicile dăunătoare pentru a fi mai implicați și mai echitabili în relațiile cu fiicele și fiii noștri? - Copiii Dvs. cu ce obiect credeți că v-ar asocia?
30 min.	<p>Reflecții. Concluzii</p> <p>Temă pentru acasă</p> <p>Discutați împreună cu copiii, partenera Dvs. despre istoria numelui pe care îl poartă, într-un format amical/prietenos. Povestiți și Dvs. despre istoria numelui pe care îl purtați.</p>

ATELIER DE FORMARE CU TAȚII

SUBIECT: Comportamente și atitudini transmise copiilor

OBIECTIVELE ATELIERULUI:

- ▶ Analiza comportamentelor/atitudinilor preluate de către copii de la părinți/tați;
- ▶ Stabilirea diferenței dintre munca băiatului și a fetei.

Agenda

Timp necesar	Denumirea sesiunii
10 min.	Întâlnirea participanților.
20 min.	<p>Spargerea gheții.</p> <p>Jocul: „Mingea și prenumele”</p> <p>Folosim o minge. Pentru început, primul participant care are mingea își spune prenumele și ce semnifică acesta, în cinstea cui a primit acest prenume. Apoi cel care aruncă mingea stabilește un contact vizual cu o persoană din grup și pronunță prenumele, și-i aruncă mingea. Odată cu avansarea jocului, dacă cineva dintre cei care au vorbit și-și mai amintesc ceva ce ține de joc, pot reveni, până când se prezintă toți participanții.</p> <p>Debrifare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cum v-ați simțit în timpul jocului? - Care au fost momentele plăcute? - Care au fost momentele mai delicate sau chiar neplăcute? - Ce ați aflat despre Dvs sau despre colegi în acest joc?

40 min.	<p>Activitatea: Comportamente și atitudini transmise copiilor.</p> <p><i>Discuții în grupul mare:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Cum v-ați simțit când s-a(u) născut copilul/copiii Dvs.? - Cum ați ales prenumele copiilor Dvs.? - Cum vi s-a părut procedura/procesul de alegere a numelui pentru copil? - Care este semnificația numelui ales? - Dacă ar fi să vă gândiți la copiii Dvs., care sunt aspectele pe care le-au preluat de la Dvs.? - Ce comportamente/atitudini au preluat de la Dvs/de la soție/parteneră? - Dacă aveți și fete, și băieți, ați observat diferențe în ceea ce privește comportamentele preluate? Ce a preluat fata? Dar băiatul? - În opinia Dvs., care este rostul tatălui în educația copiilor? Cum îi poate influența pe copii? - Care sunt diferențele în ceea ce privește educația unei fete și a unui băiat? <p>Concluzii. Lecții învățate</p>
20 min.	<p>Reflecții. Concluzii</p> <p><i>Temă pentru acasă</i></p> <p>Analizați comportamentele copiilor Dvs., partenerei de viață. Data viitoare când ne întâlnim, vă rog să prezentați cel puțin două calități/trăsături plăcute pe care le are fiecare membru al familiei Dvs.</p>

ATELIER DE FORMARE CU TAȚII

SUBIECT: Metode constructive de educație: lauda

OBIECTIVELE ATELIERULUI:

- ▶ Să conștientizeze beneficiile aplicării metodelor constructive de educație;
- ▶ Să identifice algoritmul oferirii laudelor;
- ▶ Să clarifice cum lăudăm și să aplice această metodă în momentele oportune.

Agenda

Timp necesar	Denumirea sesiunii
10 min.	Întâlnirea participanților.
20 min.	Spargerea gheții. Exercițiu. Lansați o discuție în baza următoarelor întrebări: Ce emoții trăiți momentan? În ce parte a corpului le simțiți? Ce formă au acestea? Pe un panou sunt proiectate mai multe exemple de emoții, pentru ca participanții să identifice care sunt acele stări pe care le trăiesc momentan. Reamintirea subiectelor de discuție de la atelierele precedente. Conexiunea cu subiectul nou de discuție.
40 min.	Reflecții despre laude <ul style="list-style-type: none"> - Ce sunt laudele pentru Dvs? - Cui oferiți de obicei laude? - De la cine primiți laude? - Cum vă simțiți în acele momente: când oferiți și când primiți? - Pentru ce lăudați de obicei copiii? - Cum vă lăudați copiii? Dați exemple de situații concrete și formulați o laudă? - Care este rostul laudelor? Cum vă ajută acestea în educația copiilor?

40 min.	<p>Exercițiu de simulare</p> <p>Situație: Copilul a strâns patul, a dat mâncare la animale, și-a făcut temele de sine stătător sau a făcut ordine în toată casa.</p> <p>Formulați un mesaj de laudă pentru fiecare dintre aceste comportamente.</p> <p>(!) Țineți minte: lăudăm și apreciem comportamentul, nu capacitățile/aptitudinile sau calitățile personale.</p> <p>Reamintim regula: Laudă și pleacă (după ce am lăudat nu mai intervenim cu critici, chiar dacă acestea sunt constructive).</p> <p>Reamintim principiile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - (!!!) Lauda are menirea de a întări comportamentele pozitive, care vrem să fie - Laudele se oferă imediat după ce copilul manifestă un comportament dorit, fără a amâna acest moment; - Lăudăm pentru efort și pașii mici pe care i-a făcut copilul, chiar dacă nu a ajuns la rezultatul scontat.
20 min.	<p>Reflecții. Concluzii</p> <p>Temă pentru acasă</p> <p>Lăudați copilul Dvs. pentru acele comportamente care vreți să fie repetate. Observați care sunt reacțiile acestuia.</p>

ATELIER DE FORMARE CU TAȚII

SUBIECT: Jucăriile și dimensiunea de gen

OBIECTIVELE ATELIERULUI:

- Analiza/evaluarea reprezentărilor de gen ale taților privind selectarea jucăriilor pentru copii;
- Identificarea beneficiilor pentru fete/băieți atunci când ele/ei au acces la diverse jucării;
- Identificarea limitelor pe care le impun stereotipurile de gen referitor la selectarea jucăriilor.

Agenda

Timp necesar	Denumirea sesiunii
10 min.	Întâlnirea participanților.
30 min.	<p>Spargerea gheții:</p> <p>Care a fost jucăria Dvs. preferată pe care ați avut-o în copilărie Sau pe care ați fi dorit s-o aveți?</p> <ul style="list-style-type: none"> - În opinia Dvs., cum ați fost influențat de către adulți în ceea ce privește formarea preferințelor pentru anumite jucării? - Ați avut situații când voiăți să vă jucați cu o anumită jucărie, dar părinții nu v-au lăsat, deoarece considerau că nu-i stă bine unui băiat să facă asta? - Credeți că felul în care ați fost tratat ca băiat mic a influențat felul cum vă tratați acum propriii copii? În ce fel anume? - Cum v-ați simțit în timpul acestor reflecții/amintiri?

40 min.	<p>Jocul: „Ce cumpărături ai face pentru fată/băiat?”</p> <p>Sunteți în magazin, ați venit să procurați jucării pentru copii. Fiecare participant alege câte o jucărie pentru fiecare dintre copiii săi. Taților li se oferă imagini cu mai multe tipuri de jucării, care sunt atribuite în mod tradițional fetelor sau băieților.</p> <p>Debrifare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cum v-ați simțit în timpul jocului? - Dacă aveți și fete, și băieți, ați observat diferențe în ceea ce privește jucăriile cu care se joacă mai des? - Care este jucăria aleasă și pentru care dintre copii ați ales-o (fată/băiat)? - Ce abilități/deprinderi le putem dezvolta copiilor prin această jucărie? - De unde credeți că aveți ideea că băieții trebuie să se joace cu mașini, lego, constructor etc. și fetele cu păpuși, cărucioare, veselă de bucătărie etc.? - Cum îl poate ajuta jocul pe copil atunci când va fi matur? - Ce ați vrea să schimbați acum, ce jucării ați alege, cu referire la discuția pe care am avut-o? <p>Activitatea: Amintiți-vă de discuția pe care am avut-o la una dintre ședințele anterioare, atunci când ați relatat despre bucuria venirii acasă de la maternitate împreună cu copilașul.</p> <p>Discuții în grupul mare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cum v-ați simțit când s-a(u) născut copilul/copiii Dvs.? - Ce culoare ați ales pentru hăinuțe, pentru fiecare copil (fată/băiat)? - Ce semnificație poate avea culoarea hainelor pentru copil?
20 min.	<p>Concluzii. Lecții învățate</p> <p>Temă pentru acasă</p> <p>Timpe de calitate în familie. Acceptați propunerea copilului Dvs. să vă jucați împreună, ascultați ceea ce-și dorește acesta. Acordați timp fiecărui copil în mod separat.</p>

ATELIER DE FORMARE CU TAȚII

TEMA: **Violența în familie**

OBIECTIVELE ATELIERULUI:

- ▶ Reflecție asupra violenței care are loc în familii, în rândul cuplurilor (în special, din partea bărbaților împotriva femeilor) și asupra violenței împotriva copiilor.
- ▶ Se recomandă ca această activitate să fie realizată de bărbați, fără participarea partenerelor, astfel încât bărbații să se poată exprima mai liber și mai sincer.

Agenda

Timp necesar	Denumirea sesiunii									
20 min.	Salutul. Anunțarea scopului atelierului. Reamintirea regulilor, activității anterioare. Ce transmitem noi copiilor?									
40 min.	Sfoara violenței: Reflecțați și descrieți/reprezentați printr-un simbol o experiență de violență în familie, pe care poate ați trăit-o sau la care ați fost martor. Poate fi orice tip de violență: fizică, verbală, psihologică, sexuală, economică, socială etc. Cum v-ați simțit în acel moment? Un exemplu de violență în familie pe care, poate, l-au comis ca adulți (poate fi violență împotriva partenerii sau împotriva unui fiu sau a unei fiice). <table border="1"><tbody><tr><td>Prima experiență de violență în familie din copilărie</td><td>Cum v-ați simțit în acel moment?</td><td>Un exemplu de violență în familie pe care l-ați comis ca adult.</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr></tbody></table> Cum v-ați simțit vorbind despre violența manifestată împotriva Dvs. sau cea la care ați fost martor, precum și despre actele de violență comise de Dvs. personal?	Prima experiență de violență în familie din copilărie	Cum v-ați simțit în acel moment?	Un exemplu de violență în familie pe care l-ați comis ca adult.						
Prima experiență de violență în familie din copilărie	Cum v-ați simțit în acel moment?	Un exemplu de violență în familie pe care l-ați comis ca adult.								

	<p>Cum vă simțiți atunci când comiteți un act de violență?</p> <p>Care sunt factorii tipici care determină violența împotriva femeilor în relațiile intime și violența împotriva copiilor?</p> <p>Cât de acceptabil este în comunitățile noastre ca bărbații să recurgă la violență împotriva femeilor? Dar la violență împotriva copiilor?</p> <p>Există vreo legătură între violența pe care o aplicați și violența aplicată împotriva Dvs.?</p> <p>Unele cercetări arată că violența este un ciclu, adică victimele violenței sunt mai susceptibile de a comite acte de violență ulterior în viață. Dacă acest lucru este adevărat, cum putem rupe acest ciclu al violenței?</p> <p>Ce putem face cu privire la violența la care suntem martori?</p>
30 min.	<p>Joc de rol:</p> <p>Transmit informațiile suplimentare pentru grup cu referire la această activitate, „Metode practice de control al furiei” și „Stiluri de comunicare”. Citesc informațiile împreună cu grupul.</p> <p>Joc de rol cu doi voluntari: Scenariu ca acesta: „Alexandru și Alina nu sunt de acord cu faptul cine este responsabil pentru îmbăierea copiilor în această seară” (poate fi un exemplu din familie).</p> <p>Rog pe cei doi voluntari să acționeze mai întâi în mod impulsiv, de exemplu, revărsându-și furia asupra unui partener fără a ajunge la un acord cu privire la cine îi va scălda pe copii.</p> <p>Apoi cer tuturor participanților să pregătească și să prezinte o situație în care cuplul ajunge la un compromis, luând în considerare metodele incluse în informațiile suplimentare pentru grup sau alte forme nonviolente de rezolvare a conflictului.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cum a fost primul scenariu în comparație cu cea de-a doua situație? - Cum v-ați simțit în cadrul primului scenariu în comparație cu cel de-al doilea?

	<p>Discuție:</p> <ul style="list-style-type: none"> - În general, cum este să-ți exprimi frustrarea sau furia fără a folosi violența? De ce da sau de ce nu? - Deseori știm cum să evităm un conflict fără a folosi violența, dar uneori acest lucru nu se întâmplă. De ce? - Care sunt principalele cauze ale neînțelegerii sau ale conflictelor în casa Dvs.? - Aceste metode de prevenire a amplificării conflictelor sunt realiste? De ce da sau de ce nu? - Care sunt beneficiile comunicării într-un mod asertiv în comparație cu cel pasiv sau agresiv? - Poate cineva să ofere un exemplu în care a fost în total dezacord cu copilul sau cu partenera sa cu privire la ceva, dar a rezolvat situația fără să strige sau să recurgă la violență? - Prin ce modalitate bărbații pot controla emoțiile dificile, cum ar fi frustrarea sau furia împotriva partenerei lor? Dar împotriva copilului lor?
30 min.	<p>Planificarea următorului atelier</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ce ați dori să abordăm la următoarea întâlnire? - Când sunteți disponibili? <p>Temă pentru acasă</p> <p>Drept sarcină pentru acasă, îndemnați bărbații să poarte o conversație cu partenera lor actuală sau cu fosta parteneră, cu fiul sau cu fiica lor. În timpul acestei conversații, ei pot împărtăși ce au simțit atunci când au fost victime ale unui act de violență verbală, psihologică sau fizică.</p> <p>În plus, recomandați bărbaților să practice în această săptămână, cu partenera lor, una sau două dintre tehnicile prezentate în informațiile suplimentare pentru grup din această sesiune. Spuneți-le să decidă împreună cu partenera când o vor practica! Reveniți pregătiți pentru a împărtăși experiențele.</p>

Metode practice de control al furiei

Depărtați-vă de situație, plecați sau faceți o plimbare. Pentru a vă calma, mergeți într-un alt loc și numărați până la 10, respirați adânc, faceți o scurtă plimbare sau o activitate fizică. Acest lucru va „limpezi mintea” și va clarifica ideile Dvs. La fel de important este ca oamenii furioși să-și împărtășească sentimentele cu alte persoane implicate. Spre exemplu, ei pot spune: „Eu acum sunt furios și trebuie să plec. Trebuie să fac ceva, cum ar fi să mă plimb, pentru a elibera furia. Atunci când mă voi calma, aș vrea să vorbim pentru a rezolva această problemă.”.

Utilizați cuvinte pentru a vă exprima sentimentele fără a ataca. Exprimați-vă furia fără a „ataca.” Spre exemplu, puteți spune: „Eu sunt furios, deoarece...” sau „Aș vrea ca tu să știi că...”

Un alt exemplu: dacă partenera Dvs. întârzie la întâlnire, ați fi tentat să strigați ceva de genul „Ești o proastă, întotdeauna întârzi și trebuie să te aștept de fiecare dată.” Sau ați putea utiliza cuvinte fără a ataca. Spre exemplu, spuneți: „Sunt supărat, pentru că ai întârziat. Aș fi vrut ca tu să vii la timp sau să mă anunți că vei întârzia.”

Stiluri de comunicare în familie

Dezvoltarea unui stil eficient de comunicare este esențial în orice relație de succes, inclusiv în activitatea parentală. Bărbaii pot ajuta prin explicarea nonviolentă a propriilor dorințe și încurajarea partenerelor lor să fie mai încrezătoare.

Comunicare asertivă: exprimarea dorințelor și a sentimentelor proprii în mod sincer și respectuos, astfel încât aceasta să nu încalce drepturile unei alte persoane sau să o lase cu moralul la pământ.

Comunicarea pasivă: exprimarea dorințelor și a sentimentelor proprii într-un mod atât de pasiv, încât acestea nu sunt auzite.

Comunicarea agresivă: exprimarea dorințelor și a sentimentelor proprii într-un mod amenințător, sarcastic, provocator sau umilitor.

ATELIER DE FORMARE CU TAȚII

TEMA: Nevoile și drepturile copiilor (I)

OBIECTIVELE ATELIERULUI:

- ▶ Stabilirea legăturii între obiectivele pe termen lung pe care tații și mamele le au pentru copiii lor (cu vârste de 0-4 ani) și modul în care disciplina dură afectează aceste obiective.

Agenda

Timp necesar	Denumirea sesiunii
20 min.	Salutul. Anunțarea scopului atelierului Crearea unei atmosfere cordiale
40 min.	„Copilul meu peste 20 de ani”. Se dă citire textelor din Anexa 1. În mod individual sau în cupluri, cereți participanților să închidă ochii și să-și imagineze următoarele: „Copilul Dvs. este deja mare. Sunteți pe punctul de a sărbători cea de-a 20-a aniversare a copilului. Imaginați-vă cum va arăta el sau ea la vârsta respectivă. Ce fel de persoană sperați să devină copilul Dvs.? Ce fel de relație doriți să aveți cu copiii Dvs.?” -5 caracteristici
20 min.	Discuție în grup - Care sunt câteva dintre caracteristicile pe care ați dori să le aibă copilul Dvs. până la vârsta de 20 de ani? - Cum îi afectează pe copii strigătul sau lovitul? Cum ar putea acestea să influențeze obiectivele Dvs. pe termen lung? - Ce învață copilul atunci când este lovit sau cineva strigă la el, în procesul de soluționare a conflictelor? - Ce se întâmplă când vă izolați, vă înstrăinați sau vă deconectați emoțional de copilul Dvs. pentru a-l pedepsi? Care este reacția copilului? Ce învață el? Cum afectează acest lucru relația Dvs. cu el? - Cum este posibilă prevenirea comportamentelor greșite ale copiilor?

40 min.	Aplicare în practică: Îngrijirea și educarea copiilor în mod practic. Factorii ce influențează educația. Anexa 2 Anexa 3 Anexa 4
20 min.	Reflecții finale Tema pentru acasă: de exersat în practică metodele de educare prezentate.

Anexa 1

„Pentru proaspetele mame, tați și alți membri ai familiei, apariția unui bebeluș aduce cu sine bucurie, entuziasm, oboseală și o grijă extrem de mare. Părinții simt că au o responsabilitate extraordinară de a asigura sănătatea și fericirea copilului lor. Dar puțini dintre noi au primit, dacă au primit vreodată, un ghid despre cum să crești un copil. Mulți învață instinctiv sau amintindu-și cum părinții noștri ne-au crescut și disciplinat.”

. „Dar multe instincte legate de activitatea parentală reprezintă reacții emoționale care nu sunt gândite până la capăt. Părinții riscă să repete comportamentele dăunătoare pe care le-au trăit ei înșiși în copilărie. În cadrul acestei sesiuni, vom învăța cum să înlocuim metodele de disciplinare dăunătoare, cum ar fi lovitul cu palma la fund, țipatul sau izolarea, care pot avea un impact negativ asupra copiilor mici, cu tehnici de educare pozitivă.

ETAPELE DEZVOLTĂRII COPILULUI

VĂRSTA COPILULUI	ETAPA DE DEZVOLTARE	CUM MĂ COMPORT
0-6 luni	<ul style="list-style-type: none"> o Mă sperii cu ușurință, așa că trebuie să mă simt în siguranță și protejat. o Încă nu pot înțelege reguli și explicația. o Am nevoie de dragoste și afecțiune necondiționată. 	<ul style="list-style-type: none"> o Plâng când trebuie să comunic ceva. Eu încă nu cunosc cuvintele. o Este normal să plâng mult. Uneori nici măcar eu nu știu de ce plâng. o Îmi place să pun în gură diferite obiecte. Este o modalitate prin care explorez lumea.
6-12 luni	<ul style="list-style-type: none"> o Încep să pronunț sunete precum "ba" și "ma". o Trebuie să știu că ești în apropiere. Așa îmi dezvolt încrederea în tine. o Încep să-mi iasă dinții. Aceasta îmi provoacă multă durere și s-ar putea să plâng mult. 	<ul style="list-style-type: none"> o Îmi place când îmi răspunzi cu diferite sunete. Aceasta mă încurajează să comunic cu tine. o Plâng mai puțin și zâmbesc mai mult. Uneori pot începe să plâng la aceeași oră în fiecare zi. În așa mod, creierul meu se „organizează”.
1-2 ani	<ul style="list-style-type: none"> o Sunt un explorator/o exploratoare! Încep să merg și să vorbesc. Învăț multe cuvinte noi. o Îmi place independența, însă trebuie să mă aflu într-un mediu sigur. o Nu înțeleg că atunci când îmi spui "Nu", de fapt, încerci să mă ții în siguranță. 	<ul style="list-style-type: none"> o Vreau să ating și să văd totul. Învăț cuvântul „Nu!” Astfel îți spun cum mă simt. o Am accese de mânie, fiindcă frustrarea mă orbește și nu pot comunica prin cuvinte ceea ce simt.
2-3 ani	<ul style="list-style-type: none"> o Încep să-mi înțeleg sentimentele. o Bruscuț îmi apar anumite frici, de exemplu, de întuneric. Aceasta se datorează faptului că înțeleg deja ce este pericolul. o Pot deveni timid/ă cu persoanele pe care nu le cunosc. Așa înțeleg diferența dintre persoanele pe care le cunosc și străinii. 	<ul style="list-style-type: none"> o Când trebuie să ieși din odaie, s-ar putea să încep să plâng, fiindcă nu știu dacă te vei întoarce. o Dacă mă rogi să spun "Buna" unei persoane pe care nu o cunosc, aș putea refuza, fiindcă nu știu dacă acea persoană încearcă să fie prietenoasă.
3-5 ani	<ul style="list-style-type: none"> o Vreau să învăț totul!!! Aceasta mă poate pune în pericol, prin urmare, regulile sunt importante. o Jocul este o parte esențială a procesului de dezvoltare a creierului meu. Astfel pot vedea opiniile altor persoane și pot dezvolta empatia. 	<ul style="list-style-type: none"> o Pun multe întrebări. Întrebarea mea preferată este „De ce?”. o Îmi plac jocurile de imaginație. Mă pierd, fiindcă par așa de reale. o Vreau să te ajut cu sarcinile zilnice pentru a putea învăța abilități de viață importante.

Principiile disciplinării pozitive

Din primele clipe, copiii mici au patru necesități de bază:

- . Sentiment de apartenență (relaționare);
- . Simț al puterii și al autonomiei personale (capacitate);
- . Abilități sociale și de viață (contribuție);
- . Disciplinare blândă și fermă care învață (cu demnitate și respect).

Următoarele principii reprezintă elementele constitutive ale disciplinării pozitive, care prioritizează necesitățile copilului Dvs. de a relaționa cu alte persoane, capacitățile lui de realiza toate performanțele la nivelul obiectivelor propuse, al necesităților de participare, cu demnitate și respect:

- . **Respectul reciproc.** Părinții adoptă o atitudine fermă, respectându-se astfel pe sine și necesitățile situației, și o atitudine blândă, respectând necesitățile și umanismul copilului.
- . **Înțelegerea convingerilor din spatele comportamentului.** Toate comportamentele umane au un anumit motiv, iar copiii încep să-și formeze propriile convingeri, care le dezvoltă personalitatea, începând din ziua în care s-au născut. Veți avea o influență mai eficientă asupra comportamentului copilului Dvs. atunci când veți înțelege convingerile din spatele acestuia. Dacă copilul Dvs. are mai puțin de trei ani, va trebui, de asemenea, să înțelegeți abilitățile și necesitățile lui de dezvoltare.
- . **Înțelegerea dezvoltării copilului și a aspectelor adecvate vârstei.** Aceasta este necesar pentru ca părinții să nu aștepte de la copiii lor un comportament care depășește abilitatea și înțelegerea lor. (Spre exemplu, cuvântul „nu” reprezintă un concept abstract, pe care copiii mici nu îl pot înțelege la nivelul avansat, presupus de către părinți.)
- . **Comunicarea eficientă.** Părinții și copiii (chiar și cei mici) pot învăța să asculte bine și să utilizeze cuvinte respectuoase pentru a cere ceea de ce au nevoie.
- . **Disciplinarea care învață.** Disciplinarea eficientă învață abilități și atitudini valoroase și nu este nici permisivă, nici punitivă.

. **Concentrarea asupra soluțiilor în locul pedepselor.** Blamarea nu rezolvă niciodată problemele. La început, Dvs. veți decide cum să abordați provocările și problemele. În timp ce micuțul Dvs. crește și se dezvoltă, veți lucra împreună pentru a găsi soluții respectuoase, utile pentru provocările cu care vă confrunțați, de la laptele vărsat până la problemele legate de ora de culcare.

. **Încurajarea.** Încurajarea sprijină efortul și îmbunătățirea, nu doar succesul și dezvoltă un simț al respectului și al încrederii în sine de lungă durată.

. **Copiii procedează mai bine atunci când se simt mai bine.** De unde a apărut această idee că pentru a determina copiii să fie ascultători, trebuie să îi facem să simtă rușine, umilință sau chiar durere? Copiii sunt mult mai motivați să coopereze, să învețe noi abilități și să ofere afecțiune și respect atunci când se simt încurajați, conectați și iubiți.

Instrumente pentru o disciplinare pozitivă

În continuare, sunt prezentate câteva exemple de instrumente pentru o disciplinare pozitivă, care acordă prioritate nu pedepselor, ci învățării, precum și necesităților copilului Dvs. pentru relaționare, pentru sporirea capacităților lui de a realiza toate performanțele la nivelul obiectivelor propuse, necesităților de participare, cu demnitate și respect:

Stabilirea legăturii înainte de corectare

Prin comunicarea unui mesaj de dragoste, creați o relație apropiată și de încredere în locul uneia distanțată și ostilă.

- . „Eu te iubesc și de aceea răspunsul este «nu».”
- . „Tu ești mult mai important pentru mine decât notele tale. Ce înseamnă notele tale pentru tine?”
- . „Te iubesc și am încredere că putem găsi o soluție corespunzătoare.”

Rezervați-vă timp pentru instruire

Instruirea este o parte importantă a procesului de învățare a deprinderilor de viață de către copilul Dvs. Nu vă așteptați ca ei să știe ce trebuie să facă fără a fi instruiți pas cu pas.

- . Explicați sarcina într-un mod blând, în timp ce o realizați, iar copilul Dvs. vă privește.
- . Îndepliniți sarcina împreună.
- . Lăsați copilul să o îndeplinească de sine stătător, în timp ce Dvs. îi supravegheați.
- . Când el este pregătit, lăsați-l să realizeze sarcina independent.

Blând și hotărât

Hotărârea și blândețea trebuie mereu să meargă mână în mână pentru a evita căderea în extreme. Începeți prin a valida sentimentele și/sau a manifesta înțelegere. Atunci când este posibil, oferiți copilului posibilitatea alegerii.

- . „Dacă nu dorești să te speli pe dinți, atunci hai să o facem împreună.”
- . „Tu mai vrei să te joci, dar este deja timpul să mergi la culcare. Vrei o poveste sau două?”

Cooperarea avantajoasă

Copiii se simt încurajați atunci când Dvs. înțelegeți și respectați punctul lor de vedere.

- . Exprimați înțelegere față de gândurile și sentimentele copilului Dvs.
- . Manifestați empatie fără a trece cu vederea comportamentul problematic al lor.
- . Povestiți-le despre un moment în care Dvs. v-ați simțit sau v-ați comportat în mod similar.
- . Împărtășiți gândurile și sentimentele Dvs. Copii vă vor asculta după ce vor simți că ei înșiși sunt ascultați.
- . Concentrați-vă împreună asupra soluțiilor.

Validați sentimentele

- . Permiteți copiilor Dvs. să trăiască emoțiile lor, astfel încât ei să fie capabili să le facă față.
- . Nu corectați, nu interveniți sau nu convingeți copiii să ignore sentimentele lor.
- . Validați sentimentele lor: „Văd că ești cu adevărat furios (supărat, trist etc.)”
- . După aceasta nu mai spuneți nimic și aveți încredere că copilul Dvs. se poate descurca singur.

ATELIER DE FORMARE CU TAȚII

SUBIECT: Nevoile și drepturile copiilor

OBIECTIVELE ATELIERULUI:

- ▶ Stabilirea legăturii între obiectivele pe termen lung pe care tații și mamele le au pentru copiii lor și modul în care disciplina dură afectează aceste obiective.
- ▶ Exprimarea liberă și sinceră a participanților cu referire la chestiunea discutată.

Agenda

Timp necesar	Denumirea sesiunii
30 min.	<p>Întâlnirea participanților.</p> <p>Reflecție asupra sesiunii precedente.</p> <p>De asemenea, se parcurg regulile de bază.</p> <p>Spargerea gheții.</p> <p>Exercițiu de reflecție a activității anterioare – tema pentru acasă: <i>Negocierea nevoilor personale în cadrul familiei.</i></p> <p>Prezentarea obiectivelor de bază</p>
40 min.	<p>Copilul meu peste douăzeci de ani</p> <p>Se prezintă fragment din filmul Tata (rus. Батя, 2021) (primele 10-12 minute) după care se face analiza comportamentelor reușite și dăunătoare în relație cu copiii.</p> <p><i>Părinții riscă să repete comportamentele dăunătoare pe care le-au trăit ei înșiși în copilărie. În cadrul acestei sesiuni, vom învăța cum să înlocuim metodele de disciplinare dăunătoare, cum ar fi lovitul cu palma la fund, țipatul sau izolarea, care pot avea un impact negativ asupra copiilor mici, cu tehnici de educare pozitivă.</i></p> <p><i>Exercițiu: se roagă participanții să închidă ochii și să-și imagineze următoarele: „Copilul Dvs. este deja mare. Sunteți pe punctul de a sărbători cea de-a 20-a aniversare a copilului. Imaginați-vă cum va arăta el sau ea la vârsta respectivă.</i></p> <p>Ce fel de persoană sperați să devină copilul Dvs.?</p>

	<p>Ce fel de relație doriți să aveți cu copiii?”</p> <p>Apoi, cer participanților să identifice, individual sau în perechi, 5 caracteristici (obiective pe termen lung) pe care doresc să le aibă copilul lor la 20 de ani.</p>
30 min.	<p>Debrifarea activității:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Care sunt câteva dintre caracteristicile pe care ați dori să le aibă copilul Dvs. până la vârsta de 20 de ani? - Cum îi afectează pe copii vocea ridicată sau aplicarea loviturilor? - Cum ar putea acestea să influențeze obiectivele Dvs. pe termen lung? - Ce poate învăța un copil care observă că adulții importanți din viața lor soluționează conflictele într-un mod abuziv? - Ce se întâmplă când vă izolați, vă înstrăinați sau vă deconectați emoțional de copilul Dvs. pentru a-l pedepsi? - Care este reacția copilului? Ce învață el? - Cum afectează acest lucru relația Dvs. cu el? - Cum este posibilă prevenirea comportamentelor greșite ale copiilor? <p style="text-align: center;">Idei finale:</p> <p>Copiii se schimbă și se dezvoltă constant pe măsură ce cresc. Este important să înțelegeți ce este capabil să facă copilul Dvs. la fiecare etapă de dezvoltare.</p> <p>Educarea copilului poate fi deosebit de dificilă în primii ani, deoarece copiii mici nu pot verbaliza (sau chiar nu știu!) ceea ce vor.</p> <p>Cheia unei discipline eficiente este de a aborda dificultățile pe termen scurt, cum ar fi determinarea copiilor să mănânce cina, să-și strângă jucăriile etc. ca oportunități de a evolua spre obiective pe termen lung.</p> <p>Când vă simțiți frustrat, aceasta este o oportunitate de a învăța copilul abilități noi și de a face pași spre a realiza o viziune a sa, acționând în acest scop pe o durată de 20 de ani, începând din acest moment.</p>

30 min.	<p>Greșit vs. Corect</p> <p>Se propune participanților să enumere situații considerate greșite, realizate de copilul acestora.</p> <p>Situațiile sunt discutate din prisma greșelilor pe care le-a comis copilul și ce putea să fie altfel.</p> <p>Copilul face ceva cu adevărat greșit? Acest lucru reprezintă o problemă sau, pur și simplu, nu mai aveți răbdare? Spun grupului: „Dacă nu există nicio problemă, eliberați-vă de stres într-un loc mai departe de copil. Dacă există o problemă, treceți la următoarea întrebare.”</p> <p>Copilul Dvs. este într-adevăr capabil să facă ceea ce vă așteptați? Spun grupului: „Dacă nu aveți dreptate, reevaluați-vă așteptările.”</p> <p>Copilul Dvs. știa la momentul respectiv că făcea ceva greșit? Spun grupului: „Dacă copilul Dvs. nu știa că ceea ce face era greșit, atunci ajutați-l să înțeleagă ce așteptați de la el, de ce era greșit ceea ce a făcut și cum poate face acest lucru corect. Încercați să-l ajutați.”</p>
20 min.	<p>Reflecții finale</p> <p>Tema pentru acasă:</p> <p>Vizionarea completă a filmului „Tata” împreună cu familia și discutarea metodelor de educare din trecut și actuale.</p>

TEMA: Partajarea sarcinilor în familie

OBIECTIVELE ATELIERULUI:

- ▶ Reflecții asupra timpului pe care bărbații îl dedică îngrijirii copiilor, participării în viața lor și compararea acestuia cu timpul petrecut de femei pentru aceleași activități.
- ▶ Încurajarea partajării echitabile a activităților de creștere și îngrijire a copilului.
- ▶ Analizarea relației și a comunicării pe care o au tații cu mamele copiilor lor pentru a identifica punctele slabe și punctele forte.
- ▶ Discuții despre devalorizarea muncii casnice zilnice în societate.

Timp necesar	Denumirea sesiunii
30 min.	<p>Cuvânt de bun-venit</p> <p>Reflecții asupra sesiunii din săptămâna precedentă. De asemenea, parcurgem regulile grupului.</p> <p>Reflecții asupra temei pentru acasă. Rugați participanții să vorbească dacă au discutat cu cineva în acest timp despre acțiunile pozitive ale taților și despre cum doresc să transforme experiențele negative pentru a nu le repeta.</p> <p>Prezentăm obiectivele zilei.</p> <p>Activitate Nr.1: „Dacă aș fi...”(exercițiul de spargere a gheții)</p> <p>Participanții extrag din bol câte un bilețel pe care este scris:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dacă aș fi loc geografic, aș fi... 2. Dacă aș fi automobil, aș fi... <p>Participanții sunt rugați să continue gândul, adică să dea o variantă de răspuns la enunțul din fișa lor. Respectiv, în conformitate cu bilețelele primite, se împart în 2 grupuri de lucru.</p>

50 min.	<p>Activitate Nr.2: <i>„Ore într-o zi...” (15 minute pentru lucru + câte 5 minute pentru prezentarea produsului de către fiecare grup)</i></p> <p>Participanții formează 2 grupuri. Fiecare grup primește câte o foaie de hârtie și sunt rugați să deseneze un cerc mare, care trebuie tăiat în „felii de timp”, în corespunderea celor 24 de ore ale zilei.</p> <p>Participanții împart timpul astfel încât să reflecte timpul pe care ei o să-l petreacă realizând sarcinile zilnice: serviciu, școală, somn, alimentație, recreere, agrement, treburi casnice etc.</p> <p>De asemenea, participanții trebuie să identifice timpul pe care îl vor petrece pentru îngrijirea, educarea și jocurile cu copiii.</p> <p><i>I grup: din perspectiva soțului/partenerului;</i> <i>II grup: din perspectiva soției/partenerii.</i></p> <p>Activitatea Nr.3: Discuție în grup</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ce ați înțeles în timpul acestui exercițiu despre modul în care bărbații și femeile își utilizează timpul? - Ce părere aveți despre diferențele privind modul în care bărbații și femeile își petrec timpul? Considerați că aceste diferențe sunt corecte? De ce da sau de ce nu? - Ce ați dori să schimbați în modul curent de distribuție a timpului Dvs.? - Ce vor avea de câștigat bărbații, dacă se vor implica mai activ în treburile casnice, precum prepararea mâncării, curățenie, în activități cu copiii etc.? Care ar fi beneficiile pentru femei?
20 min.	<p>Concluzii. Reflecții privind activitatea desfășurată</p> <p>Ce emoții, trăiri au avut în cadrul activităților, a fost greu să elaboreze produsul etc.?</p> <p>Discuții despre obiectivele preconizate și gradul lor de realizare în cadrul atelierului.</p> <p>Temă pentru acasă</p> <p>Tații sunt rugați să realizeze, până la următorul atelier, cel puțin o activitate pe care nu o îndeplinesc de obicei. Să-și exprime experiența, emoțiile trăite în realizarea acestei activități.</p>

ATELIER DE FORMARE CU BĂIEȚI ȘI TAȚI

TEMA: Tradițiile de Crăciun în familie

OBIECTIVELE ATELIERULUI:

- ▶ Să împărtășească tradițiile din familie pentru sărbătorile de iarnă;
- ▶ Să decoreze o ramă pentru fotografii;
- ▶ Să exprime mesaje verbale și scrise de recunoștință pentru întreaga familie.

Timp necesar	Denumirea sesiunii
30 min.	Cuvânt de bun-venit Exercițiu de spargere a gheții: „Un obiect pe care îl asociați cu sărbătorile de iarnă...” Reflecții în baza temei pentru casă
40 min.	Activitate 1: „Amintiri/tradiții de Crăciun” Fiecare participant la atelier va avea posibilitatea și spațiul pentru a împărtăși anumite tradiții sau amintiri legate de sărbătorile de iarnă. Întrebări de reflecție: <ul style="list-style-type: none"> o Cum vă simțiți acum, după ce ați relatat o amintire sau o tradiție? o Cum a fost pentru Dvs. să vă reamintiți experiențele/tradițiile pe care le aveți în familie? o Ce ați reușit să preluați din tradițiile din familia Dvs de origine? Ce ați vrea să preluați? o Ce argumente aveți pentru a dezvolta o tradiție în familie sau pentru a o prelua? La ce vă ajută? Ce aveți de câștigat? o Care sunt beneficiile unei tradiții în familie? o Cum vă poate influența relațiile cu cei apropiați implementarea unei tradiții în familie? o Cum vă simțiți atunci când petreceți timpul/sărbătorile împreună cu familia?

60 min.	<p>Activitatea 2: <i>„Decorarea unei rame pentru fotografie de Crăciun”</i></p> <p>Fiecare participant va primi materialele necesare pentru a decora o ramă foto.</p> <p>Dacă există posibilitatea, la atelier vor fi prezenți tații împreună cu copiii și mamele acestora, vor crea o ramă foto de Crăciun.</p> <p>Facilitatorii/facilitatoarele pot identifica un tutorial pentru începători pe YouTube și să încurajeze participanții să creeze decorațiunea.</p>
20 min.	<p>Concluzii. Reflecții privind activitatea desfășurată.</p> <p><i>Temă pentru acasă</i></p> <p>Oferiți decorațiunea celor apropiați sau plasați în ea o fotografie de familie.</p>

„Clubul Taților. Ghid de bune practici în facilitarea unui mediu de încredere pentru băieți și bărbați” a fost elaborat în cadrul programului “EU 4 Gender Equality: Together Against Gender Stereotypes and Gender-Based Violence” („Împreună împotriva stereotipurilor de gen și a violenței în bază de gen”), finanțat de Uniunea Europeană, implementat de Fondul Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA Moldova) și Entitatea Națiunilor Unite pentru Egalitatea de Gen și Emanciparea Femeilor (UN Women Moldova) în parteneriat cu Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului din Moldova (CIDDC).

La elaborarea Ghidului au contribuit:

Coordonare: Violeta Terguță, Viorica Culeac, Iulia Drozdov, Vasile Coroi

Autoare: Diana Postu-Blăjiniu

Coautori/oare: Sergiu Toma, Rovena Dvorschi, Elena Gorea, Alina Darangiu, Elena Mardari, Claudia Severin, Carolina Șaitan, Tatiana Bîrnaz, Natalia Vlasov Pîrlog, Natalia Zaiăț, Ion Caciula, Jana Gîrlă, Lucia Scobioală, Viorica Harea, Lucia Sandu, Tatiana Pînzari, Petru Golban, Eugenia Coșciug, Maria Colac

Redactare: Tatiana Corcebaș-Onica

Design, machetare: Inesa Papucciu

Foto copertă: Ion Buga

Sursa foto: Tatiana Corcebaș-Onica, Ion Buga, Inesa Papucciu, Eduard Bîzgu, Rovena Dvorschi, Tatiana Bîrnaz, Natalia Vlasov Pîrlog, Ion Caciula, Jana Gîrlă, Liceul „Mihai Eminescu” din Sudarca

Conținutul, opiniile și modul de expunere a informației, precum și prezentarea grafică nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorului.

Chișinău, 2023 © CIDDC

Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului din Moldova (CIDDC)

Str. E. Coca 15, MD-2008, Chișinău, Republica Moldova Tel.: +373 22 747813; 716598; 744600. E-mail: ciddc@yahoo.com www.drepturilecopilului.md